گنهکار

مقتصد ستری

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	::	گنهګار
لیکوال	::	مقتصد ستړی
کمپوزوونکی	::	خپله لیکوال
د چاپ شمېر	::	(۵۰۰) ټوکه
کال	::	۲۰۱۷ م
د چاپ ځای	::	لاهور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټون

د درد د باچا
د کندهاری پیغلي
او د وطن د عسکر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقتصد ستړی او ګنهګار

د شلمي پيړۍ وروستۍ دوې او د يوويشتمي پيړۍ په لومړۍ لسيزه کي د نړۍ خونړۍ پېښه افغان جنګ دی چي ټوله نړۍ يې ولړزوله ، د روس ماتيدل امريکا ته دا موقع په لاس ورکړه چي هغه دي د نړۍ واحد واکمن او بدمعاش هيواد وګرځي ،په دې موده کي چي پر افغانانو او افغان وطن کوم قيامت تېر سو هغه دېرو ليکوالو د خپل بحث موضوع وګرځوله خو دا هرڅه پخپله ليدل، سهل او زغمل که يو ليکوال پخپله کړي وي او بيا يې هغه ته د قلم ژبه ورکړي وي نو په هغه ليک کي به څومره زور وي ؟

مقتصد ستړی د ژوند په هغه پړاو کي دی چي موږ ورته د مستي ځوانۍ پيل ويلای سو ، که څه هم ما دی د مخ په سترګو ليدلی نه دی يوازي مي ږغ اوريدلی او عکس ليدلی دی خو دومره پوهيږم چي د اتلسو کالو څخه به زيات نه وي د ټولنيزي رسنيو له لاري د ده شاعري يو جهان د ځان کړی دی په دومره کم عمر او مهاجرت کي د يو شي ادراک کول او پر هغه ليک کول که موږ په نظر کي ونيسو او بيا د ده کيسې ته ځيرسو نو هر لوستونکی بايد پوه وي چي هغه د کوم معيار ليکوال کيدلی سي ؟

د دې کيسې د هنري ژانر په هکله به خبره وروسته وکړو خو په دې مرحله دا ويل به بې ځايه نه وي چي رښتيا ليدل ، زغمل او ليکل د نن سبا په مطلبي نړۍ کي تر ټولو مشکل کار دی ځکه د رښتيا ويلو انجام ښه نه وي.

تر ډېره وخته دا خبره کېدله چي افغان جنګ د اسلام او کفر جنګ دی ، چا به دې جنګ ته يوه پيمانه ايښوله چا به بله په اصل کي دا جنګ د دوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو غوايانو جنګ وو، چې يوازنۍ او يوازنۍ موخه يې پر نړۍ خپل سياسي، پوځي او اقتصادي واک تر لاسه کول وو، د مستو غوايانو سره د دوئ ځو نور وړي مطلبي سخوندران هم ګډ سول او پر افغان خاوره يې داسي غوبل جوړ کړی چې د څلورو ملينو څخه زيات افغانانو ژوند له لاسه ورکړی، پدغومره شمېر افغانان ټيپان او په هم دغومره شمېر له کوره بې کوره سو .

په دې ټول غوبل کي د هر افغان د ژوند کيسه ځان له بيلا بيل مضمون او ليک غواړي خو خپلي کيسې ته د قلم او جرات ژبه ورکول که د ټولو لپاره ناممکن نه وي نو مشکل ضرور دی .

د مقتصد ستړي دا کيسه څه ده ؟ د ژوند د تلخو حقايقو څخه پرده پورته کول ، د خپلي خاوري خاينان په ګوته کول، پردي ګوډاګيان غندل، د افغانانو د قربانيو او بې وزليو داستان ليکل او تر ټولو مهم هغه افغاني هيت ، مړانه او جرات نړۍ ته ښکاره کول دي چې د دې ټول غوبل وروسته هم افغانانو خپل افغاني او ملي هوډ بايللی نه دی هم دا د دې کيسې ټوله خلاصه ده ، خو د دې کيسې کمال دا دی چې لوستونکي له مړي مخ څخه نيولې تر پايه له ځان سره داسي لاس تړلي بيايي چې بلي خوا ته يې نظر او فکر اوښتی نسي هغه ځکه چې دا ټوله کيسه رښتونې ده ، بل د ليکوال دا کمال دی چې هغه دومره سوچه، مهينه ا خوږه ژبه کارولې ده چې سړی يې په څکلو نه مړيږي ښه جمله بندي ، مکالمه نګاري ، زور ور پلاټ او تلوسه د دې کيسې هغه ځانګړني دي چې لږ تر لږه په پښتو ادب کي د دې عمر په بل ليکوال کي موندل که ناممکن وي نو مشکل به ضرور وي خو زه چې کوم شي زيات وځورولم هغه ، هغه درد ونه څړيکي ، اوښکي او غمونه دي چې پر دې تنکي ځوان تېرسوي او موږ ته يې په هغومره هنر د قلم په ژبه وړاندي کړي دي لکه دا هر څه چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستونکي پخپله ليدلي او سهيلي دي هم دغه کريډټ د دې ځوان په برخه دی او په راتلونکي کي له ده څخه نور زياته طمع کېدی سي .
د دې کيسې د ژانر په هکله به دومره ووايم چي دا د يو ژوندي ليکوال خپله کيسه ده ، دې ته ژوند ليک ويل کېدی سي لاکن ژوند ليک د يو چا د ټول ژوند احاطه کوي ، دلته تر اوسه د ژوند ډېر پړاونه تر سره سوي نه دي ځکه دا بشپړه ژوند ليک نسي کېدی .
دويم داستاني اوچرک دی ، اوچرک د هغه انسان کيسې ته ويل کيږي ، چي کار او جنګ کوي او له نورو ژانرو څخه يې يوازينی توپير دا دی چي په جګړه ، وطن دوستي او حماسه پنځونه کي ګرم زړونه او تودې ميني زيږوي خو تر اوسه په پښتو ادب کي په بشپړه توګه د اوچرک د ځانګړنو ټاکنه سوې نه ده ، يوازي دومره چي ليکوال به په هغه کيسه کي پخپله موجود وي او د داستان په ډول به وي او د جنګ سره تړلي خبري به پکي تکراريږي ځکه تر اوسه موږ په پښتو کي په بشپړه توګه د اوچرک داسي مثال نلرو ، يوازي د پښتو د دوو کيسو په اړه ويل کيږی چي دا اوچرک ته ورته دی .
خو زما په اند د مقتصد ستړي دا کيسه د ناولټ په ژانر بشپړه پوره خيژي ځکه خپله کيسه په دومره مقدار په افسانويي انداز د بشپړه پلاټ، کردارونو ، مکالمه نګاري ، جمله بندي او تلوسې سره بيانول د ناولټ تعريف کېدلی سي خو دا هم هيرول نه دي په کار چي د يو ژانر هنري توکي هلته ارزښت لري چي په کيسه کي نور څه نه وي نو لوستونکی د ژانر و ځانګړنو ته به ځير وي خو يوه کيسه چي د لوستونکي په ذهن او زړه دومره اغيز وکړي چي ګوتي يې د کيسې د پاڼو په اړولو بوختي ، سترګي يې د کيسې له زوره پُرنمي د زړه درزا يې د کيسې د تلوسې او فکر يې د هغه جرات او پيغام سره څنګ په څنګ روان وي نو بيا د ژانر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ضمني توکو ته د چا پام نه اوړي ، هم دغه ټول توکي د مقتصد په ګنهګار ناولټ کي موجود دي ...
راسی تاسو يې پخپله ولولی چي دې ګنهګار خپلي کیسې ته کوم اندامونه ایښي دي .

په درنښت
ډاکټر لیاقت تابان
۱۶ می ۲۰۱۷ء ګیلاني روغتون کوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګهنګار باندي به زړه د آسمان چوي

درد چي ترحد سېوا سي نو دردمن او پرهر،پرهر زړه خو به د درد له څړيکو يو څو ګهنګاري چيغي باسي ،يو حساس او ويښ ليکوال ، يو سپېڅلی شاعر او سالم ضمير لرونکی د شعور څښتن چي د تيارو مخالفت ونکړي ، د ټولنيزو ناخوالو او ستونځو په خلاف احتجاج ونکړي او د درد چيغه ټپه نکړي نو به نور څه کوي ...

" ګهنګار" ډېري تاندي هيلي زندۍ کوي ، د خپلو ارمانونو په مرۍ پښنه ږدي او په ډېر وړوکوالي د سترې ژوند په مبارزه ځان ورګډوي ، دردونه په اوښکو مينځي او ژوند ته په ډېر اعتماد سره دا باور ورکوي چي زه ستا د ستړيا قابل يم خو ګوره چي ته را څخه ستړی نسې .

د " ګهنګار" په هر رنګ کي د درد رنګ جوت دی د لوستونکي په روح کي وڅخيږي ، لوستونکي د تلوسې سره مخامخ کول ، يو ښه ګړی يې د ماضي ننداري ته په کتلو اړ باسي ځکه چي " ګهنګار" په خپل ماضي هيڅ شرمندګي نلري نه ورپسي ساړه اسويلي کوي ځکه چي د هيلو ډک زړه يې په برخه دی او يو روښان مستقبل ته غوړيدلي تاندي هيلي غېږي ، غېږي ګرځوي ژوند سره په بدترينو ، ستونځمنو سترو حالاتو کي هم مينه کوي او ژوند خوښوي ...

" ګهنګار" منافقتونه بربنډوي او د واقعيتونو د روښانولو په پلمه د ژوند ازغن بار ته لوڅه شاه ورکوي ، دا رنګ " ګهنګار" د ژوند د تېرولو دا ګهنګاري په ګهنګارو چيغو ورسره قبلوي د ژوندپر پل ، پل ورسره ايږدي ارمان قتلوي او د هيلو پر ايرو د درد څلي دروي د اوښکو په دعاوو د هر ګنهګار روښان سباوون ويادوي ، په تنهاکو پښو د شپې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازيتوب په قبرونو کي د هيلو شمعي ولګوي تر ازغن دېوال وړر سي...
"ګهنګار" باندي به زړه د اسمان چوي
ژوند مشال دی، ښه به څه کړم، اور دي واخلم

په درنښت

عصمت الله زهير پښين
۱۶-۵-۲۰۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلي خبري

کېدای سي ددې کتاب (گنهگار) په ليکلو قلم رنګ راتمام کړي او مرور غوندي د کتابچې څنډې ته ورغړي، فکر نه کوم دا کتاب هم د ليکلو ارزښت لري يا به يې څوک په آرام زړه ولولي، داسي کوم څه دي چي په ليکلو يې قلم تمام او مروريږي ،داسي کوم څه دي چي زه يې په ليکلو کښې زړه نا زړه يم او نشم کولای ستاسو تر غوږونو پوري يې در ورسوم؟

يه رښتيا کولای سم ووايم ژوند د يو وحشتناک ځنګل مزل دی ګام په ګام د داړونکي ځناورو، د اوبو په نيستۍ ، د تيارو په غېږ کښې د څو رنګه خوځندو سره يو ځای سرې شپې تېرول دي ،لاکن زه څرنګه دا خبر کولای سم د هغو خلکو په مخ کښې چي د ژوند خوندونه يې څکلي دي، اصلي خبره به هم دا وي چي زه په ړندو سترګو قضاوت کوم هغه کسان چي په رڼو سترګو د ژوند مزل کوي زما منفي خبري نه راسره مني له هم دې وجي مي قلم مروريږي او نه غواړي زما د ګنهګار ژوند کيسه وليکي، که چيرته زه ووايم ژوند ښکلی دی لوړي او ژوري لري، خوږې، ترخې، ورځې او شپې لري، ژوند خوندونه او څومره ډېر رنګونه لري ناممکن څوک به يې نه ولولي ، ممکن په ليکلو به يې قلم رنګ راتمام کړي او د کتابچې څنډې ته به ورغړي.

وخت تر ټولو ښه کره کتونکی دی هغه کولای شي ښه او بد سره بېل او راتلونکي زمانې ته يې د اصلاح لپاره وړاندي کړي .

ددې کتاب تر ليکلو وروسته آرام سوم او د ماضي د درد کيسه مي له زړه او روح څخه پاکه وڅنډل سوه ، ما نه غوښتل دا کيسه دي له ما پرته بل څوک هم ولولي کله چي مي دا کيسه د درد د باچا مخي ته کېښوده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوښکې يې را وبهيدې،زما د درد اختيار يې واخيست او هغه کتابچه يې له ځانه سره يووړه چې زما د ماضي کيسه ورباندې ليکل سوې وه او هم دا ده نن يې ستاسو تر لاسونو هم در ورسوله.

مقتصد ستړی
لاهور
۹/۵/۲۰۱۷ سه شنبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ژوند د کیسې لیکلو تلوسه راسره پیدا سوه، ادې ته ورغلم هغې دا مهال په خونه کښې بالښتونه ګنډل زه هم د کړکۍ سره نږدې یوې خواته کښېناستم او پوښتنه مې وکړه:

_ ادې غواړم پوه سوم زه څومره بدبخته وم کله چې دې نړۍ ته راغلم؟

هغې وویل:

_ خدای مه کړه چې ته بدبخته سې ، خو له کومې ورځ چې ته پیدا سوی یې زه ناروغه یم، ډاکترانو ته ځم او راځم، آن تردې چې ستا د پیدا ایښت په لومړي کال دومره ناروغه سوم چې پلار دي د پاکستان هیواد ته درملني لپاره یوړم .

ومې ویل:

_ولې دلته ډاکتران نه وو؟

ستن یې په بالښت کښې وټومبله، تا ریې مزی کړ غړند یې وویل:

_ نه وو ډاکتران چیرته وو ، په ټول کلي همدا یو بې سواده ډاکتر و و، چې هر وړ ناروغ ته به یې یو وړ ګولۍ ورکولې.

له شنه چای څخه یې پیاله را ډکه کړه، بالښت ته یې سوربخن پوښ ور واچاوه، ما را څنګ ته کړ تکیه سوم او ومې ویل:

_ انا به ویل زه کوچی یم دا ربښتیا ده؟ که دا ربښتیا وي نو ولي کوچی یم؟

یو سوړ اسویلی یې وکیښ، ولاړه سوه، او بالښتونه یې په نیالۍ کتار کړل څه یې نه وویل ما بیا پوښتنه وکړه:

_ ادې ! انا مې ولي کوچی بولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ويل:
_ مشر ماما دې په يوه لرې پرته سيمه کښې له کوچيانو سره اوسېده، د دوئ کره تللې وم، ناروغه سوم او له هغه سره ډاکتر ته ولاړم ته مې په کيږدۍ کې پرېښود ې.
ومې ويل:
_ بيا څه وشول؟
_ زه چې راتلمه را وينې سوی وې ژړلي دې وو، يوې کوچۍ ميرمنې خپلې شيدې درکړې وې.
يو دوه غوړپه تريخ او ګرم چای مې تر ستوني تېر کړ بيا مې پوښتنه وکړه:
_ ادې ! اوس مې هم هغه مور ژوندۍ ده، که زه وغواړم ليدلی يې سم؟؟
ادې د نخودو څو دانې خولې ته واچولې او وې ويل:
_ هم هغه مور دې لا پخوا د کورنۍ تاوتريخوالي له امله ځان په ټوپک وويشت او مړه سوه.
ويش خوارکې...
ادې مې مخامخ راته کښېناسته ټيکرې ته يې ورپام سو په خټو ککړ دی، لړيې سره وسرووږو، ور پوه يې کړل خاوري يې باد سوې.
ومې ويل:
_ مقصد زما دوهمه (رضايي) مور کوچۍ وه او په هم دې ډول زه کوچی هم يم، که کوچی يم نو بيا ولې په کيږدۍ کې نه اوسم، ميږي او اوښان نه ساتم؟
ادې وخندل او پياله يې ځان ته ور ډکه کړه، بالښتو ته يې کتل لکه چې سم نه وو، زه د کيسې په ليکلو بوخت سوم، پيالې ته مې ورپام نه و سړه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ادې تر ټولو ګران زوی وم او په ما هم ډېره ګرانه وه، ما نه غوښتل له کوره دباندې ووځم، او هغه وخت چې د ورځې په اوږدو کې یې ترلاسه کوم، تل یې باید د ادې ترڅنګ تېر کړم، مشر ورور به دځان سره لوبو ته بیولم که کومه ورځ به نه ورسره تلم وهلم به یې، یوه ورځ چې مشر ورور او تر ما کشر ورور راسره وو د تره له ځامنو سره ماځیګر مهال مو تر ماښام قضا پوري دهغوئ د کور سره نژدې کاغذ پرانونه الوزول، ماښام ناوخته مې ورونو ته وویل:

راځئ نور به کور ته لاړ شو پلار به راته غصه وي!

زما په خبرو کښې چا چرت هم نه واهه، خپله مخ مې ونیوه او کور ته ولاړم، دوئ هلته پاتې شول، ادې ته مې ډېرې ګیلې وکړې، هغې زما د زړه لپاره دا خبر بیا، بیا تکراروله چې "بلا دې ورباندې وګرځه "

ماخستن ناوخته کله چې پلار مې له جومات څخه راغی پوښتنه یې وکړه، زما چې زړه ښه ډک وو، ګیلې مې پیل کړې، پلار مې پر ورونو سخت غصه شو او زه یې په نیمه شپه د هغوئ په راوستلو پسې ولیږلم.

د تره کور مو دومره لرې هم نه دی متل دی چې "په توره شپه کښې هر سړی ډارېږي څوک حال وایي څوک یې نه وایي " زه هم تر هغه ځایه په داسې حال کې چې د خپلو څپلکو له ځرپا به هم ډاریدم ورغلم هغوئ مې راوستل، ټوله لار یې سوړتک واهه او له ځانه سره غړمبیدل چې ولې یې په دا نیمه شپه راوستل، سترګې یې له خوبه وې، پښې یې کښولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کور ته راغلم پلار مي ورونو ته د يوې شيبې په نيت ور څنځير کړی تر څو د خپل عمل سزا ووينې، زه هم د باندي ورسره پاتي شوم هر څومره چي مي وژړل چا زما غږ نه اوريده، خدايه څومره زور غواړي چي يو څوک دي بې ګناه څوروي، له لږ څنډ وروسته مي خور را ووته سترګې يې را باندي ولګيدې، په خوا پوري يې ونيوم په خپل خيرن او شينبخون پړوني يې زما اوښکې را پاکي کړې، زما په حق کښي يې له مور او پلار څخه ګيلې کولې:

تاسي له خدايه نه ډاريږئ ! ها؟

_ ددې خوارکي څه ګناه وه چي بېچاره مو په نيمه شپه د دوئ په راوستلو پسې وليږو اوس بيا سزا هم ورکوئ.

پلار مي پر سر خپل تڼاکي او ځيږ لاس راتېر کړ، مور مي په نرمو شونډوسره په تڼډه باندي ښکل کړم، په خوا پوري يې ونيوم بيا يې په خپل کناويز کميس کښي له ځان سره نيژدې ځملولم.

خورکۍ دواړه ورونه په دسترخوان کښېنول، لاسونه يې ورومينځل، ډوډوی يې ورکړه، که څه هم د تره کره يې خوړلې وه، بيا يې هم غټې، غټې ګولې له الوګانو څخه پورته کولې، فکر کوم په هم دې چي ولي يې ماځيګر زما خبري نه منلې، او د تره کره پاتي شول پښيمانه وو، يوه شيبه لا نه وه وتلې چي د مور په مينه او غېږه کښي ارام خوب وړی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حکومت او د پسرلي موسم دی، ښوونځی پیل شوی، د تره ځامن، د ګاونډیانو کوچنیان، لیري او نژدې ټول ماشومان ښوونځي ته روان وو ، ماښام چي پلار مي له جوماته راغی، ډوډۍ مو لا نه وه راخیستې چي ادې ته یې زما په اړه وریاده کړه:

_ نور باید مقتصد ښوونځي ته ولاړ سي، اوسهار، سهار به یې ور واچوم!

ادې څه نه وویل، خورکۍ ووته د دې لپاره چي ډوډۍ را واخلي، مشر ورور راپسې وخندل او زه یې وډار کړم چي تر دېوال به دې ښوونځي ته ور واچوي او په ما باندي یې ټوکي وهلې، دا وخت زما مشر ورور په دریم ټولګي کښي وو .

سهار چي ښوونځي ته تلم پلار مو تر موږ وختي تللی وو ځکه هغه د کلي په جومات کښي امام وو او په ښوونځي کښي ښوونکی ، له لمانځه وروسته به یې د کوم کلیوال په میلمستیا د هغوئ په کور کښي سهارنۍ خوړله او بیا به ښوونځي ته راته .

ښوونځي ته په لاره کښي مشر ورور ښه ډېر تنګ کړم او بلا اخر مي ورته وژړل، ده بس هم دا یوه خبره کړه چي ښوونځي ته به دي تر دېوال ور اچوي، زه کوچنی وم، په هره خبره مي باور کاوه او ډاریدم، که تر دېوال مي ښوونځي ته ور واچوي زه به خوَږ سم، عموماً په ماشومانو ځان ګران وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونځي ته له رسیدلو سره سم مي په خپل پلار سترګي ولګیدې، هغه هم زما په لیدو خوشحالي احساس کړه په شونډو کښي یې وخندل او تر لاس یي ونیولم، ټولګي ته ننوتل ما ولیدل چي یو ښوونکی زده کوونکو ته په درس ورکولو بوخت دی، پلار مي په دوئ سلام ووایه، ماشومان په خپلو ځایونو کښي نیغ ودریدل، ښوونکي هغوئ ته په قهرجنه لهجه وویل:

چي یو ښوونکی په ټولګي کښي ولاړ وي بل ښوونکي ته مه دریږئ.
زه پوه سوم چي ټولګي ته د ښوونکي په راتګ سره باید ټول زده کوونکي پخپل ځای کښي د احترام لپاره ودریږي او دا کړنه یې د ښوونځي له ځانګړو اصولو څخه ده .

ښوونکی تردې وړاندي زه پېژنم، چي زمونږ د کلي د یو بل ملا امام زوی او اوریدلي مي وو چي په ولسوالۍ کښي د طالبانو قومندان هم دی، زما دسر په ویښتانو یې لاس راتېر کړ او په مخامخ لومړنۍ څوکۍ یې کښېنولم، پلار مي په شونډو کي وخندل او له ټولګي څخه ووت.

ښوونکي درس پیل کړ په ښه او بد یې نه پوهیدم، پټه خوله ناست وم کله چي ښوونکي درس تمام کړ، زه یې په مخ باند مي مچ کړم، او ماته یې وویل چي سبا به کتابونه، کتابچې او قلمونه هم درکړل شي، د دې خبرو په اوریدلو سره خوشحاله سوم ښوونکی ووت، د تره زوی مي چي د ټولګي د پای په څوکۍ ناست و، زما خواته راغی، د ځان او ټولګیوالو صفت یې راته کاوه، تر څو زه ډاډه ووسم او زړه مي تنګ نه سي.

د تفریح ترنګۍ ووهل شوه، ټول زده کوونکي د ښوونځي انګړ ته راووتل، له مشر ورور او د تره ځامنو سره مي پټیره مړۍ او شړومبې وخوړلې لوبي مو پیل کړې، د تفریح وخت ډېر ژر تمام سو، ښوونکو زده کوونکي د لښتو په زور ټولګیو ته دننه کړل، او یو ځل بیا درسونه پیل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ځل چي ټولګي ته ننوتل، هم هغه ښوونکی راغی په راتګ سره يې موږ په خپل ځايونو کښېني نيغ ودرېدل، سلام او مونږ ته يې د کښېناستلو وويل، ښوونکی په ځانګړې څوکۍ چي د توري تختې خواته نژدې ايښودل سوې وه کښېناست، لږ ځنډ يې د کتابچې پاڼې اړولې را اړولې، او توري تختې ته ودريد، زده کوونکو ته يې وويل:

د رسم کتابچې راوکاږئ! ټولو زده کوونکو کتابچې را ويستلې، ښوونکی په رسم ليکلو بوخت سو، يوه ګلدانۍ يې رسم کړه په څو رنګه تباشير يې رنګ کړه او بيا يې زده کوونکو ته د ليکلو امر وکړ، ښوونکی له ټولګي ووت، د ښوونکي په نشتون کي د زده کوونکو شور ماشور تر حوصلې پورته سو، چا رسم ليکلی وو چا ته نيم پاتي دی چي يو شوخ زده کوونکی د توري تختې مخي ته راغی، تخته يې پاکه کړه او له هم دې سره د زده کوونکو تر منځ جګړه پيل سوه نه پوهيږم کوم يو به وو چي د ټولګي له پای څخه يې يوه درنه څپلۍ راخطا کړه په څټ کښي يې وويشتم، ما وژړل، زده کوونکي ټول پخپلو ځايونو کښېناستل دوئ ډاريدل که ښوونکی راشي موږ به ټول ووهي چي ولي يې هم دا نوی زده کوونکی وهلی.

د چا مخ نوکاري او دچا په تباشيرو سپېره سوی، ترنګۍ ووهل سوه، نارې سوې، زده کوونکي له ټولګيو راووتل او کورونو ته رخصت شول، زه هم په داسي حال کي چي سلګۍ مي وهلې مشر ورور تر لاس ونيولم او د تره له ځامنو سره په ګډه د کور په لور وخوځيدلو .

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته له رسېدو سره سم ادې په دواړه مخ ښکل کړم، د ژړا علت یې وپوښتو، ما هم په ژړغوني حالت کښې ادې ته د ښوونځي لومړنۍ ورځ ټوله کیسه وکړه، په خپل ټیکري باندي یې اوښکي راوچي کړې، دا وخت مې پلار هم راغی، زما او نورو ورونو په سر یې لاس راتېر کړ، خور چې توده ډوډۍ یې په لاس کي د دالان په وره کي ولاړه وه او خندل یې، زموږ خور چې تر ټولو مشره ده ، له پلار سره یې ستړې مشې وکړه، لاسونه یې راووینځل، دسترخوان یې را ویړ کړ او ډوډۍ مو وخوړله، له غرمنۍ خوړلو وروسته د نور کله سره سم ټول ویده شول ماته به خوب نه راته کله چې به دوئ ټول ویده شول را پورته کیدم زمونږ کور د غره په لمن کښې دی، د پسرلي په موسم کښې به د کوچیانو ګاونډیان وو، د پسونو او اوښانو رمې به تېریدلې غره ته به وختم نندارې به مې تر سترګو تېرولې، تر ټولو په زړه پوري ننداره یې هغه وه کله چې به ما کوچیانۍ پېغلي او انجونې په کاڼو ویشتلې، دوئ به خپل خوروړي سپي "چې لکۍ او غوږونه یې غوڅ کړل سوي وو" راپسې ښکارل، که څه هم زه به ورڅخه ډاریدم خو له دې نندارې مې ځانګړې خوند اخیست.

ما سپښین مهال چې پلار به مې د لمانځه لپاره جومات ته راووت زه به ژر خوني ته ننوتم، ځان به مې د خوب په پلمه واچوی، بیا چې کله به د کورنۍ غړي ,,ادې، خور او ورونه ،، راویښ شول، ورونو له ما څخه شکایت کاوه چې نن بیا نه یم ویده سوی او ټوله غرمه لمر ته ګرځیدلی یم ، د ادې تر ټولو ډېره اوسخته سزا دا وه چې زه باید پرش سیوري ته ژر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوار او ګیلاسونه تیار کړم، دا کار باید ما کړی وای ځکه له یو مشر ورور پرته نورځلور وروڼه تر ما کشران وو، کېدای سي ګیلاسونه مات کړي، خور به مي د ماسپښین د لمانځه تر ادا کولو وروسته سمدستي په چای پخولو پسي دالان ته ننوته .

ماځیګر مهال چي د لمر سترګه به غره ته ورتېتېده د کوچیانو ننداري ته ورتلم یو لوښی به هم راسره وو، چي له میږو او وزو څخه تازه لوشل شوي شیدې له کوچیانو څخه راوړم، ,, رمې به کیږدۍ ته راغلې، وري به یې د غره په بله لمن واړول کله چي به ټولي میږي او وزې ولوشل سوې، بیا به یې وري او سېرلي ورته را پرېښودل، بغاري به سوې هر وري او سېرلي به خپله مور پسې غوښته ،، دا وخت یوازي زه نه اکثر کلیوال راتلل او له هم دې ننداري یې خوند اخیست.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تېرېدلې، په ښوونځي کښې يې کتابونه راکړل درسونه پيل شول، په ټولګي کښې د اکثر همزولو تر پام بد ورتلم ځکه چې زه په نګران ښوونکي ګران وم او نازولم يې .
يوه ورځ ښوونکي ټولو زده کوونکو ته وويل چې کتابونه په يو پوښ کې وګنډي تر څو ځيري نشي، کور ته له راتګ سره مې ادې ته د ښوونکي خبره وکړه، ادې ډاډه کړم چې کتابونه به خامخا په يو پوښ کې راته ګنډي، نه پوهيږم څه وجه به وه يو علت يې دا هم وو چې زمونږ آنا (د ادې مور) ناروغه وه، تمامه ورځ به يې د هغې په خدمت کښې تېره کړه، سبا ورځ مې بيا ادې ته وريادة کړه چې کتابونه راته وګنډي خو تر څه پوري سره پاتې شول، بله ورځ چې ښوونځي ته ولاړم، ښوونکي د زده کوونکو کتابونه وکتل ټولو ګنډلي وو، زه او يو بل زده کوونکی چې کتابونه مو نه وو ګنډلي د توري تختې مخې ته يې را وغوښتل، په لښته پسې يې ولیږل، دواړه را ووتل دوري، دوري وګرځېدل کومه خاص لښته مو پيدا نه کړه بيرته ټولګي ته ورغلو او ښوونکي ته مو وويل :
_ لښته مو پيدا نه کړه !
ښوونکی په غصه سو او د ماتې څوکۍ دړه يې را کش کړه دومره يې ووهلو چې په دواړو يې پښې او لاسونه تک شنه کړل .
کور ته چې راغلم ادې ته مې ښه ډېر وژړل، سبا ته يې کتابونه په يو پوښ کې راته وګنډل، دا چې وهل مې تر مخ وخوړل له ادې زښته ګيلمن وم، په سبا چې ښوونځي ته ولاړم ښوونکی د کتابونو په ليدلو خوشحاله سو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغه هغه بل همزولي هم ګنډلي وو، مونږ دواړو ته يې ښه ډېر نصیحت وکړ او د کتابونو په ارزښت يې خبر کړو .
هغه وويل:
_ کتاب د انسان شخصيت جوړوي او د يو ښه فکر درلودونکی انسان د ټولني لپاره ګټه ور شخص ګرځیدلی سي، د انساني ټولني د تکامل او لوړتیا لپاره اسماني دینونه او د بشر د تاریخ شخصیتونه د کتاب له لاري تلپاتي شوي دي، د بشري ټولني اړیکي هم د کتاب له پوښ سره پیاوړي او ترړل شوي دي .
د نور کله په څېر نن هم په خپل وخت باندي کور ته راغلم او له معمول سره سم مي کورنۍ دنده ولیکله، لوبو ته ووتم، ماخستن چي کله مونږ ټول ډوډۍ خوړلو ته را ټول شو ادې مي پلار ته له مشر وروره شکایت وکړ او ورته وويل:
_ حکیم مي هیڅکله په اسانۍ سره خبره نه مني !
پلار مي یوه ګوله وچه مړۍ ور پورته کړه او د شړومبو غړپ يې پسي وکړ په ډکه خوله يې وویل:
_ ماشوم ته تعلیم په ښوونځي کښي او تربیه يې باید په کور کي ورکړل شي دا ځکه چي ماشومان په کور کښي لویانو ته ګوري او دهغوئ کړني له ځانه سره تکراروي .
یو بل غړپ يې وکړ ګوله يې زوو له خبري يې اوږدې کړې:
_ تر تعلیم تربیې ته ډېره اړتیا ده ډېر تعلیم یوازي د کار وسیله ګرځېدلی شي، په ټولنه کښي بهترینې تربیې ته اړتیا ده، زه به يې پوه کړم، ته هم په خوږه لهجه ورسره خبري کوه او خوشحاله يې ساته .
ادې په ما باندي بږغ کړ، او دخوب کولو يې راته وويل ځکه چي سهار به بیا په وخت نسم پورته کېدلی، زما پام سو چي مشر ورور مي لا وختي تللی ویده دی. ★★★.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی او شوخي دواړه سره ګډ وو ، مستي مي کړه، د ژوند له هري شيبې مي خوند اخيست، خوشحاله وم، لمر خپلي نيمکښي وړانګې تازه په غرونو غوړولي وې، پروني باران ونو او بوټو ته لا سمسورتيا وربښلې ، لري پرتو هندارو پړق واهه، زه او پلار مي دښوونځي په لور وخوځېدل، څادر يې ورټول کړ د رښو اوبو تر ويالې يې ټوپ کړ، شا ته يې راوکتل او ماته يې څو ډبري د اوبو په منځ کښي کتار کښېښودې، ورو ، ورو مي الويزاند ګامونه اخيستل زړه نا زړه تر اوبو راتېر سوم ، تر لاس يې ونيوم زما په تګ دواړه په ورو ، ورو قدم رهي شو .
پلار مي وپوښتل:
_ کورنۍ دنده دي ليکلې ده ؟
فکر مي وکړ پرون ورځ مي چي کورنۍ دنده نه وه ليکلې حتماً استاد ورته شکايت کړی دی بيا مي په اوچت بږغ چي پرونی پل پټ کړم وويل:
_ ليکلې مي ده څو پاڼې د حساب مضمون دنده يې راکړې وه ماخستن مي ستا تر راتګ مخکي بشپړه کړه او ويده سوم.
رښتيا مي هم ليکلې وه، پرون مي استاد په نه ليکلو وهلی وم، تا به ويل استاد مي تر شاه څارنه کوي ماخستن مي تر ټولو لومړی خپله کورنۍ دنده وليکله.
يوه شيبه مو د يو بل د بوټونو په څرپا کښي غلي، غلي ګامونه واخيستل، د باسيکل ترنګۍ مي تر غوږ سوه، د پروني باران د خړو اوبو په ډنډ کښي يو سړی د سلام په ويلو زمونږ تر څنګ تېر سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مي خپل لاسي ساعت ته وکتل ګامونه يې ګړندي کړل لکه چي ناوخته وه ، زما په ماشوم ذهن کښي را پيل کېدونکې خبري په زړه کښي د ساتلو نه وې و مي ويل:

_ پلاره تا به هم ځان ته يو بايسکل اخيستی وای ښوونځي ته به دواړه ژر رسېدلی له کوره به هم دومره په وختي نه راوتل .

غلی شو لکه چي زما خبري ته يې ځواب نه درلود ، بيا يې هغه دوکان ته اشاره وکړه کوم چي ما کله هم په خلاص وره نه دی ليدلی .

وويل:

_ هغه زمونږ دوکان دی دا ځل چي د ښوونکو تنخوا راشي لږ سودا به پکښي واچوو ، د ښوونځي له ځانګړي وخت وروسته به پکښي ناسته کوم ته به هم راسره لګيا يې .

نوی نوم مي تر غوږ شو ، ماشومان په ژوند کښي هره ورځ له نويو نومونو او تجربو سره کرار ، کرار اشنا کيږي او د هغوئ په اړه پوښتني کوي .

و مي پوښتل:

_ تنخوا ! هغه څه شی وي؟

په داسي حال چي ګړندي ګامونه يې اخيستل، ځمکي ته تيټ سو ، د لاري په منځ کښي پرته ډبره را پورته او يو څنګ ته يې غوځاره کړه ويې ويل:

_ زوی جانه ! روپۍ در يادوم، هغه چي ماته يې په ښوونځي کښي د ښوونکي په توګه د دندي ترسره کولو په بدل کښي راکوي .

په چورتونو کښي تر ښوونځي ورسېدم، درس پيل شو ، زمونږ د دريم ټولګي نګران استاد په خټو ککړ کالي ټولګي ته راغی، ما فکر کاوه چيرته به د باران او بو ته لويدلی وي .

د تنخوا ليدلو چرت راسره وو ،کړکې وټکيده پلار مي دی، هره ورځ چې به د درس وخت خلاص شو پلار به مي ماته راتله او زه به يې له ځان سره کورته راوستم، د ښوونځي له دروازې را ووتلو ، جيب ته يې لاس کړ څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنه او سره لوټونه يې وشمېرل بيرته يې په جيب کښې واچول ، زما په خوله کښې خبره نه تم کېده و مي ويل:

_ پلاره تنخوا دي واخيسته ؟

تر ډېره يې څه نه ويل لکه چي زما څخه يې دا خبره پټوله، بيا مي وپوښتل:

_ پلاره اوس به خپل دوکان ته سودا راوړې کنه ؟

اول يې څه نه ويل کله چي پوه شو ځواب ته يې داسي غلی يم لکه پيشو ، ويې ويل:

_ کمي يې راکړې، څو ګونۍ اوړه او غوړي به اوس کورته يوسو ، راتلونکې تنخوا چي واخلم که خير او ژوند وو ، دوکان ته به سودا راوړم .

د پلار بې وسي ورځي مي ماشوم زړه ته لاره وکړه په ذهن کښې مي ډول، ډول خبري را وګرځيدې، زړه نا زړه مي پلار ته له خولې ور ووتل:

_ پلاره زه چي دولسم ټولګی خلاص کړم ښوونکی به سم ته دي په خپله تنخوا کور ته اوړه را وړه او زه به پخپله تنخوا دوکان ته سودا .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکایانو د راتګ اوازې سوې، او په ډېر لږ وخت کښې دا اوازه په حقیقت بدله سوه، د طالبانو په امر ټول ښوونکي او زده کوونکي یې د ولسوالۍ بازار ته وبلل او د طالبانو په حمایت یوه لویه غونډه وشوه، زه نه پوهیدم څوک ښه دي او څوک بد خو پلار به مې ویل که دا حکومت رنګ سي کیدای سي حالت بدل سي څنګه بدل سي دا یې هم نه راته ویل.
پلار مې یو ماخستن چې راغلیو ته یې غوږ نیولی، کرار ناست وو، زه له کړکۍ سره نژدې په خط لیکلو بوخت وم، ادې ته یې وویل:
_ حکومت بدل سو، امریکایان به واک "کرزي" ته وسپاري؛ ما ولیدل ادې توبې ایستلې او ډاریده چې کفار راباندې مسلط شول اوس به څه ډول حالت سي څه به کیږي یو خدای خبر.
د اوسني خبرونو په بنیاد د طالبانو حکومت د ۲۰۰۱ میلادي کال په پای کښې رنګ سو، واک د امریکایانو لخوا حامد کرزي ته ور وسپارل سو او درې کاله یې دوام وکړ.
د بیا ځلي ټاکنو لپاره کمپاین روان وو، که څه هم طالبانو ویره او ډار د خلکو په زړونو کښې ور اچولی وو، جوماتونو ته یې داسې پرچې رالیږلي وې چې که چا رایه واچوله ګوتې به یې غوڅې کړل شي، بیا هم لږ او ډېرو خلکو د رایې اچوني کارتونه واخیستل او د خپل هیواد مستقبل ته یې رایه ورکړه په دوه زره او څلورم میلادي کال کې د خلکو په رایه حامد کرزی واک ته ورسید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ چې د هم دې ولایت محترم والي صاحب له خپل پلاوي سره سیمې ته راغلی وو، مونږ د ښوونځي ټول زده کوونکي د مدیر او سر ښوونکي په امر د ښوونځي مخې ته د سړک دواړو غاړو چې لاسونه مو سره ورکړي وو کتار ودرول، د والي استقبال مو وکړ، څو دعسکرو او څو نور تور موټرونه په بیړه، بیړه تېر شول زما په شمول هیڅ یو زده کوونکی نه پوهیده چې والي به څرنګه ښکاریږي او څه دنده لري.

زما سره د خپل پلار د کړي ژمني غم وو، تل به مي هغه دوکان ته دوه سترګې نیولي وې کوم چې پلار راته ویلي وو، دا زموږ دوکان دی یو وخت به سودا ورته راوړو، دا هغه دوکان دی چې د طالبانو په وخت کې زما د پلار په شمول ټولو ښوونکو ته ورکړل شوی وو، او بلا اخره یوه ورځ داسې هم راغله چې پلار مې د سویډن کمیټې معاش اخیستی وو او دوکان ته یې سودا راوړه.

دا زما لپاره د خوښۍ ځای وو چې دوکان لرو، خو دا چې ادې به دوکان ته نه پرېښودم زور به یې راکاوه، موږ به کور ته اوبه له کاریز څخه راوړې،،چې زمونږ له کور سره یې تر منځ دوه غونډۍ وې،، کله نا کله یا که وو ایم هره ورځ، تر لمانځه وروسته اوبه به مي راوړې، بیا تر سهارنۍ وروسته به چې اوبو ته ولاړم لاسي ریړۍ به مي د غونډۍ په سر پرېښوده او زه به دوکان ته وتښتېدم.

په کور کې په مور او پلار ګران وم همدارنګه په ښوونځي کښې هم په ټولو ښوونکو ګران وم، یوه ورځ چې ښوونځي ته د سویډن کمیټې غړي راغلي وو، د زده کوونکو تر منځ یې درسي سیالۍ ترسره کولې، زمونږ له ټولګي یو تن زه او یو بل زده کوونکی، بل ټولګي ته د سیالۍ لپاره وغوښتل شول زه او ملګری دواړه تکړه وو، ملګری مي د ټولګي اول نمبره او زه دوهم نمبره وم دا چې ولي دوهم نمبره وم او ولي اول نمبره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم له دې ملګري مي کرکه کیده او ما نه غوښتل مخ یې ووینم؛ سیالۍ څو د ریاضي سوالونه وو او بس کله چي سیالي زمونږ په ګټه پای ته ورسیده، د سویډن کمیټې غړو ماته په ډالۍ کښي یو قلم، کتابچه او مجله راکړل، خو زما ملګري ته یې یوازي قلم او کتابچه ورکړل.
له ټولګیوالو سره مي مینه لرله او راته ګران وو، خو دا هیڅکله راته د زغم نه وه چي یو زده کوونکی دي په درسونو کښي ترما مخکي او تکړه وښودل سي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پینځم ټولګي کښې وم، د څلور نیمو میاشتنیو ازموینو ورځې وې نن مې د عقاید او ریاضي د مضمون ازموینه وه، پلار مې په ښوونځي کښې د عقاید مضمون استاد دی، د ریاضي مطالعه مې وکړه ډاډه وم په ازموینه کښې به کومه ستونزه ونلرم، دا وخت مې پلار په دوکان کښې پیتاوي ته ناست اوزمونږ ټولګي ته د سوالونو په ترتیبولو بوخت دی، سوالونه یې چمتو کړل تر څرک مې ورکتل، د سوالونو پاڼه یې د خپلې یوې کتابچې په پاڼو کښې کېښوده او مسجد ته ولاړ ...

له ځایه پاڅیدم هم هغه د سوالونو پاڼه مې را واخیسته له ځان سره مې ټول سوالونه ولیکل، له کتاب څخه مې ځواب کړل، پاڼه مې د خپلو کتابونو سره یو ځای کښېښوده، اوس مې زړه ښه ارام وو، لوبو ته ووتم ټوله ورځ مې په لوبو تېره کړه ...

ښوونځي ته لاړم لومړی د ریاضي ازموینه وه، ازموینه مې ورکړه فکر کوم ټول سوالونه مې سم وو، د عقاید مضمون ازموینه پېل شوه، پلار مې زما په شمول ټولو ته سپیني پاڼې ورکړې، سوالونه یې وویل د ځوابولو لپاره یې وخت راکړ هر زده کوونکي په خپله پارچه کښې سترګې خښې کړې وې، د سوالونو په ځوابونو یې فکر کاوه، ما هم ځان غلی کړ له جیب څخه مې د حل شوي سوالونو پاڼه را ویسته لاندې مې په میز کې تر نظر لاندې کښېښوده، د سوالونو په ځوابولو بوخت سوم، دا به څنګه وایم چې څومره ویره راسره ده اوس به مې پلار ویني اوس به ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم سوال مي حل کړ، څلورم هم ځواب شو، ټولي نهه پوښتني دي دا دی د پینځمي پوښتني په ځوابولو بوخت وم.
د تیاري ځواب شوي پارچې څخه د سوالونو ځوابول څومره آسانه دي واه...
پلار مي څنګ ته راغی لکه چي لیدلی یې یم زړه مي ټکان پیل کړل، وجود مي پړک واخیست او دا دی لیدلی یې وم، تر غوږ یې کش کړم، پارچه یې راڅخه واخیسته د ټولګیوالو ترمخ یې څیري، څیري کړه، نیم تمام شوم داسي چي په خپل کمیس کي له خپل ځانه پټېدمه، ټولګیوالو به دا خبر تر غوږ را تېرولې، خپل پلار په نقل ونیو بیا به یې هم نمبرې پوره وي، دې خبرو به لا زور غوښت، په کور کښي به هم د پلار تر راتګ مخکي ویده کېدم دې لړۍ څو شپې دوام ونیو.
ازمویني خلاصي شوې، رخصتۍ شوې، کله چي بیا ځلي ښوونځي ته راغلم، هر شاګرد سترګي د نتایجو ورځي ته نیولي وې، د څلور نیم میاشتنۍ ازمویني نتایج له څو شپو ځنډ وروسته زمونږ د ټولګي د نګران لخوا اعلان شوې، پلانکی کامیاب،پلانکی ناکام، د ټولګي دوهم نمبره او د پلار نازولی زوی په ټولو مضمونو کښي ښې نمبرې وړي، خو په عقاید مضمون کښي مشروط دی.
له زده کړو سره مینه که زموږ وه، تادو یې بیا زموږ پلار ایښی وو او هر وخت به یې راته د درس ویلو وصیت کاوه، ښوونځي ته به د "معلم" مجله راتله، هر کله چي به دا مجله راغله پلار به مو کور ته هم راوړه، یوه ورځ مي ورته وویل چي دا کوم معلم دی پلاره چي ته یې مونږ ته مجله راوړې؟
وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ زویه دا د هر معلم مجله ده که زه ژوندی وم ته به درس و وایې او ستا مجله به نور معلمان کور ته وړي، کوشش وکړه چي درس ووایې تر څو ژوندی یم.

ما وپوښتل:

_ نو ته به چیرته ځې؟

را غبرګه یي کړه:

_ مرګ حق دی او حقیقت نه پټیږي، دا چي تاسو به ولي زما تر شتون پوري زده کړي کولای شئ په دې زه هم نه پوهیږم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو سهار چې ښوونځي ته روان وم، نور هلکان ددې پرځای چې ښوونځي ته ولاړ سي بیرته کورونو ته روان وو، زه دې منظر حیران کړم د هلکانو په دې خبره مې باور نه کاوه چې ,, ښوونځی تړل سوی ،، ځان مې تر ښوونځي پوري ورساوه، که ګورم په ښوونځي کي ډېر کم ښوونکي او زده کوونکي دي، په حیراني سره مې له خپل همزولي وپوښتل:

_ څه کیسه ده آیا دا رښتیا ده چې ښوونځی تړل سوی که دا رښتیا وي نو ولي تړل سوی؟

زما همزولي چې سترګې یې له اوښکو ډکي وې ,, او زه پوه سوم چې د اوښکو او ژړا لامل یې هم دا د ښوونځي تړل دي ،، راته وویل:

_ مونږ نه پوهیږو ښوونځی ولي تړل سوی خو دا چې سرښوونکي صاحب مونږ ته پخپله وینا کي پرته له دې چې څه وواییي وژړل د ټولو زده کوونکو اوښکي یې و بهولې.

زه د ښوونځي اداري ته ننوتم، ما ولیدل چې په مخامخ څوکۍ مې پلار هم ناست دی، زه کوم بل ښوونکي وتړټلم او له اداري یې را وشړلم، کله چې زه بیرته ناهیلی را ووتم، همزولو راپسي وخندل چې ماته یې ډېر زور راکړ...

د اداري وره ته ناهیلی ولاړ وم، چې تحویلدار راغی او زه یې وپوښتلم چې ولي دلته ولاړ یم؟

ما هیڅ نه وویل، هغه تر لاس ونیوم او له ځان سره یې اداري ته د ننه کړم، دا ځل چې اداري ته ننوتم سرښوونکي چې ولیدم ژړلي مې دي او سلګۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهم خپل څنګ ته کښېنولم، یو بسکټ او نیم ګیلاس چای یې راوا چول، زه د پیالې تر سړېدو پورې په تمه وم چې یو تن ښوونکي پخپلو خبرو کې وویل:

_ طالبان څه غواړي چې ښوونځي یې وتړل؟

له هم دې خبرې سره زما هغه پوښتنه هم ځواب سوه چې ښوونځی ولی تړل سوی، ښوونکي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ ښوونځی د ماشومانو راتلونکی روښانه کوي، له تیارو څخه مو رڼا ته راباسي که ښوونځی وتړل سي دا ماشومان چې زمونږ د هیواد راتلونکی دی ړانده او کاڼه به لوی سي.

هیڅا څه نه ویل لکه ټول ښوونکي چې ملامت وي کله چې ښوونکي خبري پای ته ورسولې، ټولو ښوونکو او سرښوونکي په دې موافقه وکړه چې سبا به د ولایت تر مقام پورې یو لوی لاریون کوي ترڅو د طالبانو له لوري تړل شوي ښوونځي ژر، تر ژره پرانیستل سي.

لاریون ته د ښوونځي په انګړ کي ښوونکي او زده کوونکي راټول شول، د لاریون له اجنډا سره سم لومړی یې د ولسوالي بازار ټول دوکانونه وتړل او بیا ورپسې د ولایت په لور وخوځېدل، د لاري په اوږدو کي ټول دوکانونه وتړل شول، ولایت ته له رسېدو سره سم د ولایت امنیتي کسانو د لاریون مخه ونیوه او دې ته یې نه پرېښودل چې لاریون کوونکي د مرکز بازار ته ننوځي له ډېر مقاومت سره، سره لاریون کوونکي ولایت مقام ته په رسېدو بریالي نه شول او نه یې هم کوم چا ږغ ته غوږ وګراوه.

تر ماځیګر وړاندي لکه سکروټي چې سړې سي کراره، کراري سوه، لاریون کوونکي ټول خپلو کورونو ته ستانه شول، په دوهمه ورځ بیا لاریون د ښوونځي له انګړ څخه پیل سو دا ځل یې د ولسوالي بازار تر تړلو وروسته د لاریون مخ ولسوالۍ ته وګرځېد، کله چې لاریون کوونکي د ولسوالۍ دروازې ته نژدې شول، د ولسوالۍ عسکرو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاریون کوونکو ډزي وکړې چي په پایله کښې پینځه تنه ځوان زده کوونکي ټپیان شول، دا چیغه مو هم په مری کښې بنده پاتې سوه.
له هغه وروسته چي د حکومت په وړاندي د خلکو چیغو کومه ګټه و نه مونده، قومي مشران د طالبانو له ډلي سره کښېناستل، ښوونځي یې پرانیستل او درسونه پیل شول، د طالبانو له غوښتني سره سم د لیسې او متوسطي دورې زده کوونکو او ټولو ښوونکو به ښوونځي ته پټکي(لونګۍ) په سر کول که د چا به خولۍ وه، وهل ټکول به وو او له ښوونځي څخه شړل.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد کرزي له راتګ سره په هیواد کښي د بیار غوني کارونه پیل سوي وو، زموږ د ښوونځي په ودانۍ، په بازار کي په روغتون او هم دا رنګه د عمومي سړک په جوړولو هم کار روان وو،د ښوونځي تر پرانیستلو څو ورځي وروسته په درسي ساعت کي د ښوونځي انګړ عسکرو واخیست، او په منډه، منډه یې څلور واړه کونجونه او هغه ځای چي ماتي څوکۍ او میزونه به پراته وو وکتل، د امنیتي کسانو له خولې په ښوونځي کي د باردو پټځای دی او وسله پکښي ساتله کیږي، خو پیدا یې نه کړه او نه هم داسي څه وو، څنګه چي دوئ فکر کاوه.
نه پوهیږم ولي چي ښوونځی له تړلو وروسته پرانیستل سو، زړه به مي نه ورته ښایي ښوونځی لکه دجنګ میدان یا د مورچې غوندي ګرځیدلی وو.
یو ماځیګر باران پیل وکړ، جومات ته هم نه ولاړم، ماښام مي ډوډۍ وخوړله، کتابچه مي راوخیسته د کورنۍ دندي په لیکلو بوخت وم، په کتابچه مي پرله پسې څاڅکي ولګیدل، له پاسه خونه راباندي څڅېده، کتابچه او کتابونه مي په بکسه کي کېښودل، په خپل ځای کښي پرېوتم، مورکۍ څڅوبي ته یو لوښی کېښود، ټک، ټک یې خوب ته نه پرېښودم، کورنۍ دنده مي هم پوره نه ولیکله زړه مي ښه دی سبا به هم ټوله ورځ باران اوري ښوونځي ته به نه ځم، کله، کله دا فکر هم کوم که باران تیز شي خونه به را ړنګه شي مونږ ټول به مړه شو، بیا مي ویل که مورکۍ، پلار، ورونه ټول مړه شي زه پاته شم چیرته به ځم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته به مي ډاډ ورکړ د ماما کره به یم د ماشومتوب او خام عقل پاخه فکرونو به له ځانه سره واخیستم، خوب وړی وم لږ ځنډ لا نه وو وتلی باران تیز شي، تالنده او توپان ورسره وي زمونږ د غوا کوډله ړنګه شي، پلار مي ور وځي، باد او باران دومره تیز وي چي یو قدم لار نه لیدل کیږي، توره تیاره جوړه وه، د بریښنا له رڼا سره به د کوډلي ړنګ دیوال ښکاره شو، د غوا رمباړي به مي تر غوږ سوې، باد په انګړ کښي د ولاړي وني له ښاخونو سره شپېلۍ ته زور ورکړ قیامت شو، زمونږ خونه هم راباندي ړنګه سوه چیغي مي کړې په خپلو چیغو راویښ سوم، د باران څاڅکو ټوله شپه کړکۍ را ټکوله ، سهار چي د ښوونځي وخت رانژدې شو باران کرار، کرار ودرید ، زړه نا زړه ښوونځي ته روان سوم .

کله چي بازار ته ورسیدم د ډزو ږغونه مي تر غوږ شول چي ور نژدې سوم ما ولیدل هغه عسکر چي د عمومي سړک د جوړولو له کمپنۍ سره د ساتونکو دنده لري په ډک بازار کي ډزي کوي، په غوږونو کي مي ګوتي ونیوې او دخپل دوکان پر لور مي منډه کړه، مشر ورور مي چي تر میز لاندي سر ټیټ نیولی ناست وو، زه یې هم له ځانه سره کښېنولم، لږ شیبه وروسته ډزي کراري سوې را ووتل، په ټول بازار کي چوپه چوپتیا جوړه وه، یوازي هم دا عسکر یوه بله خوا ګرځیدل،ما غوښتل ښوونځي ته ولاړ سم، تر څلور لاري لا نه وم رسېدلی چي څلور پینځه تنه دوکانداران په مخه راغلل یو تن چي مخ او جامې یې په وینو لړلي وې تر لاس یې نیولی وو، زه یې منع کړم او له نیمی لاري بیرته راوګرځیدم، په بازار کي د وحشت ننداره وه، په ډېر لږ ځنډ کي ټول دوکانونه وتړل شول، خلک کورونو ته ولاړل.

ماخستن مي پلار په هم دې اړه له ادې سره خبري کولې چي اوس نو زموږ خور چي تر ټولو مشره ده پېغله سوې پلار مو غوښتل چي هغې ته باید پخپل ژوند د ژوند ملګری پیدا کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خبرو کي ور ولويدم او د بازار د جګړې په اړه مي ور ياده کړه، پلار مي وويل:
_ زوی نه پوهيږم څه کيسه به وه، په جومات کي خبر سوم چي دري، څلور دوکانداران ټپيان شوي دي او هم دا رنګه د ډېرو دوکانونو شيشې هم ماتي دي .
هره ورځ به جرګې تلې او راتلې د قسمت برخي دي، زموږ خور يې نژدې خپل د اکا زوی ګلاب ته ورکړه .
دلته چي څومره شپې او ورځي تېريدلې د پلار ناروغي ورځ تر بلي لا پسې زياتيدله، ډاکترانو به شل کيسې ترې جوړولې، حقيقت څه وو په دې هيڅ نه پوهيدل يا يې هم مونږ ته نه ويل، څو مياشتي پرلپسې تيري شوې خو د پلار ناروغۍ هم هغسي پسې زياتيده، له خبرو کولو هم ولويد، د ولايت په روغتون کښي مو بستر کړ، کوم مثبت بدلون يې په ژوند کښي نه راغی .
کومه شپه چي پلار مو د سختي ناروغۍ له امله په روغتون کي بستر وو، ادې هم ورسره وه، مونږ په کور کښي يوازي پاتي وو، په ولسوالۍ د وسله والو طالبانو لخوا بريد وشو او تر سپيدو يې دوام وکړ.
سهار ناوخته چي زه روغتون ته ورغلم ادې راته ژړل او ويل يې زما د کور انديښنه ده، پرلپسې يې د کور او ماشومانو پوښتنه کوله، چي هرڅومره مي ډاډ ورکاوه زړه يې نه منل .
ما چي کله د عسکرو په وينو لړلي جسدونه وليدل، حالت مي خراب سو په زړه مي اوبه را اوښتې، دا وخت يو بل نظامي موټر د روغتون مخکي ودريده او يو عسکر چي جامې يې په وينو لړلي وې راښکته کړ، په سخت ټپي حالت کي يې روغتون ته دننه راوړ، ادې مي تر لاس ونيوه، په مړاوو قدمونو د پلار بستر خوني ته ننوتلو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څو ډاکټرانو ټیم بستر خونې ته راغی او ژر، ژر یې د ناروغانو درملنه وکړه، هغه ناروغان چې صحت یې تر پخوا ښه وو زما د پلار په شمول ټول رخصت کړل، تر څو د ټپیانو لپاره بسترونه خالي شي، پلار ته یې په یوه پرچه باندې درمل ولیکل او د صحت ډاډ یې ورکړ، د روغتون خدمتګاري سیروم له پایې ایسته کړ او هغه پایه چې سیروم وربانديې ځوړند وو، په بیړه، بیړه له ځانه سره یووړه.

زه د خدمتګاري عطرو واخیستم چې د سینځلي بوئ یې راته، په بستر خونه کښې د درملو بوئ ورک سو، فضا د سینځلي خوشبويي ونیوه.

له روغتون څخه کور ته راغلل، د پلار صحت کوم مثبت بدلون نه راوړ، د خدای په تمه مو شپې تېرولې، د علاج لپاره یې چې څومره پیسې ډاکټرانو غوښتې زمونږ په وس پوره نه وې، مګر مونږ بیا هم هڅه وکړه دوري، دوري مو ډاکټرانو ته ووړ او راوړ.

له هم دې سره، سره پلار به مې په ناروغۍ کښې هم جومات ته ورته او لمونځ به یې په جمع ادا کاوه، یوه شپه ناوخته د موټر هارن ووهل سو کله چې مونږ ور ووتل زموږ د پلار د مقتدیانو موټر وو، په داسې حالت کښې یې پلار جان له موټر څخه راښکته کړ چې په دوو کسانو یې نیولی وو مونږ چیغې کړې.

چې رانژدې شول مقتدیانو یې مونږ ته ډاډ راکاوه او ویل یې:

_ ستاسو پلار بیخي ښه دی، اندېښنه مه کوئ.

زه ژر تر دوئ مخکې سوم، ورونه مې ورته خلاص کړل، پلار جان یې خونې ته دننه راوړ او په کټ باندې یې څملاوه، مقتدیان یې پرته له دې چې یوه شیبه د ساه اخیستلو لپاره کښېني یا څه وخوري بیرته خپل کور ته روان شول، دا وخت زه ویده سوی وم نه پوهیږم چې پلار جان به مې داشپه څنګه تېره کړې وي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځي وروسته مو پلار د هغه د مقتديانو په مرسته او همکاري باندي د پاکستان لاهور ښار ته په درملنه پسې ولېږو، مشر ورور مي او کشر تره ورسره ملګري شول، زه ادې، خور او څلور واړه وروڼه په کور کي د خدای تمعي ته لکه يتيمان پاتي شول، د پلار بيرته راتګ او روغ صحت ته مو دعاګاني کولې، دلته په سيمه کښي د نا امنۍ پيښې هم زياتي شوي وې، د پرونۍ ورځ د ماين چاودني پېښه چي د ولسوالي بازار ته نژدې د سړک له غاړي سره په امنيتي کسانو ور چاودلی د سيمي ټول خلک نا ارامه کړي وو، که به يوه شيبه چيرته ناوخته سوم د ادې د زړه به توره ټکا وه، ځمکي به ارام ته نه پرېښوده، تر هغه وخت پوري به په خپل ځای کښي ګرده ګرځيده چي زه به کور ته را ورسيدم، زړه به يې تسل سو،چي په ما به يې زړه تسل سو بيا به يې په مشر زوی او خاوند پسې زړه وخوت، هغوئ به کله راځي، چيرته به وي او څه وړ به وي هيڅ يې له حاله خبر نه وو.

شپې او ورځي تېريدلې يوه ورځ مي د تره تليفون راغی او دا خبره يې وکړه چي مونږ درځو او پلار جان به دي خپله خور هم چي په لاهور ښار کي واده ده له ځانه سره د څو شپو په مخه وطن ته راولي.

روژې ته يو څو شپې او ورځي پاتي وې چي د نن ورځي په اوږدو کښي بايد پلار او ... مي را ورسيږي ځکه راته ويلي يې وو چي در روانيږو، تر ماځيګر ناوخته پوري ورته انتظار وو هيڅ حال يې نه راغی، انتظار لکه خرابه ګړۍ شيبه تر شيبې نه تېريږي، ماښام ناوخته د پلار، ورور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره په شمول دواړه تروري، دوئ هم راغلې، له یوې ترور خو وار له مخه خبر وم چي راځي به، دا چي په واړه کښي واده شوې ترور هم راغله خوشحالی مو یوه په دوه سوې، پلار مي تر پخوا ډېر ښه سوی، رنګ یې تازه وو، دومره هم ښه نه وو څومره چي باید وای، د ناوختی علت یې د غزني او مرکز ښرني په لویه لاره هغه نیښته وه چي د امنیتي کسانو سره د دولت او خلکو دمخالفینو لخوا رامنځ ته شوې وه، تروری به تل د هغو عسکرو میړانه ستایله چي دوئ یې د نیښتي له ډګره روغ رمټ را ایستلي وو.

د روژې هر ماښام اختر وي دا یوه عامه خبره ده، ربښتیا هم د دې ټولو په راتګ سره زمونږ د روژې هر ماښام اختر، اختر سو. خو یو ماښام دا اختر په ماتم بدل سو، داسي یو ماتم چي نژدې ټول کلی له خفګانه پټه خوله سو، هیچا څه نه وویل چوپه، چوپتیا سوه.

ماځیګر مهال چي په بازار کي ګڼه ګوڼه جوړه وه، هرچا غوښتل تر بل هر سړي ژر د روژه مات لپاره توکي راونیسي او ځانونه کورونو ته ورسوي، یو پاکټ خرماوي مي واخیستې که ګورم تر شاه مي مشر ماما ولاړ دی، زما په لیدو یې وخندل، نه پوهیږم څه به یې په زړه کي ور ګرځېدلي وي، لږ روان سو او شاته یې راوکتل ویې ویل:

_خوریی جانه ! راځه زما سره په موټر کي ولاړ سه درباندي ناوخته کیږي.

ورته و مي ویل:

_ زما سره بایسکل دی او زه غواړم پخپله ولاړ سم.

بایسکل ته مي پام سو، هوا یې کمه کړې وه، نژدې د مستري دوکان ته ور وګرځېدم، ترڅو سایکل ته هوا ورکړم، ماما پرته له دې چي نور څه ووایي موټر ته پورته او د کور په لور روان سو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه چې کور ته رسیدم، اذان په لاره کې راباندې وشو روژه مې په خوله وه کور ته لا نه وم رسېدلی ، د ماما کورته له نژدې کېدو سره سم مې ژړا تر غوږ سوه دا د یو تن ژړا نه وه ډلیزه ژړا وه، پښه نیولی سوم ددې لپاره چې پوه سم څوک او ولې ژاړي خو له چا څخه مې د پوښتنې کولو جرئت نه درلود، کرار، کرار د کور په لور وخوځیدم، په کور کې هیڅوک نه وو یوازې پلار او خور مې د چوترې په ژۍ ناست دې ادې او تروری دوئ نه وې، پلار مې وپوښتل:

_ ماما دې؟ او تر دې زیات یې هیڅ نه وویل

د بیا، بیا په پوښتنې سره د خور له خولې خبر سوم چې ماما مې وسلوالو ویشتلی، په هم دې وخت کښې مې مشر ورور هم راغی، پرته له دې چې مونږ څه وواېو هغه وویل:

_ ماما زخمې دی او یوازې یوه پښه یې لګېدلې ده ، ژر به ښه سې او کور ته به یې راوړي .

مشر ماما زمونږ د پلار ستره هیله وه دهغه باور و وکه چیرته زه ړومبی سم په کورنۍ او ځامنو به مې اول خدای بیا دی پام کوي، د ماما د نوي واده لسمه شپه وه او دا یې دوهم واده وو، ما کله هم د خپل پلار په سترګو کې اوښکې نه وې لیدلې، هغه به همېشه زموږ حوصله لوړه ساتله، له ژوند سره د مبارزې درس به یې راکاوه، ځنې وخت انسان دومره مایوسه سي چې د امیدونو ټول تارونه یې وشلېږي، دا به کوم وخت وي دا هر څوک تجربه کولای شي او داسي وخت په انسان له ډېر سخت توپان وروسته راځي، داسي توپان چې د زړه ښار ټول په یو وحشتناک منظر بدل کړي، ناهیلي که څه هم پکار نه ده خو د کوم درد څرېکي چې د زغم له دایرې ووځي نارینه هم ژاړي .

د پلار په سترګو کې مې اوښکې ډنډ ولیدې، نور یې ما سترګو ته کتلی نه شول، اوس مې هم یاد ته نه راځي هغه ماښام به زموږ په کور کې کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا روژه ماته کړې وي او که نه، که یې ماته کړې هم وي نو پخپلو اوښکو به یې ماته کړې وي.
د شپې تر ناوخته پوري زمونږ د خوني څراغ بلیده، زه، پلار او خور مې د چوترې په هغه ژۍ ناست وو چي د ماما دوئ کور راښکاریده، کله، کله به څوک را ووتل او د بتۍ رڼا به یې ګرځوله، فکر کوم لاره یې څارله، شپه د ویر په تور څادر کي نغښتې تېره سوه، سهار وختي له جومات څخه د ماما د مړیني اعلان خپور سو او زمونږ ټولو د هیلو مراندي یې وشکولې.
جنازه وشوه، ځوانیمرګ شهید خاورو ته ور وسپارل سو، د خلکو له خبرو پوهیدم چي ماما مي طالبانو دولت ته د جاسوسۍ په تور وژلی، هر څه خفه او مرور ښکاریدل، زمونږ په کور کي پروني ماښام ته جوش سوی چای په کړکۍ کي لا اوس هم ایښی وو، کړکۍ مي په درز رابنده کړه، وره ته مي قلف واچول، د کور سپی په خپل غار کي کرار پروت وو نن یې نه غپل فکر کوم خبر سوی او زمونږ غم یې احساس کړی وو، میږو ته مي اوبه او واښه واچول، نن په کور کي له ما پرته بل هیڅوک نه وو، خورکۍ هم د ماما کره تللې وه، چوپه چوپتیا جوړه وه، شمال له ونو او بوټو سره ساړه اسویلي ایستل، نن یې د میني او خوښۍ په ځوږ سره شپېلۍ نه غږوله، ورو، ورو په مړاو قدمونو د جومات په لور روان سوم چیرته چي د ماما فاتحه اخیستل کیده.
کله چي جومات ته ورسیدم و مي لیدل ډېر خپل او نا بلده خلک ناست دي، ملاصاحب د قران ایاتونه په جهر لوستل، له وره سره نژدې کښیناستم، مخامخ مي سترګي پخپل پلار ولګیدې په خړبخون څادر کښې نغښتی او د پټکي ول یې په تندي راښویدلی ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرات له لوستلو وروسته دعا وسوه، هغه کسان تر وره لا نه وو وتلي چي څو نور کسان هم فاتحې ته راغلل زه د باندي راووتم، د جومات له دېوال سره غلی ودریدم، د هغه دوو کسانو خبري مي اوریدلې چي د جومات په چوتره کښې یې لمر ته پښې غځولي وې دوئ په پروني پېښه کې له یو بل سره ږغیدل، د کاکا زوی خپل ملګري ته کیسه کړه:

_ د ماځیګر او ماښام تر منځ دوه وسلوال کسان چي مخونه یې پټ وو د جومات مخي ته راغلل او تر ډېره پوري یې هلته انتظار کاوه، د جومات مخي ته ډېر کلیوال را ټول شوي وو، ماښام اذان ته لا لږ وخت پاتي وو چي "محمدشاه" د بازار له خوا په خپل موټر کښې راغی، وسلوال ور مخي ته شول او نوموړی یې له موټر څخه راښکته کړ، هغه چي څومره هم مزاحمت وکړ د وسلې مزاحمت یې نه شو کولای، کلیوال یې ننداري ته ولاړ وو هیچا وسلوالو ته مزاحمت و نه کړ، له موقعې په استفادې سره یې په محمد شاه ډزي وکړې او هغه یې وویشت، وسلوال وتښتېدل له ډزو وروسته کلیوال د پیښې ځای ته ورغلل او نوموړی یې پخپل موټر کي واچاوه، او د ښرني مرکزي روغتون ته یې یووړ، دوئ فکر کاوه ګوندي بچ سي لا ژوندی وي په لاره کښې په موټر باندي یو ځل بیا ډزي شوې، دا چي موټر په تیز رفتار کښې وو اوښتی، د ملاصاحب زوم، ملګری یې په خبره کښې ور ولویده وویل:

_ کوم ملا صاحب!؟

د کاکا زوی مي ماته ګوته ونیوه او ویې ویل:

_ د هغه اخښی یادوم ګلاب! هغه هم زخمي دی ځکه چي روغتون ته د تګ په وخت موټر کي ورسره وو.

زما پر زړه لکه د ستنو وار چي وشو، وارخطا سوم او د کاکا له زویه مي پوښتنه وکړه:

_ کوم ګلاب! ته رښتیا وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويې ويل:
_ ستاسې زوم ګلاب ...
نورما هيڅ نه وويل پته خوله له جوماته کور ته رارو ان سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماخستن له لمانځه وروسته په کور کښې د چای ځښلو پر وخت پلار ناهیلی ښکاریده ځکه چي دی هم د ګلاب له ټپي کېدو خبر سوی وو، دا وخت ما د خورکۍ سترګو ته کتل، په سترګو کښې یې بې وسي ښکاریده، چوپتیا یې د درد احساس راکاوه.

پلار مي د تراویح لمانځه ته نور د تګ نه وو، او نه یې هم په وجود کي دومره طاقت پاتي وو چي شل رکعته تروایح په جمع سره ادا کړي، د امامت دغه درووند مسؤلیت چي نور زما د پلار په وس پوره نه و له مقتدیانو سره یې د صلاح او مشوري وروسته په دې موافقه وکړه چي هغوئ باید کوم بل امام ونیسي ترڅو د روژې په بختوره میاشت کي د تراویح لمونځ په جمع سره ادا کړي؛ زمونږ د اکا زوی چي ملا هم دی او په هم دې ورځو کښې یې کوم چیرته امامت نه کاوه خو زموږ د پلار سره د همکاري په پار یې د نوموړي جومات مسؤلیت پخپله غاړه واخیست.

زه به سهار وختي دیني مدرسې ته تلم او له هغه وروسته به بیا دوکان ته راتلم دا چي ښوونځي رخصت وو ټوله ورځ به په دوکان کي وم، څه چي به مي په قسمت وي خدای را رسولې، د دوکان الماری خالي، خالي ښکاریدلې، څو د صابون او شیمپو پاکټونه، د ګوتو په شمار بیسکوټونه، کتابچې او قلمونه، د بورې او چایو بوجۍ هم دوه برخې خالي وې، له دوکانه شی تمامېدل، کمېدل، مونږ ټولو کشرانو وروڼو اختر ته جامې وګنډلې، د مشر ورور مي اختر ته جامې نه وې د اختر په ورځ یې وینځل شوي جامې اغوستي وې، د تیرو اخترونو په څېر یې نوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوټونه او واسکټ هم نه وو اخيستي، ځکه څومره پيسې چې وې هغه ټولي د پلار په درملنه ولاړې، دا لړ او ډېر دوکان ښه وو، چې د کور خرڅ يې تر يوې اندازې پوري نيولی وو.
د اکا زوی ته چې زمونږ د پلار د امامت مسؤليت يې په غاړه اخيستی وو، مقتديانو ده ته اختر مبارکي او زمونږ د پلار لپاره يې د سرسايې روپۍ ورکړي وې ټولي له ځانه سره کېښودلې؛ زمونږ پلار که څه هم هيڅ نه ويل خو مقتديان يې ددې پيسو په طلب پسې څو واره ورغلل، او زمونږ بې وسي يې ورته بيانوله، خو هغه دهيڅا عذر او زارۍ و نه منلې او دا يې خپل حق ګاڼه.
ګلاب لومړی په مرکز ښرنه او بيا د کابل په کوم روغتون کي بستر سو، د اکا ځامن يې د روژې په ورستيو کي کور ته راغلل او هغه يې په روغتون کي پرېښود، د ګلاب اخښی چې خبر سو له هم دې ځايه په منډه ورغی، ډاکترانو د ګلاب لاس ته چې د موټر اوښتو په وخت کې ټپي سوی وو، کومه خاص توجه نه ورکوله ځکه د نورو خلکو په څېر يې واسطې او پيسې نه درلودې چې د ډاکترانو ضمير يې اخيستی وای، بلآخره يې ځواب ورکړ او له روغتونه يې رخصت کړ، اخښي يې په پېښور کي د ګلاب له ماماګانو سره اړيکه ونيوه او نوموړی يې د پېښور تر روغتون پوري ورساوه؛ يوه مياشت په کابل او بيا څلرويشت ساعته وروسته کله چې يې د ګلاب لاس معاينه کړ د جوړېدو نه وو، ځکه چې د ډېر ځنډ له تېردو سره يې د هډوکي کينسر پيدا کړی او له څنګل يې متې ته رسېدلی.
ډاکترانو کومه بله لاره نه لرله او هم دا يوه خبره يې کړه:
بايد لاس يې غوڅ شي، که لاس يې غوڅ نشي ميکروب به يې ټول وجود ونيسي، چې بيا يې د ښه کېدو هيڅ تمه نشي کيدای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلآخره همداسي وشول په هم هغه ماخستن یې د بې هوښۍ څو ستني ورکړې او د ګلاب لاس یې غوڅ کړ .
د ګلاب لاس پرې کېدل او د دې درد زغمل زما د پلار تر وسه تېره خبره وه، مګر دا چې صبر او حوصله یې لرله، دا درد یې د خدای ج له لوري په ژوند کښې یوه ډېره سخته ازموینه بلله ، ما له خپل پلار څخه اورېدلي وو چې خلکو ته به یې ویل:
زما دواړه لوڼې ,,چې یوه یې زمونږ ناسکه خور وه ،، خواري سوې که څه هم دغه اوسنۍ لور مي خاوند لري او لا ژوندی دی خو د ټولو عمر به محتاجه وي .
زمونږ د پلار پخوانۍ میرمنه چې زما نه په یاد کیږي او یوازي همدا لور یې ده چې د ځوانیمرګ ماما ښځه وه پېژنم او لیدلې مي ده .
یو مائیګر چې له دوکانه کورته تلم تر پرون مي ګامونه ګړندي وو په ځان نه پوهیدم خو لکه چې څه ته مي اندیښنه وي کورته په رسېدو مي څپلۍ له پښو ویستې مور مي په وره کي ولاړه وه څراغ او بخار دیګ یې لاس کښې نیولی الویزانده وویل:
_ پلار دي ویل نن شپه به په هدیره کي تېره وو .
سترګو ته مي مړي نېغ ، نېغ کېدل کله کله به په دې خپل سوچ کي مړ شوم په قبر کي به ماران را باندي را غونډ وو ،ځکه هر د جمعې ماښام له لمانځه وروسته به د جومات ملا امام د قبر اوله شپه بیانوله، زما په ذهن کي هم هغه صحنې ګرځېدلې، تش هډوکی به پاتي سوم، بیا مي پر زړه پښې کېښودې او ادې ته مي وویل:
_ کومې هدیرې ته؟
_ حاځي بابا ته ځو ښه دي لیدلی ! هغه چې پلار دي ویل زمونږ نیکه دی، موږ او تاسي یې د کرامات اوریدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې شپه زمونږ کورنۍ هلته د هم دې زيارت په دالان کې تېره کړه د بابا په مخ کې مو رب تعالی ج له دربار څخه دعا غوښته تر څو مې پلار د روغ صحت څښتن شي,,مونږ هغه شپه نه هم شمعي روښانه کړې او نه مو کوم ميخ د زيارت په لرګو وهلی پلار مې ويل دا کار ناروا او ښه نه دی له دې کاره پرهيز وکړئ که څه هم هلته ډېرې شمعې د روښانه کولو لپاره ايښودل سوې وې ،، په ژوند دهديرې شپه درنه وې ما هيڅ ډار احساس نه کړ په بې غمه خوب ويده شوی وم، په هم دې شپه مې يو سړی په خوب وليد چې د هديرې په منځ کې پر مصله ولاړ دی لمونځ کوي، سهار چې کورته راغلو پلار ته مې د خوب نښې وښودې هغه ووې چې دا به دې حتماً حاجي بابا په خوب ليدلی وي ګوندي خدای ج مې روغ کړي، ښه وو څو مياشتې، شپې او ورځې يې تر پخوا صحت ښه سو خو هغه چې مري د ګور شپه په کور نه تېروي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماما تر مړیني وروسته زمونږ پلار هم د یو ډول اندیښنې ښکار سو، له ماما سره مو د پلار ناسته ولاړه د یوې ښې ملګرتیا په بنیاد وه، په حقیقت کي دوئ یو بل ته ډېر ګران وو؛ تل به یې رازونه سره شریکول، د یو بل له ستونزو سره، سره به یې د هیواد او خلکو د ستونزو په اړه هم خبري کولې، د هغه له تګ وروسته مو د پلار ناروغي ورځ تر بلې لا پسې زیاتیدله، جسمي او ذهني قوت یې بایللی وو، یوه ورځ چي ادې د لږ ځنډ لپاره زمونږ د انا تر کوره تللې وه، او مونږ هم پخپلو کارونو پسې بازار او ښوونځي ته وتلي وو هیڅوک په کور نه وو کله چي ماښام کور ته راغلم دا وخت ادې هم په ډېره تلوار سره کور ته راغله تر څو د خپل خاوند (زمونږ د پلار) احوال واخلي، که ګورم پلار مي ژړل او په ژړا کښې هم دا لنډۍ تکراروله...

په اوداسه لمونځ مي قضاء کړ
نوی مین وم په دیدن نه مړیدمه

نه پوهیږم ولي یې د مائیګر لمونځ قضاء کړی وو، یوازي دومره پوه سوم چي ادې ته یې ویل د مائیګر لمونځ مي په اوداسه راڅخه قضاء سو.
زما تبه وه کور ته له رارسېدو سره سم په خپل ځای کښې وغځیدم، بدن مي لړزیده، یخ، یخ مي کېده، سرې تبي نیولی وم، ادې راته ګولۍ راکړې په کمپل کښې پټ کړم په ډېر لږ ځنډ کي آرام ویده سوی وم، کله چي راویښ سوم شپه نیمي ته رسیدلې وه، ما ولیدل په خونه کي لا هم څراغ بلیده، کشر ماماهم راغلی، ادې، خور او مشر ورور مي چي قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

کریم یې مخې ته نیولی وو، د پلار کټ ته نژدې ناست دی، زه هم را پورته سوم او د پلار کټ ته ورغلم دا وخت مې پلار زما لاس پخپل لاس کښې ونیو او راته وویل یې:

_ زوی اوس دې هم تبه ده، ویده سه زه ښه یم.

زما لاس یې پرېښود او د ادې لاس یې ونیو، بل لاس یې غوږ ته یووړ، ورو غوندې یې وویل:

_ لمونځ کړم!

ادې ژر په کټ برسېره د پلار مخې ته یو بالښت کېښود، په بالښت باندې یې مصله ور هواره کړه، تر څو په اشاره لمونځ ادا کړي، کله چې هغه دواړه لاسونه غوږونو ته ورسول یوه شیبه یې هم داسې نیولي وو، چې ماما مو بږغ کړ:

_ پښې او لاسونه یې درسم کړئ.

پلار مې په هم دې ډول د خپل خالق پور ور ادا کړ، روح یې ور وسپارله. مونږ ټولو د اسلام دوهمه کلمه شهادت په زوره، زوره ویله:

,,اَشهَدُ اَنَ لا الـهَ الا اللّهُ وَحدَهُ لاشَرِیکَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمّداًعَبدُه وَرَسُولُه،، خو ادې ژړل، زمونږ مشر ورور یې لومړی مولوي صاحب ته چې زمونږ ګاونډی دی، ورپسې یې غاغا (زمونږ د ادې تره کیږي) او جومات ته د کټ او غسل تختې لپاره ولیږه، کله چې د غسل، کفن انتظام وسو، او زما پلار یې د غسل لپاره د باندې را ویست، نرمه، نرمه پرخه اوریده او دا د هم هغه کال د ژمي لومړنۍ واوره وه چې را ووریده، زما اوس هم تبه وه او تر ډېره پخپلو پښو د دریدلو توان مې نه درلود خوني ته راغلم کله چې مې د پلار خالي کټ او د ادې ژړا ولیده، حوصله مې وبایلله، د ادې غېږې ته ور ولویدم، ما او ادې تر سهاره پوري وژړل، اوس مې هم یاد ته نه راځي چې خورکۍ به چیرته وه، په څه اخته وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته به یې ژړل هیڅوک مې نه په یاد کیږي، خو تر لمر خاته پورې زمونږ ټوله خونه د خپلو او پردو ښځو ونیوه، چیغې او نارې وې.
د جنازې تر ادا کولو وروسته د اسقات پیسې چې څه یې زمونږ او څو یې د خپلو او پردو لخوا را ټولې سوې وې، بیرته مونږ ته راوسپارلې، او هم دا یې ویل چې یتمیان دي، اړتیا ورته لري.
زما په دوه لس کلنۍ کښې پلار وفات سو، او مونږ یې له سیوري بې برخې شول مشر ورور مې ترما دوه کاله مشر دی، مونږ دواړه لا تر اوسه په عقل خام وو، چې د بې پلاره ژوند دروند پیټې ته مو اوږه ورکړه ؛ څومره چې شپې او ورځې تېریدلې همدومره د پلار د نشتون احساس راسره پیدا کېده، د هغه د ناستې ځای چیرته چې به هغه ناست وو، تر سترګو، سترګو به مې کېده او د هغه خبرې به مې په ذهن کې راګرځېدې، کله، کله چې په دې به پوه سوم څوک نسته او یوازې یم ښه ډېر به مې وژړل.
د پلار تر مړینې څو میاشتې وروسته په دوکان کې شته سامان ورو، ورو په تمامیدو سو، او بلاخره یوه ورځ داسې هم راغله چې د دوکان هغه شیان چې مونږ ورته اړتیا لرله کور ته راوړل،دوکان مو د یو کال د مودې لپاره په کرایه ورکړ، د خور واده هم په هم دغو شپو ورځو کې چمتو سو او په پټه خوله تېر سو، هیڅ چا د نورو وادونو په څېر اتڼ او سندرې نه وویلې، د ماما شهادت، د اخښې ټپي کېدل او وریسې زموږ د پلار مړینې ټوله کورنۍ او خپلوان ځورولي وو.
د ژمي له رانژدې کېدو سره سم د هغې مدرسې پرځای چې لیرې وه، یوې بل نژدې دینې مدرسې ته ورغلم، او درسونه مې پیل کړل دا چې د ژمي توند یخ وو، داسې یخ چې د بدن په پوستو کې به لکه د ستنې ننوت، د ادې په خوښه به د شپې مهال هم په مدرسه کښې پاتې کېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې مدرسه کښې څو يې زما همزولي او نور ټول ترما کشران او سيدل، د مدرسې د زده کوونکو تر منځ يو ډول مينه او ګرانښت وو، د يو بل په درد به درديدل او د ډېرو، ډېرو خبرو د زغملو حوصله يې لرله، په تېره بيا زه د هغه ړانده چېي حوصلې ته حيران وم چې د څومره ډېرو چېيانو خبري او ظلم يې په ځان تيراوه، نه پوهيږم د ده څه مجبوري وه چې دومره وهل او ټکول يې خوړل، ښايي ځکه يې زغمل چې د دوئ په وړاندي ځان ورته کمزوری ښکاريده .

ړانده چېي چې غوښتل يې د قرانکريم حافظ شي، ډېره ښه ږغ يې درلود او د قرانکريم تلاوت به يې په يو ځانګړي انداز سره کاوه، زه به اکثر په يوه نه بله پلمه ورته کښيناستم او د ده تلاوت ته به مي غوږ نيوه، ما قرانکريم تردې وړاندي له خپل پلار څخه زده کړی وو، وخت نا وخته به مي د نوموړي ړانده غلطي هم ور په ګوته کوله، په هم دې خاطر يې زما خاطر کاوه ، کله چې به يې قاري صاحب ته قرات تکرارولو، تر سام به لاندي سو او په هر دوهم آيات کښې به دريده، د سام علت يې هم دا و چې قاري صاحب به ددې پرځای چې غلطي يې ور اصلاح کړي، واهه به يې او دومره به يې وواهه چې د ده له چيغو به ټول چېيان په تکليف شول او له قاري صاحب څخه به يې ډار پيدا کاوه، د ډار له وجي به ټول چېيان غلطيدل او وهل، ټکول به يې خوړل، زه د قاري صاحب له دې حرکت ډېر نا خوښ وم خو د ده په وړاندي مي د څه ويلو جرئت نه شوی کولای .

دا ښه وه چې ما له مولوي صاحب څخه د عقايدو کتابونه لوستل، قاري صاحب ته مي کومه اړتيا نه لرله، قران کريم مي له مخي ښه زده وو، له ما پرته نور ټول چېيان به قاري صاحب ته د قرانکريم زده کولو لپاره کښيناستل او له يو ټکي غلط ويلو سره به يې ښه خوندور وهل، ټکول خوړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدرسې خواړه ,, لوبيا ، مې او دال،، وو کله نا کله که کوم څوک به مهربان سو غوښه به يې راوړه يا چيرته به چا خيرات کړی وو ، وچه مړۍ به مو له کورونو راټولوله او هر څنې ته به يې په حساب څو کورونه ورکړي وو ، که به کوم چا تر حساب کمه مړۍ راوړه وهل، ټکول او د مړۍ نه خوړولو سزا يې ورته ټاکلې وه.

يوه ورځ چي د کوم څنې ملګري سره د وچي مړۍ راټولولو ته ووتم، زما ملګری څنې به په نيمکښه دروازه کې ودريد او د ,,وظيفه راوړئ ! ،، نارې به يې ور وهلې، څو کورونو ته تر ورتګ وروسته زه هم راضي سوم چي کوم کور ته يو ږغ ور وکړم؛ کله چي ما د يو کور په دروازه کښې د ,, وظيفه راوړئ ! ،، ناره کړه، سپي وغپل ما ژر دروازه ور پوري کړه، ملګري راپسي وخندل، يو ځل بيا مي جرئت وکړ دروازه مي نيمکښه کړه او ور ږغ مي کړ، که ګورم يوه وړه نجلۍ چي توده مړۍ يې په لاس کښې وه راغله، دروازې ته په رانژدې کېدلو سره يې را خطا کړه او منډه يې واخيسته، مړۍ زما پښنو ته ولويده، په بسم الله سره مي راپورته کړه، زما ملګري څنې څه نه وويل لکه چي ورسره عادت سوی وو .

يو بل کور ته ورغلم کله چي مي ږغ کړ يو ځوان هلک راووت زما سره يې ستړی مشې وکړه، موږ ته يې د انتظار وويل او بيرته لاړ، له لږ ځنډ وروسته کله چي راستون سو په يو پلاستيکي بوتل کې شړومبی او په بل لاس کښې يې توده مړۍ راوړه، زما په ليدو خوشحاله سو او څنې ته يې وويل:

_ دی زه پيژنم زموږ د ښوونکي زوی دی د ده پلار دي خدای وبخښي او جنتونه يې ځای شه.

کله چي موږ را روانيدل، د خدای پاماني په وخت يې زه په غيږه کي ونيولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرسې ته د لاري په اوږدو کي زما ملګري چټي خپل څادر هوار کړ او بشپړي مړۍ يې په څو برخو وويشلې ترڅو دهغه کورونو حساب پوره سي چي مړۍ يې رانکړه او مونږ له سزا خلاص سو.

مولوی صاحب د مړۍ په راټولولو وترټلم نه پوهيږم چيرته يې ليدلی وم که چا ورته ويلي وو؛ او زه يې د مړۍ له بيا راټولولو منع کړم دا ځکه چي ترما ډېر کشران سته چي وچه مړۍ يې راټوله کړې وای.

له دې وروسته يې ماته د پخلي دنده را وسپارله او هر ماخستن به مي پخلی کاوه، زه په هم دې مدرسه کښي ډېر وخت پاتي سوم، يوه ورځ چي په ښوونځي کښي د نتايجو د اعلان ورځ وه مولوی صاحب اجازه رانکړه چي ورسم او خپله اطلاعنامه واخلم، زما اطلاعنامه زما مشر ورور اخيستې وه زه يو ځل بيا په دوهمه درجه اتم ټولګي ته بريالی سوی وم، ټول ژمی په هم دې مدرسه کښي ووسيدم؛ د پسرلي له راتګ او د ښوونځي له پيل سره سم ښوونځي ته ورغلم او درسونه مي پيل کړل.

زه او مولوی صاحب په دې خبره سره راضي شو چي د ماسپښين مهال به ښوونځي ته ځم او له هغه وروسته به د شپې لخوا بيرته مدرسې ته راځم؛ د معمول په څېر مي دواړه ځايه خپل درسونه ويل؛ زما په شمول ټول زده کوونکو ډېر په خوند سره درسونه ويل او دا زموږ لپاره يو بريالی کال وو، ځکه چي د ښوونځي نوې ودانۍ هم جوړه وه، د نوي نصاب کتابونه، قرطاسيه او د بلجيم هيواد په مرسته زده کوونکو ته د بيسکوټونو مرسته هم رارسېدلې وه، چې د تفريح په وخت به يې شاګردانو ته ورکول.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ورځ بيا د رڼاګانو په کور کي شمعي مړې سوې، او د طالبانو لخوا د ټولي سيمي ښوونځي وتړل شول، ما هم له هغه وروسته دمدرسې له قاري صاحب سره مي ددينې زده کړو لپاره د لوګر ولايت ته دتګ نيت وکړ ځکه دلته نژدې شا او خوا ټول ښوونځي تړل سوي وو او هيچا ښوونځي ته زړه نه ښه کاوه .
کله چې ادې اجازه راکړه او له قاري صاحب سره د لوګر ولايت ته روان سوم د لاري په اوږدو کي مي ځای، ځای ټوټې، ټوټې سړک او پلچکونه وليدل چي د بمونو په زور ويجاړ سوي وو ؛ له غزني ښاره د کابل په لور ووتلو د سړک له غاړې سره د تيلو ټانکرونه او اکمالاتي موټرونه سوځول سوي وو، ځينې يې داسي هم وو چي زمونږ تر راتلو لږ موده وړاندي اور وراچول سوی او لا هم لوګی ترې پورته کېده؛ موټروان له دې حالت سخته ځوريده، خو په موټر کي ناستو کسانو يې خبرو ته چندان اهميت نه ورکاوه او زموږ په شمول ټول کرار، کرار پخپلو ځايونو ناست وو . د کابل ښار عمومي دروازې ته له رسېدو سره سم امنيتي کسانو موټر د تلاشي لپاره ودراوه، داسي يې تلاشي کړ لکه بيخي چي يې تلاشي کړی نه وي، عسکرو يوازې د خلکو ځېرې ته کتل، تر دې وړاندي ما د مرکز ښرني امنيتي کسان ليدلي وو چي په ډېره سختي سره يې تلاشي کوله ان تر دې چې د خلکو جيبونه به يې هم پلټل؛ موټروان هم دعسکرو په بې غوري نيوکه وکړه او ويې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولې امنيتي ادارې بايد خپل وظايف په سمه توګه سرته ورسوي؛ تلاشي وکا، څارنه وکړي او پلټنه وکړي؛ ښار ته پر راغليو لارويانو زيات پام وکړي، د دوی دا لږ بې غوري د ډېري لوی ورانکارۍ سبب ګرځېدلی سي.

قاري صاحب وويل:

,_ د کابل ښار ډېر بدل سوی ښکلي دنګې ماڼۍ او ودانۍ لري، څو کاله وړاندي چي زه راغلی وم دا ښار داسي نه وو اوس يې ډېر پرمختګ کړی او دا د يمکراسۍ زور دی چي ځواني ښځي او پېغلي په خلاصو ويښتو ګرځي .

غرمه مهال مو د کابل ښار په يو ريسټورانټ کښي کابلي پلاو، او د پسه قورمه سوې غوښه له تودې وچي مړۍ سره وخوړه، ټيکسي ته وختلو او د لوګر ولايت په لور مو حرکت وکړ، د يوې، يوه نيمي بجې شاوخوا د محمداغي ولسوالۍ سرخ آباد کلي ته ورسيدلو .

سرخ اباد کي د عمومي سړک سره نژدې د يو پترول پمپ تر څنګ له ټيکسي موټر څخه ښکته سو، لږ ها خوا مو مخ او لاسونه د روانو اوبو په وياله کښي ووينځل اوبه مو وڅښلې، قاري صاحب تر مخ او زه ورپسې په نابلده قدمونو روان سوم.

دا سيمه له طبعي اړخه ډېره ښکلې وه، ښايسته باغونه او د اوبو کاريزونه يې لرل، د لاري دواړه غاړې په دنګو ،دنګو چنارونو پوښل سوي وې، پريمانه د مڼو باغونه يې لرل، د شمال له خوږ سره د تازه مڼو وږم راته، او هري خوا ته د مرغانو بيلا بيل اوازونه اوريدل کېدل د طبعيت دا ننداري په ما ډېري ښې لګيدې او د خوشحالۍ احساس مي کاوه، تر ډېره پوري مي سترګي په هغې بوډۍ کښي خښي وې چي د سړک له غاړي سره يې پسونه څرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاري صاحب په قدم، قدم زما احوال اخیست، چې زړه مي تنګ نه سي، مونږ تر ځو باغونو او نهرونو تېر شو، بیا هغه جومات ته ورسېدلو چې تر مخ يې د رڼو اوبو ویاله بهیده، ما تر ویاله ټوپ کړ ځپلۍ مي اوبو ته ولویده، قاري صاحب په خندا سو او ژر يې ځپلۍ را ونیوه، په خټو ککړه پښه مي ووینځله، ځپلۍ مي په پښو کړه، دواړه د جومات انګړ ته ننوتلو، په انګړ کښې ځو نوري خوني هم وې چې د مدرسې ځینیان پکښې اوسېدل، که ګورم زمونږ یو بل کلیوال ځنې هم هلته دی چې تردې وړاندې يې زمونږ سره د کلي په مدرسه کښې د قرانکریم حفظ کاوه.
دوی زمونږ په لیدو خوشحاله شول، خولې يې له خندا نه سره ورتلې، ټولو ستړې مشې راسره وکړه، سړې اوبه يې راکړې دا چې مونږ ډېر ستړي شوي وو، ساه مو بنده، بنده او سترګي مو پټې، پټې کېدې نو د خوب غېږي ته مو ځانونه ورو سپارل، آرام ویده شو.
کله چې راویښ سوم یوازي پروت وم، قاري صاحب نه وو، دباندي راووتم که ګورم په جومات کښې د ماسپښین جمع ادا کیږي، ژر، ژر مي اودس وکړ او جومات ته ننوتم، په اخیري رکعات کي مي له امام سره لمونځ ونیو، ځو چې ما لمونځ پای ته رساوه ټول کلیوال له جومات ووتل، یوازي قاري صاحب له مولوی صاحب سره د محراب خواته په خبرو بوخت وو؛ قاري صاحب ماته اشاره وکړه او زه يې د ځان خواته ور وبللم له مولوی صاحب سره يې معرفي کړم، دوی زما او زما د درس په اړه ډېري خبري وکړې، چې زما ستاینه به يې کړه شرمیدم، غوږ به مي کوڼ واچاوه، ځکه زه پوهیدم دومره ځیرک نه یم ځومره چې دوی وایي.
مولوی صاحب زما کتابونه بدل کړل، هغه کتابونه چې نیمی مي ویلي وو په نیمي کښې پریښودل او ماته يې د علم صرف د کتابونو وویل چې باید سهار يې پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جومات څخه مدرسې ته راغلم کليوال ملګري مي شين چاى چمتو کړى وو، يوه، يوه توده، توده پياله مو نوش کړه او دباندې را ووتلو .
ما د دې سيمي له طبعي هوا څخه خوند اخيست، ګام په ګام د مڼو وني، باغونه، دنګ، دنګ چنارونه او د کاريزونو اوبه بهيدې، زړه او روح دواړه به مي تل تر و تازه وو، تر ماځيګر پوري د مدرسې په ځانګړي د مڼو باغ کي وګرځيدلو او مڼې مو وخوړلې، د ماځيګر لمانځه ته جومات ته راغلو، دا چي مولوى صاحب نه وو، د يو طالب په امامت مو لمونځ ادا کړ، تر ماښامه په جومات کښي پاتي شو ټولو د مدرسې طالبانو د قرانکريم تلاوت کاوه او کتابونه يې مطالعه کول، د ماښام تر لمانځه وروسته د يو کوچي طالب په ميلمستيا د هغوى کيږدى ته لاړو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچیانو په ازاده فضاکښې د کیږدۍ مخې ته پرش هوار کړی وو، بالښتونه ورباندې کتار وو، مونږ کښېناستلو د تیز شمال له وجې څراغونه مړه کېدل، یوه شیبه یې تراکتور چالان کړ،چې بیټرۍ یې ډکه سوه نو د تراکتور د بریښنا رڼا ته دسترخوان ویړ سو، شوروا او توده مړۍ یې راته کیښوده ورپسې یې خوندوره د وریږ غوښه چې تازه یې حلال کړی وو راوړه، ټولو په ښه خوند سره خواړه وخوړل ګوتې مو وڅټلې د خیر او برکت دعا یې وکړه، شین چای مود ساړه شمال په څوړ کښې نوش کړ، د ماخستن د لمانځه وخت په رانژدې کېدو سو، موږ هم کرار، کرار بیرته خپلې مدرسې ته راستانه شو .
ماخستن خوب نه راته، په ځای کښې مې د مړۍ اتامونه پراته وو، څو، څو واره راپورته سوم په نیالۍ مې دسمال تېر کړ، میږان راباندې ګرځېدل، چیچلم یې تر نیمې شپې پورې ویښ وم، یو ناڅاپه لوی درب سو، یو ځل بیا درب سو، تر ډېره مې غوږونه څک وو ما ویل لکه چې جنګ سو، ذهن ته مې کور راغی او هغه په ولسوالۍ د شپې لخوا د طالبانو برید، سوچ واخیستم، ډار راسره وو، ټوله شپه ویښ وم د سهار خواته کله چې لږ، لږ رڼا سوه او قاری صاحب اوداسه ته پورته سو سترګې مې سره تللې وې، یو چا مې په پښو سرې اوبه را توی کړې، پخپل ځای کښې راکښېناستم، کلیوال ملګري مې راباندې بږغ کړ:
_ پورته سه لمونځ دریدلی او ته لا ویده یې ! ،ژر، ژر مې بستره ټوله کړه او دباندې راووتم د ویالې په غاړه مې اودس تازه کړ او جومات ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتم، لمونځ سوی وو، مولوی صاحب او مقتدیانو د دعا لپاره لاسونه لپه کړي وو، یوې خواته په لمانځه ودریدم لمونځ مي ادا کړ، چي راوتم مولوی صاحب راږغ کړ او دځان خواته یې وربللم.

مولوی صاحب زما د ناوخته پورته کېدلو علت وپوښت، ما هیڅ نه وویل هغه په ډېره قهرجنه لهجه خبري پیل کړې هغه وویل:

_ ته باید له نن وروسته سهار وختي پورته سې؛ آیا ته نه یې خبر سهار وختي پورته کېدل څومره ګټي لري؟

زه غلی وم هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ الله تعالی(ج) فرمایي: د سهار لمو نځ ادا کړئ ځکه دا دشپې او ورځي د ملایکو د حاضریدو وخت دی؛

همدارنګه رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم)فرمایي: د سهار دوه رکعته لمونځ له ټولي دنیا او هغه څه چي په دنیا کي دي غوره دی، د م اخستن له لمانځه وروسته د علم له زده کړي پرته بل څه ته مه را ټولیږئ، زما د امت په وختي پا څیدلو کي برکت اچول شوی دی.

کله چي هغه خبري پای ته ورسولې، را ووتم او هغې خوني ته راغلم چیرته چي د مدرسې طالبانو د سهار ناشته تیاره کړې وه؛ د سهار په ناشته کې د معمول او نورو مدرسو په څېر وچه سړه مړۍ او شین چای ایښودل سوي وو، د ناشتې تر کولو وروسته درسونه پیل شول ما هم په لومړي ځل "صرف میر" راوخیست او د مولوی صاحب مخي ته کښېناستم.

مولوی صاحب د کتاب شروع او پای ته د ښه نیت دعا وکړه او ویې ویل:

_ صرف د علم مور او نحوه یې پلار دی، ته باید دا ټول یا نیمی کتاب یاد کړې، ما هم د "هو" او "سمه ده" په پار سر ورته ښوراوه، یوه شیبه زما او د کتاب په اړه وږغیده بیا یې زه رخصت کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماسپښین مهال بازار ته د خپل کلیوال ملګري سره ووتم، په لاره کې مې هغه تخته چې د پولیسو ۱۱۹ بیړنۍ شمېره ورباندې لیکل سوې وه سوځول سوې ده، تختې ته مخامخ د دوکان دېوال رنګ او ور یې مات سوی وو، موږ هم هم دې دوکان ته ودریدو، یو پاو کلچې مې راوخیستې، له دوکاندار مې د مات وره او رنګ دېوال پوښتنه وکړه یو سوړ اسویلی یې وکیښ او ویې ویل:

تېره شپه طالبانو هغه وړاندې تخته چې د پولیسو لخوا درول سوې وه په راکټ ویشتلې، راکټ تر تختې وتلی او زما د دوکان په کونج لګیدلی دی، زه نه پوهیږم دوی به د تختې په ویشتلو کې څه تر لاسه کړې وي خو زما د کوچنیانو د خولې ګوله یې نیمی کړه، پرته له دې چې نور څه ووایم له دوکانه یې راووتلو او د نور بازار په لور وخوځیدلو، ما د ځان او جامو وینځلو لپاره صابون راونیولو او بیرته مدرسې ته راغلو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تکراري سوې، د معمول سره سم هره ورځ به ښه په خوند درسونه روان وو، زه به هم اوس هر سهار وختي پورته کېدم، کتاب مي تقریباً نیمايي ته رسېدلی وو، مولوی صاحب د ازمویني وویل د پنجشنبې په سهار د کتاب تر ازمویني وروسته کله چي بریالی سوم هغه راته وویل:

_ زه پوهیږم ته به د دین ګټونکی او ساتونکی یې، د خدای په لار کي ستا شهادت زما تر ټولو لوړه آرزو ده، لکه څرنګه چي حسین ابن علي د مظلوم د حق او د عوامو د مصلحت د دفاع د ود خپله دنده وګڼله او په دې لاره کي یې لټې ونه کړه هغه خپل ځان یې د کربلا په لوی وژنتون کي قربان کړ او د خپل پالونکي په نزد د شهیدانو سرور شو او د انسانیت په تاریخ کي یې د سمون پالو د لارښود مډال په غاړه واچوه .

ما د مولوی صاحب غټو سترګو ته په حیرانۍ سره کتل او هغه خپلي اوږدې څڼې یې تر خولۍ لاندي کړې، لاسونه یې په ږیره تېر کړل یوه شیبه غلی وو، بیا یې وویل:

_ زما استاد د الله تعالی هغه بنده وو چي همېشه یې دا تلوسه درلوده چي د خدای ج په سپېڅلې لاره کي د یو سخت زړي ظالم او متجاوز کافر له لاسه په شهادت ورسیږي؛ ځکه ده د خپل خالق ج او د هغه د پېغمبر ص پر خبره پوره ایمان او باور درلود چي شهادت ، جنت ته د تللو تر ټولو لنډه کې لاره ده، هغه د قرآن او حدیث په دې خبره پوره باوري وو چي له دې نه پورته درجه یوازې د انبیاء علیهم السلام کېدای شي چې یو مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای تعالی د فرض عین حکم د پرځای کولو په غرض د متجاوز ظالم کافر په وړاندې میدان ته د براء بن مالک او د أنس بن نضر رض په څېر ور ودانګي او بیا د هم هغه کافر له لاسه اویا زخمونه وګالي او په شهادت ورسیږي .

د وخت او بخت کیسې دي؛ یو بل طالب چې تر ما څو میاشتې مخکې مدرسې ته راغلی، ده به ویل ما ټول عمر دلته او هالته لکه د هوایي مرغه تېر کړی، خپل کور یې په سترګو نه دی لیدلی، علت یې څه دی ولې کور ته نه ځې؟

دې پوښتنې په ځواب کې به لکه ګونګ داسې غلی شو .

د جمعې د ورځې په رخصتۍ ټول لیري او نژدې شاګردان رخصت شول، دا وخت یوه نجلۍ په کړکۍ کې تر سپوږمۍ سپینه رابښکاره سوه، ویښتان یې شمال په یوه بله خوا وړي را وړي، سترګې مې ور وختې، تر وره را غبرګه مسجد ته را دننه سوه، نوکان یې ژوول، زما نوم یې اخیسته مور یې یوه منډه ورکړې وه چې مسافر طالب ته به یې ورکړې؛ ور ولاړ ووتم، سترې مشې مې ورسره وکړه ورته و مې ویل:

ـ هغه زه یم مور ته دې زما لطرفه مینه او مننه.

طالب تر چخلکو غلی، غلي پسي کتل، سپیني پوندي یې له تورو سینډلو سره لا ښې ښکاریدې، کتاب یې پټ کړ د سترګو په اشاره یې د ځان خوا ته ور وغوښتم، خوله یې چوله کړه او ویې ویل :

ـ څوک وه!؟

د باندې تیز باد سو، دوړې او خاورې جومات ته راننوتې، ور ولاړ سوم کړکۍ مې پورې کړه او طالب ته مې مخ ور واړاوه و مې ویل:

ـ د هم دې کلي جنۍ ده، څو ورځې وړاندې یې مور د مسجد سره نژدې زیارت ته راغلې وه، او به یې غوښتې، په مدرسه کښې څوک نه وو، او به

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ورکړې، له ما يې نه پوهيږم تر څه پوري وپوښتل،ما يې په ځواب کښي وويل زه د پکتيکا يم او دلته د درس لپاره راغلی يم.
هغه سترګي ومښلې لکه چي د غرمې خوب ته يې ځان اماده کاوه، لږ موده غلی وو ، بيا يې خبري پيل کړې:
_ ,, د نا محرمي ښځي سره د ستړې مشي پر وخت لاس تر څادر لاندي نيول بهتر او غوره دي ،، بل ځل پام کوه چي دا وړ له انجونو سره پوښتنه و نه کړې او هو ياد لره د دې ميرمن زوی عسکري کوله، وسلوالو و واژه لاس يې په مونږ پاک کړی، هغه وايي په مدرسه کي طالبان اوسيږي، دا هم دوئ وژلی دی يوازي د مدرسې کسانو ميوند ښه پېژانده چي عسکري کوي.
ما له ځانه سره وويل:
((کيدای شي ګمان يې سم وي، مدرسه سم او بد فکرونه روزلی شي))
هغه په ډېره قهرجنه لهجه وويل: ولي غلی شوې!؟ لکه چي زما خبره ښه نه دربانديي ولګېده.
ومي ويل:
_ هيڅ، زه به څه ووايم، نه پوهيږم تر ما مخکي دلته څوک او څنګه..
طالب په غصه ښکاريده، په زوره، زوره يې خبري پيل کړې او ويل يې:
_ ته بايد سپين او تور وپېژنې، زوی يې زمونږ او د ديدن دښمن وو، له خولې دي خبري کاږي، دا ښځه به هم له کوم چا سره ضرور کوم لاس لري دومره کور سلا بلا نه چليږي .
ومي ويل:
_ کور يې ما ليدلی، زه به وظيفې ته ورتلم، کرۍ ورځ د ټک او زر تارو کار کوي، د کلي ناوي او پيغلو ته بالښتونه ګنډي، له هغه به يوه ګوله مړۍ پيدا کوي، خوله او لاس به يې ورباندي ازاد وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې يې د خوب په بهانه پټې کړې، لږ ځنډ کرار سو، اړخ يې په بله بدل کړ،ورو غوندې يې وويل:

_ ته لا دلته نوی يې خپله به پوه سې.

تليفون يې وشرنګېده، په منډه ووت، بيرته رانغی زه، قاري صاحب او کليوال ملګري مې په مدرسه کې يوازې پاتې شول.

نن څوومه وه، نازکې، او د شنو سترګو نجلۍ به هر ماځيګر دوه يا درې منې د مسافر طالب په نوم مدرسې ته راوړې، نوکان ژوول يې يو عادت وو، په شونډو کښې يې يو څه وويل، ما وپوښتل:

_ پوه نه سوم څه دې وويل؟

په خندا کې شاته ولاړه وې ويل:

_ ته د پتکيکا يې؟

ما څه نه وويل دې لاس را اوږد کړ وې ويل:

_ ميړتون

په اوږه مې ميږی وو هم داسې مې پرېښود، دې ته مې وويل:

_ يا زه د پتکيکا نه يم خو د پکتيکا يم.

دا پخپله خبر ه وشرميده، تر وياله يې ټوپ کړل، منډه يې واخيسته پاولۍ يې لکه د آسپې شرنګېدې، تر دېوال پټه سوه له سترګو مې پناه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نبې شپې (برات) شپه وه، غوښتل مي کور ته زنګ ووهم، مور به مي يادوي، ګوندي زما د ږغ په اوريدو به خوشحاله شي؛ کله چي مي هڅه وکړه د ورور نمبر مي بند دی، فکر مي خراب شو اوس څه وکړم، نن به مي همزولي لوبي کوي ټول به د نن شپې له رواجي ميلې خوند اخلي او زه ...

ملګري ته مي زنګ وواهه شماره يې بنده وه، صبر کومه بله شماره به يې کار کوي، مخابراتي شبکه پرلپسې د ملګرو شمېرې بندي يادوي، د نيمي شپې انديښنو په غېږ کښې ونيوم، ځني يادونه مي تر خوا او شا را تاو شول په وجود کښې مي نا آرامي احساس کړه د باندي ووتم،د پينځلسمي سپوږمۍ لکه دچا په انتظار ولاړه وه ستورو د بنيادم په کړنو پسي پسخند واهه، سر راباندي وګرځيد دا وخت مي همزولي ويده شوي، نه پوهېږم کوم درد مي اوښکي وبيولې، کتاب مي خلاص کړ موضوع يې راته بې خونده ويسېده، د ليکلو هڅه مي وکړه هيڅ، هيڅ هر څه له ما تللي او خپه وو ساه مي واخيسته اوښکو ته مي له زړه د درد لاره وشوه؛ سترګي مي سره ورغلي وې خوب مي ليد ,, باد رښې اوبه خړې کړي ،، د سهار اذانونه کېدل سترګي مي وغوړولې پورته شوم اودس مي تازه کړ لمونځ مي ادا کړ ، مولوی صاحب ته کښېناستم، د خوب تعبير مي وغوښت هغه وويل:

په خوب کي ځان په رڼو اوبو کي ليدل د روغتيا او سلامتي معنا لري دا چي تا خړې اوبه په خوب ليدلې برعکس ته به ناروغه شې، هو زه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم تاته کوم زیان ورسیږي، دوه رکعته لمونځ ادا کړه او ډېر تلاوت کوه.

هره شپه به د کور او ادې یاد راسره وو، تر ناوخته به یې خوب ته نه پرېښودم،په هم دغو ورځو کې قاري صاحب هم کور او کلي ته ولاړ؛ که ماځیګر به چکر ته ووتم هم بیرته به ژر راتلم ورځ په ورځ مې د خولې خوند خرابیده، وخت به نه راباندې تېرېده، تر روژې پورې قاري صاحب نه راغی، په هم دغه ورځو کښې مولوی صاحب د هغه طالب خبره هم یاده کړه چې له مدرسې تللی بیرته نه دی راغلی، مولوی صاحب وویل:

_ داسې بختور خلک او داسې بختور نصیب د هرچا نه وي، بختور سړی دی چې د ښې شپې په شپه یې د شهادت جام نوش کړی.

ماته یې ګوته ونیوه او زیاته یې کړه:

_ زه باور لرم ته به هم یو ورځ داسې شهید سې،هو که ته نه غواړې دتودې وینې په جوش کې له امریکایانو او د هغوئ له مزدورانو سره وجنګیږې په زور دې نه مجبورم، دا یاد لره هغه چا چې د مدرسې سړه مړی، خوړلې وي له دین سره خیانت نه کوي.

له هم دې سره مولوی صاحب ووت، ماته د خپل پلار هغه خبره را یاده سوه چې ویل یې:

تر هرڅه وړاندې "امن" کله چې د یو هیواد خلک د امن تر بیرغ او دسولې تر سیورې لاندې ژوند ولري، تعلیم او پرمختګ کوي، دین،مذهب او ناموس یې خوندي وي.

هغه به دا هم ویل:

زموږ په هیواد کې روانه جګړه پردۍ ده، د دین او مذهب تر نامه لاندې نورې،نورې شخصي او سیاسي ګټې په پام کې نیول سوې دي، چې قربانیان یې زموږ بې وسه ولس ګرځي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا ته روژه وه، قاري صاحب هم راغی، په راتګ يې خوشحاله سوم، ماځيګر مهال مو جومات را پاک کړ، يو کليوال مقتدي نوي غالۍ راوړي وې هغه مو هواري کړې د لاوډ سپيکر بيتړۍ مولوی صاحب چارج کړه ترڅو بيا سهار وختي د قران کريم تفسير د لاوډ سپيکر څخه وشي، ماخستن مړۍ وخوړل سوه، لمونځ او تراويح وشوې، مولوی صاحب راغی او ويې ويل: ستاسو د پشلمي لپاره به چای او نور هر څه چي وي زمونږ له کوره راځي غم يې مه کوئ.

او هم دا رنګه هر پشلمي ته به يې خوندور د شيدو او شين چای، سوجي، حلوا او يا پراټې به يې راوړې، دمدرسې طالبانو د مولوی صاحب ستاينه کوله او دعاګاني يې ورته کړې.

يوه ورځ د غرمې په مهال قاري صاحب ته مي زنګ راغی له تليفون سره دباندي ووت لکه چي کومه خبر يې له ما پټوی، بيرته راغی وې ويل:

_ ما فکر وکړ له کوره زنګ دی خو هغه بل څوک وو

په خبرو کښې ورولويدم :

_ دا دي تر څه پوري وويل ما کله پوښتنه کړې ده ضرور يو څه شته چي ته يې له ما پټوې؟

هغه وويل :

_ ورور دي وو !

ورتهومي ويل:

_ ښه نو بيا يې څه ويل ها ؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چي پوه سو خبره نه پښېږي ويې ويل:
_ وسله والو په کلي کښي مخابراتي شبکې سوځولي؛ ورور دي له مرکز څخه اړيکه نيولې وه او ويل يې، ويل يې ... خبره يې سره وړوله، سر يې ورپټ کړ ويې ويل:
_ هيڅ هسي ټوکه مي وکړه !
ورته ومي ويل:
_ څه يې ويل ته ولي له ما خبره پټوې؟
سر يې را لوڅ کړ، ګړی ته يې وکتل د لمانځه وخت دی، را ولاړ سو ويې ويل:
_ ورور دي سلامونه ويل نن يا سبا به اړيکه درسره ونيسو ته به کابل ته راشې کورنۍ مو ګاونډي هيواد پاکستان ته ځي په کلي کښي ژوند سور اور دی .
درب ور يې را پوري کړ او له خوني ووت.
په سبا ورځ کله چي د ورور تليفون راغی که څه هم هيڅ نه غوښتل چي زه له مدرسې څخه ولاړسم، يوازي د ادې خبره مي ومنله، زه او قاري صاحب مخ په کابل را روان شو، څو قدمه لا نه وو راغلي چي مولوی صاحب په مخه راغی ماته يې يو څو افغانۍ راکړې او مدرسې ته د بيا راتلو يې په ټينګار سره راته وويل.
د لاري په اوږدو کي هم دا فکر راسره وو، چي ولي زه په کراره سره درس نسم ويلی، که هم دا يوه مياشت نور دلته پاتي سوی وای کتاب به مي خلاص سوی وو، د پلار هغه خبر مي ذهن ته راغله چې ويل به يې ,, هڅه وکړئ هم دا نن مو د زده کړو وخت دی کله چي زه مړ سوم ناممکن چي تاسو به درس وواياست،،
کابل له کوټه سنګي سره نژدې له ټيکسي راښکته شو او د سړک له ژۍ، ژۍ سره غلي روان وو چي يو چا راپسي غږ کړو ، ما وليدل چي ادې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچني ورونه مي د سړک له غاړي سره په لمده او ککړه ځمکه ناست وو، مشر ورور چي خوله يې له خندا ډکه وه زمونږ سره سترړي مشې وکړه، ادې ته مي ور منډه کړه، دواړه لاسونه مي تر غاړه ورچاپېر کړل او ښه ډېر مو سره وژړل دا زمونږ د جدايي د درد او په وصال کي د خوښۍ اوښکي وې.

قاري صاحب مو رخصت کړ، موټر ته پورته شو، د کابل ښار تر دنګو، رنګينو ودانيو، مارکيټونو او دوکانو راتېر شول، څومره چي موټر له ښاره ووت دومره به ځوريدم.

ادې زما د تيرو شپو او ورځو په اړه پوښتنې کولې کومي چي په مدرسه کښي تيري شوي وې، زړه نا زړه مي ځواب ورکاوه، کله چې ما له ادې څخه د پاکستان ته تلو علت وپوښت، هغې وويل:

_ طالبانو دي مشر ورورته په هم دې تور ګواښ کړی چي ګواکي دی د دولت سره د جاسوس په توګه کار کوي، پرلپسې يې جومات ته ليکونه راليږل چي له دولت څخه دي لاس واخلي د دې لپاره چي موږ مطمين سو يوڅه وخت دي له هيواده دباندي ولاړ سي، بلآخره موږ دې ته مجبوره شو چي کلی پرېږدو او پاکستان ته ولاړ سو.

زه ډېر تږی سوم خو اوبه مي نه څښلې ځکه چي روژه وه، د مشر ورور او ادې هم روژه وه، خو کوچنيانو ته يې له هغه ماشوم څخه اوبه رانيولې چي د سړک له غاړي سره په خيرنو جامو کښي ولاړ وو.

د لاري په اوږدو کي خوب وړی وم، کله چي موټر ودريد را ويښ سوم که ګورم موټر د سړک له غاړي سره ولاړ دی او د چنارونو او ونو ها خوا ته پريمانه رڼې اوبه بهيدې، له مشر ورور مي د ځای په اړه پوښتنه وکړه، هغه وويل:

دا د سروبي رواني اوبه بولي اصل کښي دا د کابل سيند اوبه دي کله چي د کابل له ښار څخه تيريږي د تينۍ په سيمه کي د لوګر سيند ور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځای کیږي او بیا د تنګي غار ته داخلیږي هم دارنګه د پنجشیر سیند ورسره یو ځای شي، د سروبي نه وروسته وریښمین تنګي ته داخلیږي، داسې لغمان ته او بیا د کنړ سیند ورسره یو ځای کیږي او بالاخره د پیښور سیمي ته ځي چي د اټک په ساحه کي زړه نا زړه د سند له سیند سره یو ځای کیږي.

زه د سړک له ژۍ اوبو ته ورښکته سوم، اودس مي تازه کړ، دوه، دوه رکعته د سفر لمونځ مو وکړ او مخ په ننګرهار وخوځیدل، د ماځیګر لمونځونه مو په ننګرهار کي ادا کړل، سترګه لویدو ته تورخم بندر ته ورسیدل، د تورخم په بندر کښي مو پاکستاني عسکرو ته سل روپۍ په هم دې خاطر ورکړې چي مونږ افغانان یو او په غېرقانوني ډول د پاکستان خاوري ته ځو، ما وویل:

لر او بر ... خبره مي لا پوره نه وه چي مشر ورور مي په خوله لاس راونیو او ویې ویل:

دلته دا خبري مه کوه دا د دې خبرو ځای نه دی ناوخته کیږي مونږ باید ژر تر ژره مزل تر منزله ورسوو.

کله چي د خیبر تر دروازه تېرسو ، دا وخت د ماښام اذانونه هم وشول، په هم دې سیمه کښي د یو جومات سره موټر ودرید، د جومات مخي ته ناستو ماشومانو سرې اوبه او خرماوي راکړې روژه مات او لمونځونه مو وکړل، پیښور ته چي رسیدلو په یو هوټل کښي مو مړۍ وخوړه دا ځکه چي ټوله ورځ مو هیڅ هم نه وو خوړلي . په هم دې شپه د لاهور ښار ته وخوځیدو، سهار اذانونه شوي وو چي لاهور ته ورسیدلو، په هم دغه ورځ مونږ روژه نه ونیوه یو خو د پشلمي وخت تېر سوی و او بل ډېر زیات ستړي سوي وو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم اګست د دوه زره یوولسم میلادي کال چې د پاکستان خپلواکۍ ورځ نمانځل کېده، په لاهور کښې زمونږ لومړۍ ورځ وه.
ګام په ګام شور_ماشور جوړ وو، شپېلۍ او سندري غږېدې، لاري او کوڅې یې د پاکستان په ملي بیرغونو ښایسته کړي وې، د ماشومانو او ځوانانو په غامبورو د سپوږمۍ او ستوري نښه انځور وه، تر دې وړاندي ما د کوم بل یا خپل هیواد د خپلواکۍ ورځ نمانځل نه وو لیدلي، دوري، دوري لا ډېر په نندارو پسې وګرځیدم، ماخستن په تلویزون کښې د هم دې ورځ په مناسبت خبري کېدې او د خپل هیواد د ملي دفاع عسکر او مهیمات یې نندارې ته وړاندي کول.
شپې او ورځې تېریدلې د کوچني اختر ورځ را ورسېده، اختر مرور وو یا که مونږ له اختره مرور وو، د کلي په نسبت اختر ډېر سوړ او بې خونده راباندي تېر سو، تر اختر وروسته مو په کارونو پیل وکړ، د نیمکو په یوه فابریکه کې مو کار کاوه، زه به د ورځې مهال ورتلم، مشر او تر ما کشر ورور به د شپې.
ماته یې درې زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، زمونږ کور چې په کرایه مو نیولی وو، له فابریکې څخه ډېر لیري وو، دشپې لخوا به په فابریکه کښې پاتې کېدم ،د غرمې مړۍ د فابریکې په څښتن وه، ماخستن به مې نه خوړله، د سهار ناشته یو ګیلاس چای او پراټه مې له نژدې هوټل څخه په پور اخیستل، کله چې د میاشتې اخیره سوه، تنخوا یې راکړه، زه مخکې له دې چې کورته ولاړ سم هوټل ته ورغلم زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشتې يو زره پينځه سوه روپۍ سوي وې هغه ته مې روپۍ ورکړې او له پاتې نيمې روپيو سره کور ته روان سوم.
په هم دغه شپو ورځو کښې زمونږ د يو کليوال سره په تليفون وغږيدم، ما د قاري صاحب پوښتنه وکړه هغه مې په ځواب کښې وويل:
_ قاري صاحب د ملي امنيت کسانو د سړک له غاړې سره د ماين ايښودلو په مهال نيولی او بندي دی.
کله چې د قاري صاحب له بندي کېدلو زمونږ کورنۍ خبره سوه، ډېر خفه شول، هم دا وجه وه چې په ما باندې يې باور له لاسه ورکړ او زه يې له درس ويلو منع کړم مدرسې ته يې د تلو اجازه نه راکوله.
له هغه وروسته مونږ درې سره وروڼو د ايلفي په فابريکه کښې کار پيل کړ، هر يو ته يې اوه، اوه زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، دوه مياشتې کار مې وکړ د ايلفي د ډېر زيات ګيس او ککړې هوا تنفس د سينې درد او ټوخي په ناروغۍ اخته کړم بشپړه مياشت کار ته نه ووتم، ډاکترانو راته وويل:
ته بايد هوا بدله کړې ناممکن چې ته په يوه محدوده فضا کښې ښه سې ترڅو دې ازاده هوا تنفس کړې نه وي.
د ادې په مشوره خپل هيواد ته راستون سوم او يو ځل بيا مې په مدرسه کښې درسونه پيل کړل دا مدرسه زمونږ د ولايت (پکتيکا) په يوه نژدې سيمه کښې وه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مې یو بل ښه ملګری هم پیدا کړ، درسونه پیل شول، دې ملګري په درسونه کې زما سره ډېره مرسته کړه او هم دا رنګه د اړتیا وړ شیانو د اخیستلو لپاره یې پیسې هم راکولې، کله، کله به کور ته هم ورسره تلم، مور یې ډېره مهربانه ښځه وه، زه یې هم خپل زوی کړم، د جمعې ورځ چې رخصت به سوم له ده سره به یو وار ضرور کور ته تلم که به نه ورغلم مور به یې خفه کېده، زما برخه وچه او لمده میوه به یې مدرسې ته رالیږله، ماته هم لکه خپله ادې داسې زړه ته رانژدې وه.
د قاري صاحب څو نورو شاګردانو هم په هم دې مدرسه کښې درس وایه، د قاري صاحب نوم به یې هر وخت په خوله وو، خصوصاً د مولوي صاحب یوه شیبه هم له یاده نه ووت، قاری صاحب رښتیا چې د اخلاقو یوه ښه نمونه وه، د هغه بندیخانې ته تګ په شاګردانو ډېر اثر کاوه ځکه خو به مولوی صاحب هر وخت د زندان ظلمونه بیانول او زمونږ په غوږونو کښې به یې د قاري صاحب د خلاصون لپاره د پاڅون خبري راڅخولې هغه وویل:
_ هغه بندیان چې حافظ او یا دیني عالم وي، په بېلا بېلو بهانو تر سختو شکنجو نیول کیږي، خوب ته یې نه پرېږدي، برقي شاټونه ورکوي د مرګ تر پولې یې رسوي، دوی ته په کال کې یوه جوړه جامې ورکول کیږي، خپلي جامې نه ور پرېږدي، هغه شیان چې د سره صلیب له خوا بندیانو ته ورکول کیږي عسکر یې پټوي، او به او خوراک پخپل وخت نه ورته رسیږي، او هم دارنګه ځني بندیان له روغتیایي ستونزو سره مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، کورنیو ته یې د نوموړي د علاج لپاره اجازه نه ورکول کېږي او نه هم دوی د بندیانو تداوي کوي، چې له امله یې ډېر بندیان مړه شي.
په دې ورستیو کښې مې دا ملګری وخت نا وخته په اونۍ کې څو، څو واره له مدرسې څخه د کور په بهانه به ولاړو بلآخره پسې ورک سو او نه راغی، کله چې مونږ خبریدل هغه بلې مدرسې ته تللی وو.
زه یو څه وخت په هم دې مدرسه کښې پاتې سوم او خپل درسونه مې ویل، یوه ورځ یو طالب دا خبره وکړه چې خبره سپینه ده:
_ له نن وروسته به د ملا صاحب له کوره د مدرسې چڼیانو ته اوبه نه راځي دا ځکه چې د ملا صاحب لور له چڼیانو سره سپین سترګې کیږي.
یو بل طالب تر کړکۍ سر را ایسته کړ چې زموږ خبري یې اوریدلې وویل:
_ ښه نو څه به کوو په مدرسه کښې تودې څه چې یخې اوبه هم نسته مجبور یو چې د ملاصاحب له کوره د اوداسه او څښاک لپاره اوبه راوړو، کلې کومه داسي عامه ویاله یا نلکه نلري چې د نورو خلکو سره، سره د مدرسې چڼیان هم اوبه ورڅخه راوړي.
دا خبري نن د ملاصاحب او چڼیانو تر منځ هم سهار له لمانځه وروسته وسوې، دوئ پریکړه وکړه له نن وروسته به اوبه د ګل اغا خان له کوره راوړي ځکه د هغوئ کور د ملا صاحب د کور په نسبت و دوئ ته نژدې دی؛ اوس چې ګل اغا خان څه وایي دا به وروسته مالومه سي.
غرمه چې د شنو سترګو چڼي د ګل اغا خان کور ته د اوبو لپاره ورغلی، یوه بوکه اوبه یې ورکړې چې دا به یې لومړنۍ او اخرنۍ بوکه اوبه وي بیا به نه راځې، ځکه شین سترګی چڼی د ګل اغا خان اکا د میرمني په سترګو بیخي ښه نه ورځي.
ومې ویل
_ نو چاره څه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب په غصه سو ویې ویل:

_ دوئ وایي چي شنې سترګی به نه ورځي کوم بل یو دي اوبه راوړي مهمه نه ده چي شین سترګی به اوبه راوړي .

ومي ویل:

_ شین سترګی به څه کوي د پیالو وینځلو هم نه دی تېره شپه یې هم د ناظم الطلبا ګیلاس مات کړی وو؛ ور زیاته مي کړه:

_ سمه ده شین سترګی به وچه ډوډۍ راټولوي، کاکو به دیګ پخوي، امین به د ګل اغا خان اکا له کوره اوبه راوړي فیصله وسوه.

اوس ټول خپل، خپل کارونه کوي لاکن ملا صاحب درس ته نه راځي باید پوښتنه یې وکړو چي څه کیسه ده؛ لور یې ماځیګر غوا پټي ته بیولې، میرمن یې هم دروازې ته په پیشو پسې راوتلي وه، خو ملا صاحب نن څوومه ده جومات ته نه راځي کلیوال یې له چا پوښتنه وکړي ؟

زه پخپله که څه هم د ملاصاحب سره مي دومره نه لګیږي باید ورسم او پوښتنه یې وکړم، ورغلم میرمن یې په څکو شونډو وویل:

_ خبره نه یم !

بیرته راغلم او په هم دې فکر کښي وم ناظم ته مي وویل:

_ نن هوا سمه ده؛ د ملاصاحب احوال به یو نه لا یو څوک راوړي، ته یو ځل د میر احمد کور ته ورسه میر احمد د ملا صاحب پوخ یار دی.

_ میر احمد ته ورغلم هغه هم وایې :

خبر نه یم !

اوس چاره څه ده؟

په هم دې فکر کي وم؛ پرلپسې دوه، درې د موټر هارن ووهل سو، ور ووتم نا اشنا څوک دی، دسمال یې تر خولې تاو کړی، را ښکته سو، د موټر کین اړخ ته یې منډه کړه دروازه یې ور خلاصه کړه، ملا صاحب را ښکته سو، موټر یې رخصت کړ او کور ته ننووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغی زما د یوې پوښتنې په ځواب کښې وویل:

_ په مدرسه کې د اوبو نه شتون دا هرڅه ته په کتو سره مې د ښکته ولسوالۍ څخه چنده را ټوله کړه، تر څو دا ستونزې ورباندې حل او بل ته مو لاس اوږد نه شي.

څو شپې وروسته ملا صاحب موټر هم واخیست، کله، کله یې د دروازې مخې ته په چړیاټو وینځه؛ او هو ربښتیا له ملا صاحب سره سور رنګه سراچه موټر بیخي ښه ښکاري خو بشپړ کال ووت د ګل اغا خان له کوره اوبه راځي په مدرسه کې د اوبو نیستي، هستي نه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې ناوخته ډېر تږی سوی وم، را پورته سوم په بدنی کښې اوبه نه وې، په اوبو پسې د مدرسې انګړ ته راووتم سپوږمۍ بشپړه وه او ټول انګړ یې روښانه کړی وو، دا وخت که ګورم د مدرسې له څلورو خواوو د لیزر سرې بتۍ را باندې واچول سوې، وډار سوم پرته له دې چې اوبه وڅښم مدرسې ته ننوتم او نور چڼیانې مې راویښ کړل، مخامخ دروازه خلاصه سوه او د امریکایانو ټانک د مدرسې انګړ ته را دننه سو، څو تنه امریکایي عسکرو د بام لخوا چوترې ته راټوپ کړل، خونې ته راننوتل، زموږ په سرونو یې د ټوپک شپیلۍ ونیوې، په خولو یې پټۍ را وتړلې او انګړ ته یې راویستل، زما په شمول ټول چڼیان حیران وو او هغه عسکر یې څارل چې زموږ بسترې یې تر کړکۍ انګړ ته را غورځولې، د اشپزخانې ور یې مات کړ، ښه تر ډېره یې تلاشي وکړه فکر کوم هغه څه چې دوی یې په لټه وو پیدا نه کړل، دوه تنه عسکر زما خوا ته راغلل زما له خولې یې پټۍ خلاصه کړه، یو تن عسکر چې زه یې تر مټ نیولی وم راته وویل:

_ زه له دوی سره افغان ژباړن یم دا امریکایي عسکر غواړي له تا څخه څو پوښتني وکړي ، امریکایي عسکر له ژباړن سره خبرې کړې ژباړن زما څخه پوښتني کړې او ځوابونه به یې امریکایي عسکر ته ویل :

_ نن ستاسو په مدرسه کښې د نابلده کسانو ناسته وه؟

و مې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ فکر نه کوم، نن موږ یوازي وو او مولوی صاحب هم په مدرسه کښې نسته.

ژباړن ځان او د ټوپک شپېلۍ سمه کړه وویل:

_ ته باید خبري پټې نه کړې موږ کولای سو تاسو له ځانه سره یوسو او د جېل په تیارو کي مو بند کړو .

ومي ویل:

_ زه رښتیا وایم !

له ځانه سره یې روان کړم په داسي حال کي چي لاس یې زما په اوږه نیولی وو وویل:

_ آیا کله هم دلته د طالبانو یا کومي بلي نابلده ډلي ناسته کېږي یا سوې ده؟

ومي ویل:

_ میاشت وو ته چي مدرسې ته راغلی یم داسي څه مي نه دي لیدلي، یوازي موږ او مولوی صاحب دلته وي، هغه هم کله چي درس راته ووایي بیرته ځي.

زه یې پرېښودم ژباړن امریکایي عسکر ته ورغی، یو بل عسکر له ټولو چېنیاټو تلاشي واخیسته بیا یې له خولې پټۍ ورخلاصي کړې، ټانکونو ته وختل او حرکت یې وکړ، موږ لا د مدرسې د ګډوډ سامان په سمولو او راټولولو بوخت وو چي د سهار اذان وسو.

د لمانځه تر ادا کولو وروسته کله چي موږ درسونه پیل کړل د کلیوالو تګ، راتګ پیل شو او د بیګانۍ شپې د پېښې په اړه به یې ډول، ډول پوښتني کولې، مولوی صاحب چي دخلکو تګ راتګ او پوښتني ولیدې موږ یې رخصت کړو او مدرسه یې دڅو شپو په مخه را بنده کړه.

زه هم د خور کره راغلم، څو شپې او ورځي هلته وم، یو ماځیګر د ولسوالۍ له بازار سره نژدې د ماین چاودنه وسوه، چي دهم دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوالۍ عسکرپکښې شهیدان شول، زه د خور کره روان وم، د عسکر موټر راغی او زه یې له ځانه سره بوتلم، ددې پرځای چې ولسوالي ته مې یوسي پوستې ته یې یوړم، دا عسکر چې اکثرًیې زموږ کلیوال او د شا او خوا نژدې سیمو وو، زه یې په رسۍ ووهلم، هغوئ هم دا یوه خبره کړه، ته باید اقرار وکړې چې دا ماین دې ایښی، که ما هرڅومره د ځان سپیناوی وکړ په هم دې خاطر تور وم چې په دیني مدرسه کې درس وایم، شپه یې هلته د عسکرو په پوسته کې راباندې تېره کړه، دقومندان په ذهن کې دا هم ور ګرځېدل چې زما سره لوبې وکړي،تر دې وړاندې زما له ملګرو او همزولو سره یې په داسې کړنو خبر وم، دا چې په پوسته کې نور عسکر وو او دی پوهیده که داسې کومه هڅه وکړي مقاومت به یې وکړم، نه پوهیږم لوستونکي به څه فکر کوي، خو زما فکر بربنډ او عقل خام دی، د باور وزر مې مات دی، کنه الوت ته د هرچا زړه کیږي، د سهار په لمر باور نسته، که شپه په شپه کې داسې تکه توره پاتې سي، نا ممکن چې زما په مخ به بیا شمال لاسونه تېر کړي.

تر سهاره پوري یې زما لاسونه را تړلي وو، یو عسکر چې د پوستې ساتنه یې کړه ماته څو واره وویل چې اوس ټول عسکر ویده دي ته وتښته، هیڅوک هم ستا پوښتنه نه کوي ځکه د پولیسو قومندان دا حق نلري چې په خپله مخه یو څوک په پوسته کې بند کړي او ولسوالي ته یې نه بوځي، ما فکر وکړ که زه وتښتم هم دې عسکر ته لانجه جوړیدلی سي، کیدای سي قومندان یې له دندي وشړي، ټوله شپه داسې ویښ ناست وم که خوب به راغی سر به مې ښکته ولاړ او را ویښ به سوم.

سهار وختي اذانونه کېدل چې د پولیسو قومندان راویښ سو، زما لاسونه یې را خلاص کړل او کور ته تګ اجازه یې راکړه، کور ته راغلم او خور ته مې بهانه وکړه چې زه د یو ملګري سره تللی وم واده یې وو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مي شپه تېره کړې ده، تر سهاره پوري سندري او اتڼونه وو، خوب راځي غواړم ویده سم تر څو لږ آرام سم.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه وروسته چې په هیواد کې له حالاتو زړه تنګ سوی وم او ادې مې هم ډېره یادېدله، بیرته خپل کور ته چې اوس په لاهور کې ده ولاړم، او هلته له یو افغان دوکاندار سره په دوکان کې د یو کال موده لپاره منشي سوم، له یو کال تېرولو وروسته یو ځل بیا هیواد ته له ادې سره یوځای ددې لپاره ستون سوم چې خور مو هم د څه موده لپاره له ځانه سره راولم.
که څه هم مشر ورور ډېر وویل چې دا ځل هغه خپله ولاړ سي، خو کور او کار ته په کتو سره ادې هغه دې ته راضي کړ چې زه له ادې سره یوځای وطن ته راسم.
دا هغه وخت وو چې په افغانستان کې د حامد کرزي تر دیارلس کلنې دورې وروسته تازه په تازه د ملي یوالي حکومت رامنځ ته سوی وو، د ملي یوالي حکومت هغه وخت رامنځ ته سو کله چې ۱۳۹۳ کال ولسمشریزو ټاکنو د دویم پړاو د پایلو پر سر د دوو مخکښو نوماندانو، اشرف غني او ډاکتر عبدالله ترمنځ نانددرۍ او اختلافات راپورته شول او له څو میاشتو دوام وروسته، دواړو ټاکنیزو ډلو د ملي وحدت حکومت پر جوړولو هوکړه وکړه.
کلي ته له راتګ څو ورځې پس هغې مدرسې ته ورغلم چې د امریکایي ځواکونو تر چاپې وروسته مو رابنده کړې وه، دلته ټول نا بلده څېهان وو یوازې یو کس چې د مولوی صاحب د ترور زوی دی لا اوس هم شته،زما په لیدو خوشحاله سو، ما وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ ته پوهیږې زه دلته نه وم یوه اونۍ کیږي له لاهوره راغلی یم غواړم پوه سم چي زما ملګري اوس چیرته او څنګه دي؟
کله چې ما د خپل هغه ملګري پوښتنه وکړه چي اوس یې په بله مدرسه کي درس وایه هغه وویل:
_ ولي ته خبر نه یې چي هغه شهید سو؟
ومي ویل:
_ داسي څنګه کېدای سي هغه ډېر هوښیار ځوان وو او د هغه مور به تل ورته ویل چي له داسي کارونو څخه لري اوسه.
چښي وویل:
_ زه نه پوهیږم مور به یې هغه ته څه ویلي وي او کنه، بختور دی چي د محبس په دروازه کښې فدایي حمله وکړه او شهید سو، دا د ده برکت وو چي څو تنه زندانیان یې راخلاص کړل، یو معقول او ثابت حقیقت دی شهید چي کله د الله ج په لاره کي خپله وینه تویوي، د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي، د سر په بیه له اسلام او قرآن نه دفاع کوي، له خپل کور، اولاد بلکې ټول ژوند نه د الله جل جلاله د رضا لپاره تېرېږي، یقیني خبره ده چي الله جل جلاله به یې تر ټولو زیات نازوي.
زه هلته ډېر نه سوم پاتي او بیرته د خور کره راغلم، د ملګري مړیني راباندي زور وکړ، له ډېره خفګانه مي تبه سوه تردې چي ټوله شپه په ویښه راباندي تیره سوه.
په سبا ډاکتر ته ورغلم درمل یې راکړل، مګر بیا هم تبې دوام وکړ څو شپې او ورځې ووتې، زه لا ښه سوی نه وم چي د لوی اختر ورځې شپې سوې، دلته هم لکه د نورو ځایونو د مسلمانانو په څېر د قرباني لپاره چا پسونه، چا وزې او ګډې او چا غوایان رانیولي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دوه اونۍ وتلي وې چې مونږ بيرته لاهور ته راغلل او خور مې هم د څو شپو ، ورځو په مخه راسره را وسته ، لاهور ته له را رسېدو سره سم يو ځل بيا له هم هغه کس سره په دوکان کي منشي سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ د یو ملګري لیدو ته چي په روغتون کښي د ناروغۍ له امله بستر وو ورغلم، د ناروغ تر لیدو وروسته کله چي راووتم یوه نرسه په ډېره بیړه راپسې راغله او زما مخي ته ودریده، په داسي حال کي چي ساه یې دردیده او لاسونه یې په سینه نیولي وو وې ویل:

_ ښښنه غواړم آیا تاسو مقتصد یاست؟

کله چي پوه سوم پښتنه ده او په روانه عامه لهجه خبري کوي حیران سوم، ځکه ما تردې وړاندي په پنجاب کښي پښتنه ډاکتره یا نرسه نه وه لیدلي، و مي ویل:

_ هو زه مقتصد یم دا چي تاسو ما پېژنۍ او زه دي نه پېژنم لږ باید دځان په اړه وواېې؟!

وې ویل:

_ زما نوم پلوشه ده، دلته په هم دې روغتون کي د خدمتګاري په ډول د عملیاتو عملي زده کړي کوم، زه تاسو د پخوا لا په رسنیو ښارم او درسره بلده یم که زما ګمان سم نه وي نو ښښنه غواړم.

ومي ویل:

_ مننه اغلي زه مقتصد یم ستاسو ګمان سم دی دا چي زه ناوخته سوی یم غواړم ژر وواېې څه خدمت دي کولای سم؟

دا وخت یو امبولانس د بیړني خدمتونو دروازې ته ودرید، هغې وویل د ناروغ بیړنی حالت دی زه ځم ته نن ماخستن زما پیغام ته په طمعه اوسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په طمعه، طمعه دا شپه تېره سوه، بله ورځ او شپه تېره سوه، د پلوشې پیغام نه راغی، هم دې ته مي اندېښنه وه چي دا به څوک وي؟
د نا بلده روښان پیغام مي ولوست د سلام ځواب مي ورکړ، ډېر ژر یې پیغام راغی:
ولي دي دومره ناوخته کړ؟
ورته و مي لیکل:
د کوم بل چا د پیغام په طمعه وم.
_ یاني تاسو ته لومړی د هغه شخص پیغام مهم وو؟
_ بلکل
روښان په انګرېزي تورو پښتو لیکله او تر ډېره به یې ناسمه لیکله، ما ورسره ډېري خبري و نه کړې او د کتاب په مطالعه بوخت سوم، خوب وړی وم کله چي راویښ سوم، شپه نیمه وه، کتاب مي کېښود او پخپل ځای کي آرام ویده سوم.
سهار چي را پورته سوم، د ټولو ورځو په څېر نن هم لومړی پیغام د روښان وو، چي د ښې او نیکمرغه ورځ یې راته ویل، ځواب مي ورکړ:
_ ستاسو دي هم ورځ نیکمرغه وي!
هغه په لفظونو کي د خندا تمثیل وکړ او ویې ویل:
_ غواړم پوه سم ولي د نورو شپو په نسبت ناوخته ویده کېږې؟
ما څه نه ورته ولیکل او دوکان ته ولاړم، ماسپښین مهال په دوکان کي یوازي ناست وم روښان ته مي پیغام ولیږو
_ سلامونه روښانه هیله ده ښه به یې؟
هغه دا مهال موجود نه وو، او ځواب یې ماخستن ناوخته راکړ:
_ وبخښئ وځنډېدم او د دې څو شپو هم چي انتظار دي وکړ بخښنه غواړم هیله ده ما به وبخښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ روښانه زما او ستا تر منځ د خپګان څه نسته نو بیا ولي شیبه په شیبه بخښنه غواړې؟

وې لیکل:

_ دا ځکه چي زه هم هغه پلوشه یم ...!

اوږده ساه مي واخیسته پیغام مي ولیک:

_ عجیبه کوې دا دومره ځوریدل په څه معنا وو؟

وې لیکل:

_ هیڅ ! غواړم سبا زموږ روغتون ته راسې ځکه چي پلار مي هم راځي، او هغه غواړي له تاسره ووینې .

په سبا له خپل ورځني کاره وزګار نه سوم روغتون ته نه ورغلم، ماښام چي کورته تلم د لارې په اوږدو د پلوشې زنګ راغی، کله چي مي ځواب ورکړ هغه نه وه غږ د سړي دی، له سلام وروسته یې وویل، زه د پلوشې پلار یم او غواړم تا له نژدې ووینم، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ هم دا اوس که ته هرځای یې زه هلته درځم، کله چي پوه سوم کومه بهانه نه مني ورغبرګه مي کړه:

هم دا اوس زه روغتون ته درځم په طمعه اوسه ، کله چي روغتون ته ورغلم پلوشې ته مي زنګ وواهه، پلوشه او یو بل سپین ږیری سړی چي لاسونه یې سره ورکړي وو د روغتون له دروازې را ووتل، زه پوه سوم چي هم دا یې پلار دی، موږ د سړک له غاړې سره یو ګردي میز ته کښېناستل، پلوشې دوه ګیلاسه تازه د مڼې جوس راوغوښتل، یو یې زما مخې ته کېښود او بل یې د ځان، ما خپل ګیلاس دهغې د پلار مخې ته ور نژدې کړ، پلوشې په شونډو کې وخندل:

د پلار مي د شکري ناروغي ده هغه جوس نه څښي دا ستاسو دي، په ډاډه زړه یې وڅښه، پلار یې هم د پلوشې خبره تائید کړه او زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

آيا ته پوهېږې چي ما دلته ولي را بللی يې، رښتيا هم هيڅوک له خدای پرته دچا په زړه دومره ښه نه پوهيږي، پلوشه غواړي پښتو ليک لوست زده کړي که څه هم هغه اوس ډاکتره ده خو د پښتو ليک، لوست سره مينه لري، پرون يې ستا په اړه راته وويل او ما هم دا مناسبه وګڼله چي له تاسره ووينم، دا زما د نازولي لور پلوشې هيله ده چي پښتو ليک، لوست زده کړي زه لتا غوښتنه کوم چي دا هيله يې ورپوره کړې او زه باور لرم چي ته به په هم دې برخه کښي خپله همکاري له پلوشې څخه و نه سپموې.

دا وخت ماته له کوره زنګ راغی ادې وه، ناوخته سوی وم، کور ته چي راغلم د نورو شپو په پرتله ژر ويده سوم، سهار د پلوشې په زنګ راويښ سوم، تليفون مي ورباندي بند کړ خبري مي نه ورسره وکړې، يوه شيبه مي بيا سترګي سره تللي وې چي ادې راباندي غږ کړ، لمانځه ته يې پورته کړم دلمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبايل راوخيست، دپلوشې تر لسو زيات پيغامونه راغلي وو وروستی پيغام مي ولوست:

_نه پوهيږم ته څومره بې غمه يې ما غوښتل چي خبري درسره وکړم خو تا...

ورته و مي ليکل:

_ډېر وبخښه له خوبه وم ووايه څه خبره ده؟

د مخابراتي شبکې د خدمتونو دڅانګي ځوابي پيغام راغی چي ليکلي يې وو ,, پيغام ليږل ناکام سو دغي شميرې ته تر پيغام ليږلو وړاندي پخپل حساب کښي کريدت زيات کړئ ،،

نن مي دسهار ناشته هم په کور نه وکړه د پښتو ژبي يو کتاب مي را واخيست او دوکان ته ولاړم، موبايل ته مي کريديت واچول، پلوشې ته مي زنګ وواهه، هغې ځواب نه کړ، ماځيګر مي يو قلم او کتابچه واخيستل روغتون ته ورغلم ، پلوشه د روغتون په چمن کي ناسته وه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونو نوکان يي پرې کول زما په ليدو را ولاړه سوه، خندل يې، تر سترې مشي وروسته يې څوکۍ راته سمه کړه، د روغتون يوې بلې خدمتګارې ته يې غږ کړ جوس يې راوغوښتل، پټه خوله ناسته وه او جوس يې څښل، قلم، کتابچه او کتاب مې د هغې مخ ته کېښودل، په ليدو يې خوشحاله سوه او زما لاس يې په لاس کښې ونيو، يوه شېبه د پښتو ژبې ليکدود په اړه وغږېدل، بيا يې کتابچه پټه کړه او وې ويل:

ـ غواړم ولاړه سم چې ناوخته ده

ما څه نه وويل، پټه خوله را ولاړ سوم د ماښام اذان سوی وو چې له روغتونه را ووتم او دوکان ته راغلم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلوشې ته مې د خوا له په رسنۍ باندې د ليکدود په اړه مالومات ورکول او هغې به له ځان سره په کتابچه کې ليکل، يوه ورځ مې زړه وغوښتل ورسم او وګورم ليک يې ثومره زده کړی، ماځيګر مهال مې زنګ ورته وواهه، ويل يې ناممکن نن به سره ووينو پلار ناروغه دی، خور مې روغتون ته راوړی له هغه سره بوخته يم کله چې وزګاره سوم حال درسره نيسم زه هم په طمعه يم.

ماښام يې زنګ راغی، ويل يې اوس راسه پلار مې اوس ښه دی هغه هم غواړي تا ويني، زه هم وزګار وم او دستي ور روان سوم کله چې ورغلم، د روغتون هغې خدمتګاري وليدم چې تېر ځل يې مور ته جوس راوړل، بستر خوني ته يې بوتلم، ما وليدل چې د پلوشې پلار په بستر پروت وو، سيروم ورته چالان دی، څنګ ته يې يوه ښنې سترګې نجلۍ ولاړه وه، طلايي څڼې يې پر سپين مخ را پرتې وې، دا وخت پلوشه هم راغله پرته له دې چې ماته څه ووايي پلار ته ورنژدې سوه په تندي يې لاس ورکيښود، او ورته ويې ويل:

_ آغا مقتصد راغلی دی... !

هغه سترګې روڼې کړې، د ښو په اشاره يې سترې مشي راته وويل زه د بستر سره په نژدې څوکۍ کښېناستم، پلوشې وويل: _ دا زما مشره خور روقيه چې په هم دې روغتون کې د قابلګې څانګې ډاکتره ده، که ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ووايې چې مخکې ولې دلته نه وه او تا نه ده ليدلې دا ځکه چې روقيه د څو ورځني سيمينار په موخه اسلام آباد ته تللې وه.
مور ډېرې خبرې نه وکړې، پلوشې چای را وغوښت ما منع کړه، ناوخته سوی وم، د کوم چا د تليفون په زنګ را ووتم او کور ته راغلم.
د کتاب په مطالعه بوخت سوم څو پاڼې مې نه وې لوستې عينکې مې په سترګو وې خوب وړی وم، په اړخ واوښتم، عينکې مې خرپ ماتې سوې، ځان مې سم کړی ځای بدل بيرته ويده سوم، په مياشت کښې يوځل يا کله په اونۍ کښې دوه ځله مې عينکې ماتيږي، څوک به دا ګمان کوي چې د لوبو پر وخت يې ماتوم يا هم چا سره به مې لاس اچولی وي او څو سوکان به يې پر دا مخ، مخ وهلی يم؛ زه د دوئ ټولو دا خبري واورم او پر ځان يې ځکه زغمم چې عينکې مې ماتې کړې وي، سترګې مې له درده رپيږي، وخت نا وخته مې اوښکې هم را ويښي سي بهيږي، دا عينکې هم زما د ژوند يوه برخه ګرځيدلې ده؛ په مونږ کې ډېرې غلطۍ شته چې له عينکو پرته له ورايه را معلوميږي مګر مونږ يې بيا هم نه وينو، خپلې وړې، وړې غلطۍ په پام کښې نيول په ټولنه کښې د لوی او ژور مثبت بدلون سبب ګرځېدلی شي؛ د تور ګمان عينکې په پوزه ګرځول لويه بدبختي ده او دا بدبختۍ خپل ځان ته په کتلو سره له منځه وړلی سو؛ ,, سترګې هرڅه ليدلی شي او کله چې په سترګو کې خس ولويږي، سترګې يې نه ويني هم دا رنګه موږ د نورو انسانانو عيبونه وينو او خپل عيبونو ته مو پام نه وي ،، نن چې زما عينکې يو ځل بيا ماتې سوي وې د عينکو دوکان ته راغلم، سترګې يې وکتې، هغه وويل سترګې دې ژوبلې سوي دي د شپې مهال کله چې ويديږې په يوه ټوټه باندې تړه، او ستاسو عينکې به ماښام ته جوړې سي.
موبايل ته مې پام سو چې د پلوشې دريم پيغام راغلی، ژر مې راخلاص کړ ,, سلام، که څه هم ما نه غوښتل درته ووايم، زه پوهيږم زما بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواخوږی نسته او که خواخوږی مي وي نو هغه به ته يې، زموږ د ارمانونو ټلی وران سو او له سيوري يې بې برخي شول ،که څه هم پلار مي ماخستن وفات سو تاته اوس وايم موږ کلي ته راغلل ،ما نه غوښتل ته بې خوبه سې، پرون مي ستا سترګو ته کتل ډېر ستړی وې ،،

زړه مي نه ومنل يا خو ډېر نا ارامه سوم، روغتون ته ورغلم د پلوشې پوښتنه مي وکړه يوې نرسي راته وويل پلار يې خپل پارتمينت ته وړی، پارتمينت د روغتون شا ته پلازې په دوهم پوړ کښي دريم نمبر دی، په بيړه ورغلم دروازه مي خلاصه کړه په مخامخ هنداره کښي مي خپل ببر ويښتان او خلاصي تڼۍ ګريوان وليد، د ميز په سر نيم ګيلاس سوړ چای ايښی او د پرونۍ ورځي ورځپاڼه، يوه کتابچه فکر کوم قلم به چا له ځانه سره وړی وي، په الماری کښي کتابونه، کړکۍ خلاصه ولاړه وه، پرده يې شمال ته لکه د يوچا کميس ښځېده، د لمر وړانګي راپرتې وې په کڅافات دانۍ کښي مروړل شوي کاغذونه؛ بيرته په زينو راښکته سوم لاندي تبخونه کښي يو څراغ روښانه دی نه پوهيږم دا وريښمين رومال به دلته له چا څخه لويدلی وي، د اوبو نلکه خلاصه پاتې نرۍ، نرۍ اوبه بهيږي، را ووتم يو ځل بيا بيرته پورته خيژم، وختم هرڅه په خپل ځای پاتي سوي دي، د پېښو ښکالو راپسې وه،وارخطا راښکته سوم دوري، دوري مي کتل کېدای سي څه ناڅه داسي پيدا کړم چي پرونی دېره سوی سکوت وشړي .

د پلوشې نمبر ته چي هرڅومره زنګ وهم، موبايل يې بند وي، نه پوهيږم دا ورځ څنګه تېره سوه، د خپل پلار مړينه به راته سترګو ، سترګو ته کېده، ماښام د تلويزون له لاري خبر سوم چي ماښام د پکيتکا ولايت د يحيی خيلو ولسوالۍ په پړاو سيمه کي په داسي مهال ځانمرګی بريد وشو چي د دريو ولسواليو د واليبال لوبي ټيمونو پايلوبه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي او ذهني ستړيا راباندي بار وه، د خوب غېږ ته مي ځان ور وسپاره، ويده سوی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سهار کله چې دوکان ته راغلم، د نور کله په څېر غښتلی نه وم، شونډان مې هم وچ سوي وو او هم دا رنګه په ټول وجود کښې مې د درد احساس کاوه، د تلویزون پردې ته ناست وم چې د پرونۍ چاودنې په اړه یې راپور ورکاوه

د تېر ماښام په ځانمرګي برید کې ۳۶ تنه ځای پر ځای ووژل شول او څوارلسو نورو د ژورو ټپونو له کبله په روغتون کې ساه ورکړه.

یو تن چې له خبریال سره یې خبرې کولې وویل:

۴۸ ټپیان چې روغتیایي حالت یې نازک وو، د ملي دفاع وزارت د هلیکوپټرو په واسطه پلازمیني کابل ته لېږدول شوي او د شهید محمدداود په پوځي روغتون کې تر درملنې لاندې نیول شوي دي.

ده زیاته کړه چې د ټپیانو د لېږدولو پر مهال هم یو تن ټپي په لاره کې ساه ورکړې ده؛ خو په ټپیانو کې د درو تنو ټپونه برسیرن وو چې تر درملنې وروسته کورونو ته رخصت شوي دي.

یو بل کس چې د امنیتي کسانو جامې یې په تن وې خبریال ته په خبرو کې وویل:

برید د غیبي خیلو په نوم کلي کې چې د یحیی خېلو ولسوالۍ لیرې کلی دی، داسې مهال ترسره شوی چې د درو ولسوالیو ځوانانو په خپلو کې د والیبال لوبه درلوده:

"د یحیی خیلو ولسوالۍ په یوه لیرې سیمه چې د غیبي خیلو په نوم یادیږي او کلی دی، هلکانو او ماشومانو د والیبال په میدان کې والیبال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه او يو انتحاري چي چاوديدونکي توکي يې په ځان پوري تړلي وو، په هغه سيمه کي چي خلک د دې لوبي تماشې ته راټول شوي وو، انتحاري عمل اجراء کړی دی."

د راپور ترڅنګ يې د سيمي انځورونه، او د زخميانو حالت ننداريې ته وړاندي کاوه، چي په وينو سرې څپلۍ او د قربانيانو د بدن ځني غړي پکښي ښکاريدل، زه غلی ناست وم او د ټلويزون پردې ته مې کتل، استاد زما د مړاوي حالت پوښتنه وکړه، زه چي ډېر ناهيلی سوی وم هيڅ مي نه وويل او په خپل کار باندي بوخت سوم، ماځيګر مهال ډاکتر ته دخپل ځان د درملني لپاره ورغلم هغه وپوښتل:

_ داسي کوم څه دي چي تا ځوروي ولي ته نه پوهيږې ژوند څومره ښکلی دی؟

ومي ويل:

_په موټر کښي کښېناستم ژوند مي وليد چي ډېر په بيړه روان وو، انسانانو د يو بل څخه د مخکي تللو هڅه کوله، د اوبو غاړي ته ودريدم، د ژوند شيبې مي لکه اوبه بهيدې، د ونو پاڼي يې لکه زما ناکامي هيلي له ځانه سره يوه، يوه وړې، په کشتۍ کښي سپور سوم ژوند مي لامبو وهله، او کله چي د سړک بلي غاړي ته اوښتم ژوند تمام سو. هغه زما په خبرو وخندل او ويې ويل:

_ ولي د ژوند ترخې شيبې د خوږو شيبو په را يادولو نه هيروې؟

ومي ويل:

_غواړم هغه څه هېر کړم چي په اړه يې فکر کوم فکر مي خرابيږي، هر سهار مي د ژوند لومړنۍ او وروستۍ ورځ پيل کيږي زړه نا زړه د مزل کولو لپاره راووځم ځان مي ډاډه ساتم که وروستۍ ورځ مي هم وي ښايي نن دلمر تر غروب وړاندي خپل منزل ته ورسيږم په منزل کښي اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته مهم نه دي، منزل ته رسيدل مي هيله ده ، زه مي هيڅکله هم خپل اميدونه نه ناهيلي کوم.
ډاکتر خپله اله کېښوده سترګي يې زما په سترګو کښې ښخي کړې او وې ويل:
_ نو بيا ولي دومره ناهيلی يې؟
ومي ويل:
_ نه پوهيږم ژوند به ماته څه راکړي ، د خپل عمر په اوږه باندي تکيه يم د شيبو په شمار شپې تېروم، هره شپه د شمعي په لمبه لاس سوځم غواړم ځان د درد له زغم سره عادت کړم.
ډاکتر زما لاس ونيو ورو يې وويل:
_ هر هغه څوک چي تا ځوروي بايد هېر سي او نور يې په اړه فکر کول ستا صحت ته تاوان رسوي نه فايده.
ومي ويل:
_ ياد يې لکه باد د درد سکروټې را تازه کړي، د تريخ چاى تاوده غوړپونه تر ستوني تېر کړم، له تا او خلکو ټولي ګيلې په يو کاغذ وليکم اوس مي هم په جيب کي ډېر کاغذونه وراسته سوي، نن به دا کاغذ مخامخ د دېوال په چاق کښې کيږدم، يوې آرامي سندري ته کښېنم ګوندي ژوند مي زمزمه کړي زه اوس له کړېو او نارو لويدلی يم، که ګونګ سم ډېري چيغې به مي د زړه دننه زندی شي.
هغه په زوره، زوره وخندل او ويې ويل:
_ زه اوس پوه سوم په ريښتيا سره چي ته ليونی سوی يې. په هم دې وخت کښې زما په مټ کښې ستن ننيستله، سترګي راباندي درنې سوې، بې هوښه سوی وم.
کله چي په هوښ راغلم، ډاکتر او استاد دواړه مي تر سر ولاړ وو، زه يې په خپل ځای کښې را کښېنولم، بيخي آرام سوی وم، ذهني ستړيا مي له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه تللې وه، ډاکتر په یوه پرچې دوا راته ولیکله او له کتنځایه را ووتم، ساعت ته مي وکتل د دوکان بندولو وخت وو، زه د دوکان په خوا روان سوم استاد تر لاس ونیوم هغه وویل دوکان مي بند کړی ناوخته دی اوس باید کور ته ولاړ سو .

له هغه وروسته پرلپسې څو شپې او ورځې په کورپریوتم تبې مي وې، یو ماځیګر کله چي لږ ښه وم د ماما له زوی سره راووتم، د ښار څخه د باندي صحرا ته ولاړو او د اوبو غاړې ته کښېناستل، ما ولیدل چي یو ځوان څوک په دواړو پښو شل دی او دواړه پښې یې کږې دي د اوبو له غاړي سره په بایسکل کي ناست دی، زما د یوې پوښتني په ځواب کښې راته وویل :

_ د زړه په سترګو مزل کوم، کله چي مي پلار وفات سو، لاس او خوله مو نه سره چلیدل لتا او ما سره مي مشوره وکړه، ژاولي، پتاسې او نور واړه، خواږه به مي د سړک له غاړي سره پلورل ګذاره مو کړه، اوس مي شکر هم دا د کور ترمخ دوکان دی سهار راووځم ماښام لاړ سم، د لور مي مینه ده چي د اوداسه اوبه او خواږه تر دوکانه راوړي، زوی مي په پینځم او لورکې مي په څلورم ټولګي کي درس وایي هر څه زما د وس په اندازه راسره سم دي راضي یم له خپل خدایه .

زیاته یې کړه:

_ د خدای تر خدایي جار سم چي هرڅه یې زما او خلکو په وس پوره او برابر دي، ټنبلي یوه ناروغي ده که څوک وغواړي علاج یې ټینګه اراده او لوړ همت په ځان کښي را پیدا کول دي.

موږ ډېر نه کښېناستل چي د ادې زنګ راغی او کور ته یې وبللم ویل یې ناوخته ده، زه او د ماما زوی دواړه زموږ کور ته راغلل په هم دې شپه د نورو شپو په نسبت ژر ویده سوی وم، ما له ځانه سره فکر کاوه چي ښه سوی یم، او اوس کولای سم چي سبا دوکان ته ولاړ سم. ★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ سهار هم دوکان ته نه ولاړم، غرمه مهال د ترخو وریجو دوکان ته له یو بل ملګري سره ورغلم، نن یې تر پرون وریجې لا ښې پخې او خوندورې وې، د ده په وریجو غړېدل چې خبرې تر کیسو پورې سره ورسیدلې. ملګري مې له دوکانداره پوښتنه وکړه:

_تر دې دا ښه نه وه چې په همدې فابریکه کښې یا دښار په کومه بله دولتي څانګه کښې دې کار موندلی وای اسوده به وې او هم به دې کار جوړ و.

دوکاندار خوله خندا ته جوړه کړه او په خبرو کښې ورولوید ویې ویل:

_ ,, محترمه ! کله چې ما د سړک په غاړه په لاسي ریړۍ کښې وریجې خرڅولې ته په هم دې فابریکه کښې خدمتګار وې که ستا یاد شي کله، کله به دغرمې یا بریځر پر وخت راتلې او وریجې به دې خوړلې هغه وخت به ستا تنخوا تقریباً اوه زره روپۍ وه، ما به د ورځې زر روپۍ ټوله سودا کړه؛ اوس چې ته له خدمتګار وروسته د فابریکې منیجر سوې ما دوکان پرانیست ستا میاشتنۍ تنخوا اتلس زره روپۍ ده او زه د ورځې اته زره روپۍ سودا چې په هغوئ کښې درې زره روپۍ ګټه کوم، د نن ټوله خواري مې زما وروسته د زوی استراحت دی، او ستا ټوله خواري ستاسو د فابریکې د څښتن، را تلونکی کال به زمونږ دواړو ځامن چې همزولي او ټولګیوال دي څنګه چې مونږ دواړه وو، زما زوی به دوکان ته او زه به کرار د ژوند تر وروستۍ شیبې د میرمنې په څنګ ووسم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري یې لا پسې اوږدې کړې زما د ملګري په اوږه یې لاس ور کېښود ورته ویې ویل:
_ ستا زوی به ستا په څېر لومړی خدمتګار او بیا ... ملګري جیب ته لاس کړ په پټه خوله یې د دوه خوراکه وریجو سل روپۍ ورکړې او له دوکانه راووتل.
موبایل مې وشرنګېده، که ګورم پلوشه ده، له ملګري څخه لږ څنګ ته سوم او ځواب مې ورکړ:
_ سلام پخیر راغلې هیله ده ښه به یې؟
هغې یوه شیبه څه نه وویل غلې وه، مجبور سوم بیا ورغږ کړم:
_ سلام ولې غږ نه کوئ زما غږ اورې پلوشې!؟
په داسي حال کي چي سلګۍ یې وهلې وې ویل:
_ اورم!
زه پوه سوم چي دا غږ د پلوشې نه دی پوښتنه مې وکړه _ څوک یې؟
وې ویل:
_ روقیه یم د پلوشې مشره خور
لږ نور مخکي ولاړم په ډېره تلوار سره مې ورته وویل:
_ پخیر راغلې روقیې هیله ده ښه به یاستئ څه خدمت مو کولای سم؟
وې ویل:
_ پلوشه، پلوشه ناروغه ده ، غواړم ته هم راشې هغه اوس په روغتون کي بستر کوي، هیله کوم هم دا اوس راسه.
اړیکه یې پرې سوه، اندیښنې واخیستم، ملګری مې په خپل ځای پرېښود ، زه د دوکان په پلمه روغتون ته ورغلم، روغتون ته له رسېدو سره مې په روقیه سترګې ولګېدې د بیړني خدمتونو د دروازې مخې ته ولاړه وه، زما په لیدو یې حوصله له لاسه ورکړه، کلک یې په غېږ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونیولم او په چیغو، چیغو یې ژړل، اوښکې مې ور پاکې کړې د پلوشې پوښتنه مې وکړه، هغې په ژړا، ژړا کې وویل:

_ پرون دا مهال مور خپلې دندې ته راغلو، د پلوشې صحت ښه نه وو، نا آرامه وه، اوس لږ شیبه وړاندې بې هوښه ولویده.

ومې ویل:

_ ته غم مه کړه ان شاءالله هغه به ژر ښه سي، ته دا راته ووایه اوس چیرته ده؟

روقیې په داسې حال کې چې ژړل یې مخامخ خونې ته ګوته ونیوه، زه پوه سوم چې هلته ده، نژدې ورغلم، د وره خوا ته د وړې کړکۍ ترشنګ چې پرده ورباندې کش وه ودریدم.

د روغتون په لاوډ سپیکر کښې یې شپږویشتم نمبر او د میوند نوم واخیست، مور یې له څوکۍ پورته سوه ماشوم یې ترلاس ونیؤ، د ډاکتر خونې ته ننوتل له لږ ځنډ وروسته بیا غږ سو وویشتم نمبر یې وویل، وړوکی ماشوم او مور یې له کتنځای څخه راووتل په انتظار خونه کښې زما تر څنګ په ماته څوکۍ کښېناستل، وړوکی ماشوم غلی، غلی مور ته غږیده، مور به یې په ویښتانو کې مهرباني ګوتې ور وهلې، په سینه پورې به یې ونیؤ، د دهلیز له وروستۍ خونې یوه نازکه نرۍ پیغله چې سپین کوټ یې اغوستی وو، د وړوکې میوند خواته راغله، له وجود او جامو یې د عطرو وږم راته، په نرمه او خوږه ژبه یې ورته وویل:

_ ماشاالله څومره ښه ماشوم دی نوم دې څه دی؟

ماشوم وویل:

_ میوند!

نرسې په داسې حال کښې چې پیچکارې یې ډکوله وې ویل:

ښوونځې ته ځې که نه، که ځې نو په څوم ټولګې کښې درس وایې؟

میوند وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ د ریم ټولګي کي
_ پلار به دي ويل ميوند ډېر تکړه هلک دی لستونی دي در ونغاړه چي
ته څومره زورور يې؟
ميوند لستونی ور ونغښت لاس يې غبرګ کړ، خپلي متي ته يې وکتل او
ويې ويل:
_ سلمان خان يم!
نرسي د پمبې له پمبې څخه لږ پمبه ورپرې کړه، او ميوند ته يې وويل:
_ رښتيا هم لکه سلمان خان، ته دي دا سترګي پټي کړه اخ څومره ښې
سترګي دي، سپين نرم لاسونه،او دا لاس دي موټ کړه .
ميوند چيغي کړې:
_ وخخخخ ته هم چيچکي لګوې!؟
نرسي وخندل:
_ سترګي دي پرانېزه مور دي ويل د پيچکاري له ستني ډېر ډارېږي.
په هم دې وخت کي يو بله نرسه راووته دا هم هغه نرسه وه چي زه يې
پېژندلم د پلوشې ملګرى يم، له ځانه سره يې بوتلم، آسماني رنګه
پلاستيکي خولۍ يې را په سر کړه، مول يې را ووهه او د پلوشې بستر ته
يې ودرولم، يوه شيبه لا وتلې نه وه چي پلوشې سترګي را رڼي کړې،
اوږده ساه يې واخيسته، زما په ليدو فکر کوم خوشحاله سوه، په شونډو
کې وخندل، ما يې لاس ونيو، دبستر ترڅنګ نژدې په څوکۍ
کښېناستم، روقيه هم راغله خندل يې، ژر، ژر يې خپلي او ښکي پاکولې،
پلوشه يې په دواړه مخ ښکل کړه، ډاکتر راغی د پلوشې نبض يې وکاته،
په پرچې يې درمل وليکل او پلوشې ته يې د آرام کولو مشوره ورکړه.
پلوشې يو سوړ اسويلی وکيښ او وې ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دلته مې زړه تنګیږي، غواړم خپلې کوټې ته ولاړه سم، دا چې د پلوشې کوټه هم د روغتون شاته نژدې وه، ډاکتر ورسره ومنله او ډېر ژر یې موږ ته رخصت راکړ چې پلوشه خپلې خونې ته ورسوو .

چې د پلوشې خونې ته ورسېدل، روقیې وژړل کله چې ما یې د علت پوښتنه وکړه هیڅ یې هم نه ویل، ما فکر وکړ د پلار یاد یې تازه سو، خو پلوشې وویل:

_ د روقیې سبا ته واده دی، خاوند او خسرګنۍ یې نه غواړي نور روقیه داسې ووسي،دا چې د روقیې کوژدن پروسږکال سوې ده موږ هم څه ویلی نسو، دا وخت روقیه را ولاړه سوه او ماته مخامخ کښېناسته وې ویل:

_ زه دا نه وایم چې زما واده کیږي یا هغه شخص زما خوښ نه دی، یوازې او یوازې هم دا درد راکوي او ما ځوروي چې کاش اوس مې پلار ژوندی یا موږ داسې بې وروره خویندې نه وای پیدا سوې.

ما که هرڅومره تسلي ورکړه، کوم ګټه یې نه وکړه، ماښام ناوخته په مړاوي قدمونو کور ته روان سوم .

ځنې وخت یا که ووایم هر وخت هم سمه ده د انسان الوت ته زړه کیږي، لاسونه مروړي او وایې کشکي وزرې مې لرلی چې الوتی وای په لوړو او ژورو، انسانان که د مرغانو په څېر وزرې نلرې مګر بیا هم الوت کولای شي، هیلې د انسان وزرې دې د لاس ته راوړلو لپاره یې هر ډول ممکنه هڅه الوت دی، ناهیلې د انسانانو له وزرو بڼکې کاږي او له الوت څخه یې را ګرځوي، ژوند په امید کیږي، هدف مزل دی هم منزل که په ژوند کښې هدف و نلرو مزل نه شو کولای چې مزل و نه کړو منزل ته نه رسیږو، په هم دې فکرونو کې ډوب وم چې کور ته ورسېدم.

هم هغه شپه زه چې راتلم ادې مې د ماما کره تللې وه، څو ګولې ډوډۍ مې وخوړه ځان مې د خوب غېږې ته ور وسپاره، تر ډېرو په خپل ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنبي لټ په لټ اوښتم خوب نه راته، د شپې ناوخته چي د کورنۍ ټول غړي ويده شول، سترګي مي پټي کړې او خوب وړی وم.

ماغوښتل د خپل روح تر نزوله د شپې په تور تونل کنبي څو ګامه مزل وکړم، د خاموشه دېوالونو حال واخلم او دمړو هيلو په قبرونو سلام ووايم، د ښار په څلور لاري کي روان وم، يوازي يو څراغ بليده نوره تياره وه، د څراغ ژيړبخوني رڼا ته ودريدم که ګورم يو څوک په لړګينه څوکۍ ناست دی سلګۍ وهي، ورنژدې سوم او پوښتنه مي وکړه:

ايا تاسو هم زما په څېر يو ورک څوک ياست چي د خپل روح نزول ته دشپې ترناوخته دښار په لارو او کوڅو کي انتظار باسئ؟

سر يې په داسي حال کنبي را پورته کړ چي سترګي يې له اوښکو ډکي چينې ګرځېدلي وې په مخ يې د اوښکو ويالې را رواني وې د دې پرځای چي څه ووايي را ولاړ سو، بيا يې په دواړه مخه ښکل کړم، په ځير، ځير يې زما وجود او جامې تر نظر تېرولې وويل:

زما خدای ډېر مهربان دی، او زما دا يقين وو چي يو څوک به زما د سکوت د شور کرارولو ته راليږي، زه پوهيږم چي زما او ستا د درد شريکولو تړون په ازل کي سوی او موږ دواړه هغه څوک يو چي دشپې ترناوخته پوري د ښار په لارو او کوڅو کنبي دخپل روح په لټون پسي ګرځو، بيا يې د خپل جيب څخه يو کاغذ راويست او ماته يې ونيو:

ها دا ولوله هغه جمله ده چي ما هيڅکله شعر نه کړه مګر په لوستلو يې د درد احساس کوم، په وجود کنبي مي څړيکه راولي او له سترګو مي اوښکي بهوي...

دا هغه شپه وه چي يو څوک مي د خپل ځان په څېر وموند چي د ښار په لارو او کوڅو کنبي د خپل روح په لټون پسي په لوڅو پښو راوتلی وو، نغښتل سوی کاغذ مي پرانيست ليکلي يې وو ,, کاش انسانان په ماتو سړکونو کنبي د وړو تورو ميږيانو او په ويرانو کورونو کنبي د مرغانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالو ته ځیر وای، تر څو پوه سي مینه او ژوند تر لویو، لویو ماڼیو په ویرانو دېوالونو کښي ډېر ښکلي دي ،، کله چي ما وغوښتل یو څه ووایم، راویښ سوم سړی مي له سترګو پناه سوی او زه په خپل هغه بستر پروت وم چي ماخستن مي د مور په نه شتون کي د خوب لپاره پخپله را غوړلی وو.

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپلو ورځنیو کارونو بوخت وم، د روقیې واده په پټه خوله تېر سو، که څه هم زه یې وربللی وم، نه ورغلم، ما هیڅکله د هغوی په سترګو کې اوښکې زغملی نه سوې، زه پوهیدم څومره درد لري، په هم دې ورځو کښې مې یو سهار د پلوشې لیک ترلاسه کړ چې د ډاګ په واسطه یې دوکان ته رالیږلی وو ,, دخدای په دومره خدایي کښې زما تنهایي، دا هیڅوک نه مني نور خلک لا پرېږده زه پخپله په هم دې اړه که فکر کوم ګوته په غاښ سم، د سوچونو سیلاب مې واخلي، د خیال په یو لوی سمندر کښې مې واچوي، که مې لامبو زده نه وای پخوا به ډوب سوې وم، حوصله مې د بې اعتمادۍ په کاڼي چا ویشتلې، زرې، زرې وه، په راټولولو یې بوخت یم نرۍ ګوتې مې زخمي، زخمي په وینو سرې دي، څرېکه درد راسره ګرځي، بلآخره دا دی بلده سوم ماته درد یوه نشه وګرځېده، تا درد راکړ ما په ورین تندي د زړه په خونه کښې د یوې لرغوني تابلو په څېر راځوړند کړ، ما هیڅکله د درد په نوم چیغه نه وکړه زه پوهیږم که چیغې کړم درد ته دي توهین کیږي، په دې ورستیو کښې تا او خدای دواړو ته شرمنده یم، ډاریږم که له ژونده وروسته ژوندۍ او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي، هم دا سوال دی چې په ذهن کښې مې ګرد ګرځي د خیال وني مي خوري، هو ربښتیا ستا راکړی د درد تخم راسره دی، په وجود کې به مې یو، یو را ټوکیږي لکه شنې تنکۍ کبلې،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک تر لوستلو وروسته یو ړ اندیښنه راسره سوه، داسي کوم درد دی چي ما پلوشې ته ورکړی، هغې داخبري ماته په تلیفون هم کولای سوې، ولې د ډاګ له لاري ,, ډارېږم که له ژونده وروسته ژوندی او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي،، هم دا جمله مي په ذهن کي ګرځېدله او تر سترګو، سترګو کېدله.

ما د پلوشې سره اړیکې ښکته کړې، په خواله رسنۍ به یې تل دخپل پښتو لیک نمونې رالېږلې، زه پوهیدم چي اوس یې پښتو لیک زده کړی او تر پخوا ډېره تکړه ده، او ښه پښتو لیکلی سي اوس به یې زما سره هم په پښتو تورو پیغام لیږو، د پاکستان په رسنیو کې پرلپسې د ,,ضرب عضب،، عملیاتو خبري رواني وي چي د بلوچستان په سیمه کښي د تحریک طالبانو پر ضد وو، د پاکستان پوځ په شمالي وزیرستان کي د ضرب عضب عملیات په داسي حال کي پیل کړل چي امریکا او نورو غربي هیوادونو ترې غوښتنه کوله چي د حقاني شبکې او نورو ډلو پرضد دي بیړني ګامونه پورته کړي.

یوه ورځ مائیګر د پلوشې ټلیفون راغی زړه نا زړه مي ځواب ورکړ هغې وویل:

_ د بې ځایه شویو کورنیو د درملني لپاره، شمالي بلوچستان او قبایلي سیمو ته چې د ,,ضرب عضب،، عملیات روان دي میډیکل کیمپ په پلان کښي نیول سوی، دغو عملیاتو لسګونه زره قبایلي وګړي دې ته اړ کړي چي خپل کلی ولس پرېږدي او په بنو، پېښور او نورو سیمو کي د کډوالۍ ژوند وکړي، او د درملني لپاره کومه خاص وزله نلري.

زه پټه خوله وم هیڅ مي نه ویل یوازي د پلوشې خبري مي اوریدلې وې ویل:

_ مقتصده ! ته زما غږ اوري ! زه هم د ډاکترانو له ټیم سره ځم، کېدای سي هلته مخابراتي شبکې کار نه کوي او هم دارنګه موږ ته د ټلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو اجازه هم نسته، ځکه مې وغوښتل درسره خبرې وکړم لطفاً په دعا کې مې یاده لره، اړیکه یې پرې سوه کله چې ما وغوښتل یوځل بیا ورسره اړیکه ونیسم ټلیفون یې بند سوی وو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلويزون ته ناست وم خبريال وويل:
_پاکستاني پوځ ادعا کوي په تېرو دريو کلونو کې چې ضرب عضب عمليات يې پيل کړي تر ۳۵۰۰ پوري وسلوال او د هغوی قومندانان وژلي دي خو ولس پوښتنه کوي چې وژل شوي کسان څوک دي، نومونه يې څه دي، او د کوم ځای او سيدونکي وو.
يو بل کس د تلويزون له خبريال سره خبري کوې او ويل يې:
_ترڅو چې د ښو او بدو ترهګرو د توپير تګلاره نه وي ختمه شوې او د اسلام اباد دښمن د کابل او نوي ډلي دښمن نه وي ګڼل شوی تر هغو پوري به نه په پاکستان کي ترهګري ختمه شي او نه به دا عمليات کومه پايله ولري.
د پلوشې تر تګ وروسته هيڅ نه پوهيدم څه وکړم، زړه مي غواړي څو شيبې په دا خپلو غوړونو کښي ګوتي ونيسم، چيغي په سينه کښي ښخي کړم او هغه غمونه چي د خوځيدو نه دي د ياد په امسا يې د خيال په کوڅو کښي نادرکه کړم، ژوند په کولو ارزي اکثر زما څخه د اوبو له غاړي يا د تورو شپو په رڼولو تېر سي، څوک به دا هم وايي د چا سترګي به يادوم ممکن که د پرهرونو په ګنډلو بوخت وم څوک به را ياد سي، ناممکن په اړه يې تر يو غزل زيات فکر وکړم، نيمه شپه ده، دکتاب تر څو ومي پاڼې تېر سوی يم، يو ځل بيا لومړی پاڼه را اړوم موضوع يې څه وه، نه پوهيږم فکر مي ګډ وډ دی هم دا اوس کتاب ږدم، د تلويزون ننداري ته کښېنم، دا به څو وم چينل وي چې زما نه خوښيږي، نن تر هغه فلم هم تېر سوم کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي به ما په ډېر خوند سره کاته، غواړم ګوښه ووسم، موبایل مي باید کیږدم، عینکي په میخ ځوړندي کړم، سر ته بالښت کیږدم او ویده سم، دا څو ساعته ووتل لا ویښ یم خوب نه راځي، کله، کله فکر کوم فکر مي خراب سي، نه پوهیږم شپه څنګه تېره سوه، څه وخت خوب وړی وم، په سبا ورځ مي زړه وغوښتل د پلوشې لیک ته ځواب ووایم، ورځ ټوله فکرونو وخوړه، لمر د راوي سیند پښو ته ورولوید، زما په څېر یې د ټولي ورځي ستړیا د غرونو په رڼو اوښکو کي پرېمنځله، شپون د خپلي رمې تر شا تنده تر خپل وارپوري ساتلي وه، تر اوبو ټوپ سوم ښار ته مي په نری لاره مړاوي، مړاوي قدمونه وهل ښار ته له رسېدلو سره سم د کتابخانې په زینو وختم سیبنه یې بنده وه ، د پارک ژی ته مي د تنهایي سوړ ماښام رسولی، له جیبه مي د پلوشې لیک راویست، د سړک له غاړي سره مي د هوټل په تناره لمبه کړ، یو ګیلاس اوبه مي وڅښلې، انتظار تر نیمي شپې دی، که نن بیا د درد تڼاکي را ویښي سوې سهار ته به مي سترګي ووځي.

ماخستن په لیک لیکلو بوخت سوم

السلام علیکم...!

زړه خو به مې هر وخت غوښتل چي درته ووایم، دا دریم کال دی چي مونږ یو بل پېژنو ډېر رازونه او خاطرې مو له یو بل سره شریکي دي ، خو ما تر اوسه پوري تاسو ته لا هم هغه خبره نه ده کړې چي دوه کاله وړاندي مي باید درته کړې وای، پوهیږم چي زما دا خبره نه هم نن تاته ارزښت لري او نه یې کوم بل وخت درته ارزښت درلود یا به یې ولري، د دې خبري څرګندوني ته هیڅ اړتیا نه وینم، په زړه او روح مي بار دی، ځوروي مي، ژوند نیمګړی دی، ښایي سبا په رڼو سترګو نه ووینم، ما ډېر ناوخته کړو ، ملامت یم، غواړم د زړه تڼاکه مي وچوي هغه تڼاکه چي له څو کلونو مي په زړه ولاړه ده او دردوي مي، داسي شیبه ه زما نه په یاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کیږي چي ستا لیکل شوي کرښي ولولم او اوښکي مي نه وي بهیدلي، دا تر ټولو سخته ده چي زما د اوښکو د بهیدلو علت څه دی ، زه ولي ژاړم هیڅ نه پوهیږم .

دا لیک چي تاته یې لیکم په داسي حال کي چي لاسونه مي پړک اخیستي، د زړه درزا په غوږنو اورم، د تلویزون غږ بند دی، د چای پیاله راته سړه شوې ده په غړپ کولو نه ارزي، زه ډېره بخښنه غواړم چي اوس هم نشم کولای چي په هم دې لیک کي د خپل زړه خبره ستا زړه ته درولیږم،،

کاغذ مي له کتابچې را څیري کړ، نغښتی، نغښتی مي په جیب کي واچاوه، نه پوهیدم څنګه به دا لیک پلوشې ته ولیږم، هغه اوس دلته نسته او تلیفون یې هم مسلسل بند وي، آیا پلوشه به هم په عملیاتو کي وژل سوي وي، چیرته به وي، څه به کوي، مړه ده که ژوندۍ؟

دا او دې ته ورته نوري ډېري خبري مي په ذهن اخته وې، چي د پلوشې زنګ راغی، ژر مي ځواب ورکړ، نا پامه مي تر خولې ور ووتل:

_ سلامونه زما ګراني چیرته یې، ولي دي داسي پرېښودم؟

بیرته غلی سوم لکه پخپلو الفاظو چي پښېمان وم، ما داسي کله غوښتل ممکن دا به د زړه او روح ناره وه، تلیفون مي له لاسه ولوید، وارخطا غوندي ودریدم، په تکرار سره یې څووم زنګ راغی، د ځوابولو جرئت مي نه درلود، حوصله مي له لاسه ورکړې وه، په هم دې وخت کي د پلوشې پیغام راغی ,, زما زړګیه هیله ده ما وبخښه، زه پوهیدم چي تاته به ډېره یادیږم، دلته مخابراتي شبکې کار نه کوي نن چي رخصت وم له خپلو ملګرو زه د بلوچستان شاه نوراني مزار ته په چکر روانه یم د لاري په اوږدو کي درته زنګ وهم، بیا هم درته وایم هیله ده ما وبخښه ،، د پیغام تر لوستلو وروسته مي بیا هڅه وکړه چي زنګ ورته ووهم، نمبر یې بند سوی وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلویزون پردې ته ناست وم، په یوه او دوه یې نه پوهیدم، ماښام ناوخته مې ځان ته یو چای را وغوښت، چای یې لا نه وو راوړی چې د تلویزون په پرده بیړنی خبر سو، د تلویزون ویاندي په ډېره بیړنۍ لهجه خبري کولې او په تکرار سره یې هم دا یوه خبره کړه ,,چې د بلوچستان په خضدار سیمه کي چاودنه شوې ده ،،

مسلسل یې له خپلو خبریالانو سره اړیکه نیوله زه هم پټه خوله ورته ناست وم، دا وخت د دوکان خاوند هم راغی، د پیښې د لا ښه تفصیل لپاره یې چینل بدل کړ، د تلویزون په پرده په غټو ټکو لیکل سوي وو (د بلوچستان په خضدار سیمه کې د «شاه نوراني» په نامه زیارت کي چاودنه شوې چې په نتیجه کي یې شاوخوا پنځوس تنه وژل شوي او شاوخوا سل تنه پکي ټپیان شوي دي) ځمکه رابانديږ وګرځیده، په هیڅ نه پوهیدم، د پلوشې نمبر پرلپسې بند وو، پیغامونه مې ورته ولیږل هیڅ ځواب یې نه راته.

رسنیو هم دا یو خبر تازه کاوه او مالومات یې خپرول، یو تن خبریال په خپلو خبرو کي وویل:

نن د شنبې په ماښام په دې مزار کې له پنځو تر شپږ سوه زیارت کوونکي موجود وو چي نابیره وربانديږ چاودنه وشوه او په نتیجه کي یې شاوخوا یو نیم سل کسانو ته مرګ ژوبله واوښته.

د چاودني یوه عیني شاهده وایي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"چاودنه وشوه، موږ له خپلو بچیانو سره د پیښي له ځایه په منډه را ووتلو، په مزار کي عُرس روان وو، د ښځو رقص یا «دهمال» شروع وو، چاودنه وشوه."

د عیني شاهدینو په وینا په مزار کي چي خلک راټول وو، ځکه هم زیاتو خلکو ته پکي مرګ ژوبله واوښته.

یو بل عیني شاهد وایي:

"موږ ولاړ وو خلک د وجد په حالت کي وو، نابېره چاودنه وشوه، د هیڅ چا پر حالت دچا حال نه وو، خلکو منډي وهلې، هلته اتیا نیوي کسان په وینو کي لت پت پر ځمکه پراته وو.

شپه په داسي حال کي چي ځمکي د خوب لپاره ځای نه راکاوه راباندي تېره سوه، د لمانځه تر ادا کولو وروسته مي موبایل راواخیست ما غوښتل چي د پلوشې حال واخلم د روقیې په پیغام مي سترګي ولګېدلې:

هڅه مي وکړه درسره خبري وکړم ته لکه چي ویده سوی وې کېدای سي خبر سوی به هم یې چي د صوفیانو په مزار کي چاودنه سوې ده،زه هم دا اوس کوټې ته روانېږم په پرونۍ پېښه کي پلوشه او د پلوشې په شمول زموږ دوه نوري ډاکتراني هم شهیداني دي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي د پلوشې له مړيني خبر سوم، سر راباندي وګرځېده، په دواړو لاسو مي کلک ونيو په ځمکه کښېناستم، او له سترګو مي اوښکه را جلا سوه، د دې لپاره چي ځوک را باندي پوه نسي له کوره را ووتم او دوکان ته راغلم، د غرمې وخت وو چي استاد د کوم کار لپاره دباندي ووت او زه يوازي پاتي سوم، زړه تنګي را باندي بار سوه، لکه ليونی سر مي د ميز په شيشه وواهه، له خپل ځايه را ولاړ سوم او د ځان وژني اراده مي وکړه.

د استاد تر راتګ وړاندې د بريښنا تارونو په لوځولو لګيا سوم، په ډېره تلوار او وارخطايي سره مي د چاقو په مرسته د بريښنا تارونه لوڅ کړل، له ژوند څخه ستړی او ماتي مي منلې وه، ما نه غوښتل نور يوه شيبه هم ژوندی پاتي سم، تارونه مي په موټ کې ونيول، کوم اثر يې نه وکړ، يو ځل بيا مي لاس ور وړ هم داسي وشول او هيڅ اثر يې نه راباندي وکړ ، وروسته پوه سوم چي بريښنا نه راځي او تر راتلو پوري يې نيم ساعت وخت پاتي دی.

د بريښنا د راتګ په طمعه وم چي استاد راغی، پرته له دې چي سلام واچوي يا د نور کله په څېر د کار په اړه خبري وکړي زما سترګو ته ځير سو او وې ويل:

_ په تا څه شوي دي؟ سترګي دي ولي داسي سرې اوښتي لکه ښه ډېر چي دي ژړلي وي.

زه غلی وم هغه خپلي خبري لا پسې اوږدې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ په څو، څو واره مي منع کړی یې چي تلویزون او موبایل ته ډېر مه ګوره، تا هیڅکله زما خبري و نه منلې، ته وګوره سترګي دي څرنګه لکه د وینو ډکي کاسې سرې، سرې اوښتي دي، راځه چي اوس ډاکتر ته ورسو، چي ښه سې.
ومي ویل:
_ زه ښه یم او نه غواړم ډاکتر ته ورسم، زما د سترګو درد پخوانی دی او دا له هغه وخته چي په مدرسه کي وم، تر نیمو شپو مي کتابونه لوستل، او بې خوبه به وم.
هغه وویل:
_ ته وګوره په هغه مخامخ هنداره کي ترڅو پوه سې زه ولي درته غصه یم، آیا ستا پام نه دی نن څه وړ ښکاریږې، لکه یو ښه ,,ګنهګار،، چي شراب یې څښلي وي، یا هغه قاتل چي ډېر بې ګنا انسانان یې وژلي وي.
ما نه غوښتل چي استاد هم ډاکتر ته راسره ولاړ شي
ورغبرګه مي کړه:
_ وخت د کار دی ښه به دا وي چي ته په دوکان کي پاته شې زه پخپله هم دا اوس ډاکتر ته ورځم.
روغتون ته ورغلم کله چي خدمتګاري نجلۍ ولیدم را وړاندي سوه او راته وې ویل:
_ آیا ته هم هغه ځوک یې چي تر دې وړاندي هم راغلی وې او د دې روغتون ډاکتر دي ملګری دی؟
که ته هم هغه ځوک یې نو بیا ولي د دې پر ځای چي ښه سې حالت دي ترپخوا هم خراب سوی.
ما څه نه ویل، دې تر لاس ونیوم او کتنځای ته یې بوتلم ،ډاکتر چي زه ولیدم را ولاړ سو تر مټ یې ونیولم، ځوکۍ یې راته سمه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېناستم. ډاکتر زما سترګې او فشار وکاته، خپله اله یې په غاړه کې واچوله او په خبرو یې پیل وکړ:

_ موږ د څو لسیزو راهیسې د جګړې او لانجو له امله کړېږو چې دغه ناورینونه نه یوازې جسماني روغتیا بلکې زموږ او تاسو په رواني روغتیا یې هم اغیزه کړې ده.

خپګان او له حادثې وروسته رواني اختلالات د رواني ستونزو له معمولو اختلالاتو څخه دی چې پخوا به په زړو سړو او ښځو کې لیدل کېدل، له بده مرغه نوموړي رواني ستونزي په اوس وخت کې ستا غوندي په نورو ډېرو ځوانانو کې هم لیدل شوي دي.

چې باعث یې د دوامداره جګړې شتون، اقتصادي ستونزي، تاوتریخوالی ، بې سوادي او نور ګڼ شمېر لاملونه دي زه نه غواړم په هم دې اړه بحث اوږد سي باید ووایې چې کوم داسې درد دی چې تا ځوروي؟

دا ستا لپاره تکراري پوښتنه ده، مګر زما لپاره نوې ده ځکه چې تر اوسه پوري تا ځواب نه دی راکړی .

ومي ویل:

_ ډاکتره! زه نه پوهیږم د کوم یو درد څرېکه به وي چې ما تر نورو ټولو دردونو ډېر ځوروي، زما تر ټولو لوی ارمان چې له لیسې فارغ سم او بیا د خپلي خوښي په څانګه کښې پوهنتون ولولم هیڅکله پوره نسو ، په اتم ټولګي کښي وم چې زده کړي په هیواد کښې د نا امنۍ له امله راڅخه پاتي سوې، او کله چې ما وغوښتل د پلار په څېر ښه دیني عالم سم، عالم نه سوم، اوس هم چې را یاد یې کړم زما د همزولو له احساساتو سره څرنګه لوبي وشوې او په یوه بله بهانه یې د خپل مقصد لپاره قرباني کړل، په خپل حال شکر ادا کړم.

او بیا ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر رانژدې سو وې ویل:
_ او بیا څه وشول ولې پخپله خبره کښې ودرېدې؟
ومې ویل:
ما په دومره پټه خوله مینه وکړه چي زما چوپتیا چیغې ووهلې او ټول خپل، پردي یې راباندې خبر کړل، هرڅه مې وکړل د مینې لپاره، انتظار، سجدې، دعاوې، ژړاوي او ډېر هغه څه چي ناممکن وو ما یې د ممکن کولو لپاره هڅې وکړې، لاکن دا به زما نصیب وو، او بیا کله چي زه دلته راغلم، په کار مې پیل وکړ، له کاره سره بلد سوم...
پخپلو خبرو کي ودریدم ما نه غوښتل تردې زیاتې خبرې وکړم
ډاکتر وویل:
_ اندېښنې ،عاطفې ترینګلتوب، دزور ودونه، د کورنۍ او کوم خاص چا څخه جلاوالی دا هرڅه یو انسان په رواني ناروغۍ اخته کوي، زه یې په تا کښې نښې وینم، ته باید د زړه حال بیان کړې چي زړه دې سپک سي او درملنه دې وسي.
ومې ویل:
_ د پلوشې سره د زړه تړل او هم دا رنګه هغه لیک چي هیڅکله به هغې ته نه ورسیږي ما اوس هم ځوروي.
بیا مې هغه لیک چي پلوشې ته مې لیکلی وو، ډاکتر ته ونیو، هغه ژر، ژر عینکي په سترګو کړې او د لیک په لوستلو بوخت سو، کله چي لیک یې پای ته ورساوه زما لاس یې پخپل لاس کي ونیؤ وې ویل:
_ مقتصده ! که ته پوه سې اوس هم کولای شې بیا بیرته یو نوی ژوند پیل کړې، ته وګوره لمر په لوېدو دی، سهار به دا لمر له نویو هیلو سره را پورته کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرامتيا ته د رسيدو لپاره بايد په خپل ژور خپګان باندي غلبه وکړې، د ژوند د مسايلو په وړاندي مثبت حالت ولره، په ډېره آرامی له خپله ځايه پورته شه.
دا وخت يې زه له کتنځايه خپلي خوني ته راوستم، کړکۍ يې خلاصه او څوکۍ يې راته سمه کړه، زما سترګي په هغه تابلو ونښتې چي د طبيعت منظره پکښي جوړه وه، رواني اوبه، ديوې پيغلي نجلۍ شوخ عکس دی چي د کيڼ لاس نرۍ سپينه ګوته يې په سرو شونډو کښي نيولې په مړوند کښي يې زرغونه بنګړي دي، شنې غټې سترګي او تور خنجر باڼه، په څنګ باندي راګوري ،ګاړګوتۍ څڼي يې په مخ راپرتې دي په ښي لاس کښي يې کتابچه نيولې، په کتابچه د لمر غروب عکس دی، سپينه غاړه ډک، ډک غامبوري لري، په سوربخن کميس کي ولاړه وه او د نجلۍ شاته يوه ونه ښکاريږي چي په ښاخونو يې مرغان ناست دي.
هغه وويل:
_ کښېنه ! ته بايد قدم ووهې، له خپلو دوستانو سره مشوره وکړې او هر څومره چي کولای شې له ځانه انديښنې لري کړه ، له ځان سره خبري اتري وکړه، تر څو وکولای شې، د ژور خپګان او د راتلونکي ژوند په وړاندي يو کلک او ټينګ شخصيت وروزې.
په څوکۍ باندي کښېناستم، يو سوړ اسويلی مي وکيښ او ډاکتر ته مي وويل:
_زه نه پوهيږم څه وکړم ته وو ايه زه څنګه کولای سم يو نوی ژوند پيل کړم ؟
وې ويل:
ـ له خپل خدای سره راز و نياز وکړه، او هغه ځواک چي الله (ج) پوري اړوند دی، هغه ته يې پرېږده، چي هغه خپلي چاري کنټرول کړي ، هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان چي تل برید کوي او ویره خپروي، د مؤمنانو او آرامه انسانانو په پرتله ډېر لږ بریا ته رسیږي .

دا وخت روغتون له ناروغانو ډک سوی وو ، او د ډاکتر په طمعه ناست وو ، خدمتګاره نجلۍ دا څووم ځل دی چي په ډاکتر پسې راغله، زه یې رخصت کړم او د سبا لپاره یې بیا وبللم، پرلپسې یوه اونۍ ډاکتر ته ورتلم او هغه به راسره په بېلا بېلو موضوعګانو خبري کړې، کله، کله به یې دومره وژړولم چي سترګي به مي له اوښکو وچي سوې، درد به یې کاوه.

زه اوس تر پخوا ډېر ښه سوی وم، ډاکتر به ویل:

خپلو سترګو ته استراحت ورکول او څو دقیقو لپاره د سترګو پټول، شنو ځایونو او روانو اوبو ته کتل، څو شیبو لپاره ژوره او آرامه ساه اخیستل او د یاداشت کتابچه کي خپل ځورونکي خاطرات لیکل ټولي هغه لاري چاري دي چي په ژور خپګان اخته کس سره مرسته کولای شي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې د ملي یوالي حکومت له ګلبدین حکمتیار سره د سولې تړون لاسلیک کړ، په هم هغه مابنام مې له خپل مشر ورور سره دا پریکړه وکړه چې موږ او زموږ کورنۍ هم باید ژر تر ژره خپل هیواد ته ستانه شي.
«دغه هوکړه په (۱۳۹۵ل د تلې ۸) ولسمشر محمد اشرف غني او ګلبدین حکمتیار لاسلیک او سمدلاسه یې د عملي کېدو ډاډ ورکړشو.»
په هم دې شپه تر سهاره پوري کړکۍ ته ویښ پروت وم او له سپوږمۍ سره مې د ماضي ترخه کیسه تېروله .سهار چې
آئینې ته ودریدم خپل ګنهګار مخ مې ولید، ور نژدې سوم سترګې مې په سترګو کښې ښخې کړې، د بوال مې په سوک وواهه په هنداره کې مې ځان مخاطب کړ او ورته ومې ویل:
_ په رښتیا سره چې ته لوی ګنهګار یې ! یوازې دا نه ده چې تا د خپل خدای نا فرماني کړې بلکه تا پخپل ځان ظلم کړی، له ژونده تېښته بریالیتوب نه دی.
بیا مې مخ ته یوه لپه اوبه ور واچولې له ځانه سره مې وویل:
له انسان پرته بل هیڅ داسې مخلوق نسته چې له ژونده یې زړه تور سوی او ځان یې وژلی وي.
هو که ته داسې لکه دا نن او پرون په وړو، وړو خبرو مایوسه کېدې نو په دې پوه سه چې ته لا تر اوسه لوی سوی نه یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ چې ما په خپل خیال کي خپله جنازه په اوږو اخیستې روان وم، یو ناڅاپه چیغه مي تر غوږ سوه، له خپل سیوري سره ودریدم، له دوهمي چیغي سره يې پوه سوم چي امید راپسې راغی، یوه شیبه د فکر دېوال ته ودریدم، له ډېري ژړا کمزوری سوم، لویدم، پورته کېدم، امید تر لاس ونیوم راپورته يې کړم په مخ، مخ يې دوه زور وري څپېړي راکړې او وې ویل:

لتا مي دا طمعه نه کېده چي ته دي زما په ناخبرۍ کښي خپله جنازه خاورو ته وسپارې، زما پر مخ چي تودې اوښکي رواني وې د دریدلو هیڅ توان مي نه درلود ورغبرګه کړه:

ما همېشه په تنهایي کښي ستا لاس نیولی او تا همېشه داسي پرېښودم نن چي راوګرځېدې خپل ځان راباندي وزن کوې، ولي زما فکر دومره غدار قاضي درته ښکاره سو؟

هغه خپل تندي ته په لاس تس ورکړ:

اووف ته هیڅکله پوه نه شوې آیا تا کله له خپل سیوري پوښتلي چي ولي په تیاره کي له تا تښتي او په رڼا کي درسره وي؟

یوه شیبه غلی سوم او بیا مي له خپل سیوري وپوښتل:

تا ولي یوازي په رڼا کښي زما لمن نیولې وي؟

هغه زما د حرکتونو پېښې وکړې او وې ویل:

دا مي لتا زده کړل، څرنګه چي یو انسان تر خپل مقصد پوري د بل چا لمن نیسي او هم دا رنګه زه تل د حقایقو تر پښو لاندي تړلی یم؛ پوښتنه مي وکړه:

حقایق څه دي؟

_ حقایق هر هغه څه چي په تور کي سپین او په سپین کي تور راباسي لکه رڼا.

ورغبرګه مي کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ د هر شعور او لاشعور شي سره د خپل وجود سیوری وي تا کله په هم دې اړه فکر کړی؟

زما په څېر یې لاس تر زني لاندي کېښود په مغروره لهجه یې وویل:

_ کېدای سي دوئ نه پوهیږي زه ولي د دوئ لمن نیسم مګر زه دومره پوهیږم هیڅ یو حقیت له عقل او سترګو پټېدلی نه شي، زه یو سیوری یم چي تاسو ته ستاسو د وجود شتون بیانوم تل هڅه وکړئ له تیارې رڼا ته ووځئ، تیاره حقایق وژني د خپل وجود شتون درک کړئ، تر څو چي هم دا د حقیقت شتون ممکن وي ناممکن که ما تیاره چیرته زندی کړي ،کله چي ما خپل شتون درک کړ، امید مي تر لاس ونیو را ولاړ سوم، یو ځل بیا د خپل منزل پر لوري زړه نا زړه له ځان سره وخوځیدم، لمر په ژوند باندي تودخه خرڅوله.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library